

Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin

Khs 19.10.2026

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Asia	Sivu
Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite Vuosaaren kirjaston sunnuntaiaukiolon kokeilusta vuonna 2027	1
Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite Vuosaaren ikäihmisten palvelukeskuksen toteutuksen käynnistymisestä vuonna 2027	4
Valtuutettu Jenni Hjeltin ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämien ruokailujen rahoituksen nostamiseksi.	9
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi	13
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamisesta	18
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdentoista muun valtuutetun talousarvioaloite tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkaaminen	23
Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite kouluruoan määrärahan lisäämiseksi	29
Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite varaamopalveluiden ja kulunvalvonnan parantamisesta	33
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdentoista muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi	39
Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite koulunuorisotyön laajentamiseksi kaikkiin kouluihin, ammattiopistoihin ja lukioihin	44
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdentoista muun valtuutetun talousarvioaloite lukiodien opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkojen pienentämisestä.	50
Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite koskien sammutuspeitteitä kaupungin vuokra-asuntoihin	55
Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite kulttuuricoach-toiminnan pilotoinnista	58
Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite Käpylinnan kunnostamisesta	66

Valtuutettu Sirpa Puhakan ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite riittävästä varautumisesta vammaispalvelujen menoihin	70
Valtuutettu Maija Karhusen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite organisaatiotaiteilijoiden palkkaamisesta Helsingin kaupungille	76
Valtuutettu Pirjo Longan ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloite kulttuurin avustusten määrärahojen nostamisesta hallituksen tulevia kulttuurileikkauksia ennakoiden	83
Valtuutettu Veronika Honkasalon ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite määrärahojen varaamiseksi puistoruokailun laajentamiseksi ikäihmisille Vantaan mallin mukaan	89
Valtuutettu Maria Aarnilinnan ja kahden muun valtuutetun talousarvioaloite turvakotipalvelujen takaamisesta päihteitä käyttäville naisille	96
Valtuutettu Hilikka Ahteen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloite ikäihmisten säännöllisistä terveystarkastuksista ja turvallisen kotiutumisen vahvistamisesta	101
Valtuutettu Alma Tuuvan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite tuestusta matkustamisesta pääkaupunkiseudulla työttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi	109
Valtuutettu Antti Vuorelan ja kahden muun valtuutetun talousarvioaloite maksuttomasta uimahallien käytöstä kaikille 68 vuotta täyttäneille helsinkiläisille	114
Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite Helsingin mallin laajentamisesta	120
Valtuutettu Mia Haglundin ja 14 muun valtuutetun talousarvioaloite maksuttoman peruskoulujen aamupalatarjoilun pilotointi	125
Valtuutettu Mari Holopaisen ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite varhaiskasvatuksen sijaisten riittävydestä	129
Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloite kaiteellisten teräsluiskien rakentamisesta kaupungin pitkille hiekkarannoille	133
Valtuutettu Sari Helinin ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloite ydinkeskustan elinvoiman, logistiikan ja työpaikkojen pelastamisesta	137
Valtuutettu Petri Suhosen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloite Pajalahdenpuiston kentälle konttirakennus koululaisille ja päiväkotilapsille	142

Valtuutettu Krishna Regmin ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloite maksuttomasta joukkoliikenteestä vappuna	145
Valtuutettu Harry Bogomoloffin talousarvioaloite jääurheilun olosuhdekustannuksista	150

Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite Vuosaaren kirjaston sunnuntaiaukiolon kokeilusta vuonna 2027

HEL 2026-001858 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuonna 2027 kokeillaan Vuosaaren kirjaston sunnuntaiaukioloa esimerkiksi kello 12–17 ja arvioidaan vuoden mittaisen kokeilun perusteella mahdollisuutta jatkaa sunnuntaiaukioloa. Aloitteen mukaan alueella on myös sunnuntaisin tarvetta perheiden ja nuorten ajanviettopaikalle sekä mahdollisuudelle asioida kirjastossa.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että Kaupunginkirjaston tavoitteena on mahdollistaa sunnuntaiaukiolo Vuosaaren kirjastossa kuin muissakin kulttuurikeskuksissa sijaitsevilla kirjastoilla. Tällä hetkellä Itäkeskuksen kirjasto on ainoa kulttuurikeskuksessa sijaitseva kirjasto, joka on avoinna myös sunnuntaisin.

Kulttuurikeskuksissa sijaitsevien kirjastojen sunnuntaiaukiolot ovat toteutettavissa toimialan henkilöstöresursseja uudelleenkohdentamalla. Vuosaaren kirjaston sunnuntaiaukioloa koskeva kokeilu ei sisälly kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tekemään vuoden 2027 talousarvioesitykseen. Lautakunta päättää vuoden 2027 määrärahojen kohdentamisesta tarkemmin vuoden 2027 tulosbudjetissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.08.2026 § 146](#)

HEL 2026-001858 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana, että sunnuntai-aukiolo mahdollistetaan kaikissa kulttuurikeskuksissa sijaitsevissa kirjastoissa. Aloitteessa tehdyn ehdotuksen toteuttamiseen ei ole osoitettu erillistä määrärahaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarviossa.

Kaupunginkirjastolla on tavoitteena niin Vuosaaren kuin muidenkin kulttuurikeskuksissa sijaitsevien kirjastojen sunnuntaiaukiolo. Tällä hetkellä Itäkeskuksen kirjasto on ainoa kulttuurikeskuksessa sijaitseva kirjasto, joka on auki myös sunnuntaisin. Toiveena on, että myös muut kulttuurikeskuksissa sijaitsevat kaupungin palvelut voisivat mahdollisuuksien mukaan olla avoinna myös sunnuntaisin.

Vuosaaren kirjastossa on vuosittain yli 300 000 käyntiä. Lainoja Vuosaareissa on Keskustakirjasto Oodin jälkeen toiseksi eniten, eli vuosittain yli 400 000 lainaa.

Sunnuntaiaukiolo lisäisi Vuosaaren kirjaston käyntejä mahdollisesti jopa kymmenellä prosentilla. Arvio perustuu Itäkeskuksen kirjaston sunnuntaikäyntimääriin, jotka muodostavat 10 % kaikista käynneistä. Sunnuntai on pääsääntöisesti lauantaita suosittu asiointipäivä kaikissa niissä kirjastoissa, jotka ovat auki 7 päivää viikossa.

Sunnuntaiaukiolon mahdollistaminen vaatii toimipistekohtaisesti kahden henkilötövuoden lisäyksen tai uudelleenkohdennuksen (yhteensä noin 100 000 euroa/vuosi/kirjasto).

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vääntinen

Lisätiedot

Lotta Muurinen, aluekirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 85457
lotta.muurinen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 04.02.2026

Talousarvioaloite

Vuosaaren kirjaston sunnuntaiaukiolon kokeilu 2027

Ehdotan talousarvioaloitteella, että vuonna 2027 kokeillaan mahdollisuutta Vuosaaren kirjaston esimerkiksi kello 12-17 sunnuntaiaukioloon.

Tarve perheiden ja nuorten ajanviettopaikalle ja kirjastossa asiointiin on alueella myös sunnuntaina.

Helsingissä on hyviä kokemuksia Stoaan ja eräiden muiden kirjastojen sunnuntaiaukioloista, joten ehdotan, että tätä kokeillaan nyt myös Vuosaaressa ja arvioidaan vuoden kokeilun pohjalta mahdollisuutta jatkaa aukioloa.

Helsingissä 04.02.2026

Jalovaara Ville

Jäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite Vuosaaren ikäihmisten palvelukeskuksen toteutuksen käynnistymisestä vuonna 2027

HEL 2026-004200 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Vuosaaren seniorikeskuksen toteuttaminen aloitetaan rahoitusmallin valinnan jälkeen vuonna 2027 ja talousarvioon lisätään hankkeen käynnistämiseen tarvittavat määrärahat.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoihin viitaten, että Vuosaareen sijoittuva seniorikeskus on tarpeellinen, ja sen rakentaminen sisältyy vuoden 2027 talousarvioesityksen vuokra- ja osakekohteiden suunnitella oleviin vuosien 2026–2035 uudishankkeisiin.

Hankkeen suunnittelua hidastanut tonttihaaste on ratkaistu valitsemalla seniorikeskuksen sijainniksi Vuosaaren keskustan Mosaiikkikortteli, johon tarvittava uusi asemakaava on tavoitteena saada voimaan vuoden 2027 aikana. Valittava urakoitsijan voisi aloittaa seniorikeskuksen suunnittelun vuoden 2027 alkupuolella, rakentamisen kesällä 2028 ja käyttöönotto tapahtuisi vuonna 2030. Vuosaaren seniorikeskukseen on suunniteltu palvelukeskus, päivätoimintayksikkö, palveluasumisen ryhmäkoteja pitkäaikaiseen asumiseen, lyhytaikaiseen hoitoon sekä arviointiin ja kuntoutukseen, kotihoidon työtilat sekä alueen asukkaita palveleva ravintola.

Hanke on tarkoitus rahoittaa pääosin Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen korkotukilainoituksella, eikä sille ole tarpeen luoda uutta rahoitusratkaisua eikä varata erillisrahoitusta kaupungin talousarvioon.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2026 § 466](#)

HEL 2026-004200 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon valtuutettu Ville Jalovaa-
ran talousarvioaloitteeseen Vuosaaren ikäihmisten palvelukeskuksen
toteutus käynnistyy 2027.

Talousarvioaloitteessa ehdotetaan, että Vuosaaren seniorikeskuksen
toteuttaminen aloitetaan vuonna 2027 ja budjettiin lisätään käynnistä-
miseen tarvittavat varat.

Vuosaaren seniorikeskuksen tonttihaaste on ratkaistu kevään 2026 ai-
kana. Hankkeelle on löydetty uusi tontti keskeiseltä paikalta läheltä
kauppakeskus Columbusta. Hanke toteutetaan ns. Mosaiikkikortteliin
54178 Vuosaareen lukion viereen Tyyniläavantien varrelle. Korttelin
voimassa oleva asemakaava ei mahdollista uuden seniorikeskuksen
rakentamista, vaan vaatii asemakaavamuutoksen. Asemakaavamu-
utoksen OAS on julkaistu 17.8.2026 ja tavoitteena on saada uusi ase-
makaava voimaan vuoden 2027 aikana.

Hanke on tarkoitus rahoittaa pääosin Valtion tukeman asuntorakenta-
misen keskuksen (Varke) korkotukilainoituksella. Hankkeen voimassa
olevaa korkotukilainavarausta on mahdollista hyödyntää, vaikka hank-
keen sijainti nyt muuttuikin.

Tavoitteena on julkaista hankkeen suunnittele ja rakenna -urakka (SR-
urakka) loka-marraskuun aikana 2026. Tämä tarkoittaa, että suunnittelu
voisi alkaa vuoden 2027 alkupuolella ja rakentaminen kesällä 2028.

Vuosaaren seniorikeskushankkeelle ei ole tarpeen luoda uutta rahoit-
usratkaisua eikä varata erillisrahoitusta kaupungin talousarvioon. Se
voidaan toteuttaa pääosin Varken korkotukilainoituksella. Uuden sijain-
nin löytyminen on poistanut suurimman esteen hankkeen toteutuksen
käynnistymiselle. Hanke on nyt etenemässä kohti suunnittelun aloi-
tusta keväällä 2027.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rami Nurminen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 27635

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

rami.nurminen(a)hel.fi

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 01.09.2026 § 197](#)

HEL 2026-004200 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Vuosaaren palvelukeskuksen rakentaminen aloitetaan vuonna 2027. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta on 2.9.2025 § 154 antanut lausunnon vuonna 2025 tehtyyn talousarvioaloitteeseen Vuosaaren seniorikeskuksen rakentamisen aloittamisesta vuonna 2025.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa Vuosaaren seniorikeskuksen rakentamiselle olevan aito tarve.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tavoite on vastata ikääntyneiden palvelutarpeeseen itäisellä suurpiirillä rakentamalla Vuosaaren seniorikeskus. Vuosaaren seniorikeskukseen on suunniteltu palvelukeskus, päivätoimintayksikkö- ja palveluasumisen ryhmäkoteja pitkäaikaiseen asumiseen, lyhytaikaiseen hoitoon sekä arviointiin- ja kuntoutukseen. Lisäksi keskukseen on suunniteltu ravintola, joka palvelee myös alueen asukkaita. Seniorikeskuksessa on myös alueen koti-hoidon työtilat.

Uusi Vuosaaren seniorikeskus sisältyy vuokrahankkeena talonrakentamisen kymmenvuotiseen talonrakennus-, investointi- ja vuokraohjelmaan vuosille 2026–2036. Tällä hetkellä kohde on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelu- ja rakennusurakkavalmistelussa Tavoitteena on edistää hanketta syksyn 2026 aikana.

Taustaa

Vuosaaren seniorikeskuksen suunnittelua on hidastanut tontti- ja rahoitushaasteet. Kaupunkiympäristön toimialalta saadun päivitetyn tiedon mukaan uusi suunnitelma on sijoittaa Vuosaaren seniorikeskus Mosaikkikorttelissa sijaitsevalle tontille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja

pe-lastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei enää rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja. Näiden palvelujen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta ja lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainituilla valtionrahoituksella ja tulorahoituksella.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vuosaaren seniorikeskus tukee pitkäkestoisesti ikääntyneiden helsinkiläisten terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla sekä kotona asumista tukevia palveluja että ympärivuorokautista palveluasumista silloin, kun kotona asuminen ei enää ole turvallista. Seniorikeskus tarjoaa matalan kynnyksen neuvontaa, toimintaa ja palveluja, joiden avulla tavoitetaan myös haavoittuvassa asemassa olevia ikäihmisiä. Palvelukeskus- ja päivätoiminta edistävät osallisuutta, sosiaalisia kontakteja, liikuntaa, kulttuuria ja terveellisiä elämäntapoja.

Vaikka lähialueella on jo hyvien kulkuyhteyksien päässä laadukkaita seniorikeskuksia, laaja ja väestöltään suuri Vuosaari tarvitsee oman seniorikeskuksen. Erityisesti itsenäisesti käytettävien palvelujen saatavuus paranee, kun ne sijaitsevat lähellä asukkaita. Lisäksi ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville tarjotaan turvalliset, esteettömät ja kodinomaiset tilat, jotka tukevat omatoimisuutta, sosiaalista osallistumista ja hyvää elämänlaatua.

Tonttiin ja rahoitukseen liittyvistä haasteista huolimatta Vuosaaren Seniorikeskuksen hanke on edennyt ja tämän hetken tavoitteen mukaan Vuosaaren seniorikeskus tulisi valmistumaan vuonna 2030.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että ikääntyvien määrän kasvaessa on Vuosaareen sijoittuva seniorikeskus tarpeellinen."

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, seniorikeskusten johtaja, puhelin: 09 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 11.03.2026

Talousarvioaloite

Vuosaaren ikäihmisten palvelukeskuksen toteutus käynnistyy 2027

Syksyllä 2024 saatiin tieto, että Vuosaaren ikäihmisten parissa pitkään odotettu seniorikeskus viivästyy. Keskukseen rakentamisen piti alkaa vuonna 2025 ja valmistua 2028.

Keskuksen rakentamista on hidastanut sopivan tontin löytäminen sekä Suomen nykyisen hallituksen päätös lopettaa Ara:n investointiavustukset vastaaville erityisasuntohankkeille. Helsingissä on parasta aikaa käynnissä työ rahoitusmallin löytämiseksi. Viime syksynä käydyissä Helsingin kaupungin talousarvioneuvotteluissa linjattiin yksimielisesti seuraavaa: "Luodaan vuoden 2026 aikana ratkaisu, joka mahdollistaa seniorikeskusten toteuttamisen ripeän etenemisen valtion investointiavustuksen lakatua. Edistetään kiireellisenä keskustan ja Vuosaaren seniorikeskusten toteuttamista ja aikaistetaan niiden toteuttamista mahdollisimman paljon."

Helsinki on luvannut vuosaarelaisille ikäihmisille seniorikeskuksen jo vuosia sitten ja lupaus on pidettävä. Helsingin suurimmassa lähiössä 40 000 asukkaan Vuosaaressa ei ole tällä hetkellä kaupungin tarjoamia ikäihmisten palveluita.

Ehdotan valtuustoaloitteella, että edellä mainitun kirjausten mukaisesti Vuosaaren seniorikeskuksen toteuttaminen aloitetaan rahoitusmallin valinnan jälkeen vuonna 2027 ja budjettiin lisätään hankkeen käynnistämiseen tarvittavat varat.

Helsingissä 11.03.2026

Jalovaara Ville

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Jenni Hjeltin ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämien ruokailujen rahoituksen nostamiseksi.

HEL 2026-004215 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään kasvatuksen ja koulutuksen järjestämien ruokailujen rahoituksen nostoa ruoan laadun ja maistuvuuden parantamiseksi, jotta ruokailuista tulisi nuorille houkuttelevampaa.

Talousarvioaloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että jo nykyisellä määrärahalla pystytään tarjoamaan suositusten mukaista ravitsevaa ja monipuolista ruokaa. Ruoan maistuvuutta pyritään varmistamaan huomioimalla ruokalista suunnittelussa lasten ja nuorten toiveet ja palautteet. Ruokailun laatua ja maistavuutta voidaan jatkossakin kehittää nykyisen budjetin rajoissa lapsia ja nuoria osallistaen.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että talousarviossa ruokapalveluiden hankintaan on varattu rahaa nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä ehdotetut lisäkustannukset sisälly budjettiin. Esimerkiksi 10 sentin lisäys ateriahintaan tarkoittaa lisäkustannuksena varhaiskasvatuksessa 690 000 euroa/vuosi, peruskouluissa 855 000 euroa/vuosi ja oppilaitoksissa 190 000 euroa/vuosi. 10 sentin lisäys ateriahintaan on yhteensä 1 735 000 euroa/vuosi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 385](#)

HEL 2026-004215 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevaan valtuutettu Jenni Hjeltin talousarvioaloitteeseen:

Aloitteessa ehdotetaan kasvatuksen ja koulutuksen järjestämien ruokailujen rahoituksen nostoa ruuan laadun ja maistuvuuden parantamiseksi, jotta ruokailuista tulisi nuorille houkuttelevampaa.

Ruokailun suunnittelua ja toteutusta ohjaavat ravitsemus- ja ruokailusuositukset (Terveyttä ja iloa ruoasta - varhaiskasvatuksen ruokailusuositukset 2018, Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus 2017, Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä ruokailusta - ruokailusuositus ammatillisiin oppilaitoksiin ja lukioihin 2019 ja Kestävää terveyttä ruoasta – kansalliset ravitsemussuositukset 2024). Suositukset ohjaavat ruokailun laatua sekä terveellisten ja monipuolisten aterioiden suunnittelua.

Lapsille ja nuorille päivittäin maistuvalla ruoalla on tärkeä merkitys kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta, koska jo nykyisellä määrärahalla pystytään tarjoamaan suositusten mukaista ravitsevaa ja monipuolista ruokaa

Ruoan maistuvuutta pyritään varmistamaan huomioimalla ruokalista-suunnittelussa lasten ja nuorten toiveet ja palautteet sekä osallistamalla heitä uusien ruokien makuraateihin. Kouluruokailun maistuvuuteen ja syömättä jättämiseen vaikuttavat kuitenkin ruoan lisäksi myös moni muu tekijä: asenne kouluruokaa kohtaan, levoton tai meluisa ruokailutilanne, lyhyt ruokailuaika tai ahdas ruokasali ja kaverien valinnat. On vaikea arvioida määrärahalisäyksen todellista vaikutusta ruokailun koettuun laatuun ja maistuvuuteen tai siihen syödäänkö kouluruokaa useammin. Ruokailun laatua ja maittavuutta voidaan edelleen kehittää nykyisen budjetin rajoissa jatkossakin, lapsia ja nuoria osallistaen.

Kustannusvaikutukset

Talousarviossa ruokapalveluiden hankintaan on varattu rahaa nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä ehdotetut lisäkustannukset sisälly budjettiin.

Esimerkiksi 10 sentin lisäys ateriahintaan tarkoittaa lisäkustannuksena:

- varhaiskasvatuksessa 690 000 euroa/vuosi

- peruskouluissa 855 000 euroa/vuosi
- oppilaitoksissa 190 000 euroa/vuosi
- yhteensä 1 735 000 euroa/vuosi

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta, koska jo nykyisellä määrärahalla pystytään tarjoamaan suositusten mukaista ravitsevaa ja monipuolista ruokaa. Ruokailun laatua ja maittavuutta voidaan kehittää nykyisen budjetin rajoissa jatkossakin, lapsia ja nuoria osallistaen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 11.03.2026

Talousarvioaloite

Nostetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämien ruokailujen rahoitusta

On tutkittu tosiasia, että erityisesti yläasteen oppilailla liian usein jää kouluruoka syömättä. Lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen kannalta on tärkeää, että he hyödyntävät ilmaisen kouluruuan mahdollisuuden. Siksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruokien tulee olla lapsille ja nuorille mieleisiä.

Esitämme, että vuodesta 2027 alkaen talousarvioissa varaudutaan nostamaan rahoitusta ruuan laadun ja maistuvuuden parantamiseksi, jotta ruokailuista tulee myös nuorille houkuttelevampaa.

Helsingissä 11.03.2026

Hjelt Jenni

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 15 allekirjoitusta)

Qaaje Abdifatah

Ahde Hiikka

Helin Sari

Salminen Minna

Vanhala Petra

Regmi Krishna

Paavola Silja

Haatainen Tuula

Kumpula-Natri Miapetra

Hagman Sandra

Hagman Oona

Vuorela Antti

Nuorteva Johanna

Sohrabi Seida

Hassan Ahmad

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi

HEL 2026-005190 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että oppimisen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi varataan vuoden 2027 talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettavaa resursointia talousarvion laatimisohjeiden mukaisin määrärahoihin, jotka perustuvat toimialan tekemiin arvioihin tarpeista. Lapsen oikeus saada tukea varhaiskasvatuksessa perustuu varhaiskasvatustalain. Esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestäminen perustuu perusopetuslakiin. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa on varauduttu lain säädännön edellyttämien oppimisen ja koulunkäynnin tuen lakisääteisten palvelujen resursointiin.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingissä alueellisen eriytymiskehityksen vaikutuksia ehkäistään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tarveperusteisella rahoituksella. Tarveperusteista rahoitusta kohdennetaan varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen siten, että rahoituksella voidaan toteuttaa eriarvoisuuskehitystä ehkäiseviä toimia sekä palkata henkilöstöä. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tarveperusteinen rahoituksen määräraha vuoden 2026 tulobudjetissa on 4 582 000 euroa. Perusopetuksen tarveperusteinen rahoituksen määräraha vuoden 2026 tulobudjetissa on 10 236 000 euroa. Talousarvioehdotuksessa 2027 perusopetuksen tarveperustainen rahoitus on 10 736 000 euroa. Lisäksi lainsäädännön asettamien velvoittavien perusopetuksen oppimisen tuen tukimuotojen ja -toimien toteuttamiseksi opetuksen järjestäjille osoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta valtionosuuksina.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja tarveperustaisen rahan lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari

Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 7757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 379](#)

HEL 2026-005190 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen tuen resurssien ja tarveperusteisen rahoituksen lisäämiseksi:

Aloitteessa esitetään, että oppimisen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Helsingissä on viime vuosina ollut nähtävissä alueiden välisen eriytymiskehityksen lisääntyminen. Helsingin kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa ratkaistaan syrjäytymistä ja segregatiota jokapäiväisessä toiminnassa, kun segregatiota juurisyihin vastataan varmistamalla yhdenvertaiset mahdollisuudet kasvaa ja oppia kaikille oppijoille. Myös henkilöstön koulutus ja osaaminen edesauttavat toimintaa erilaisissa toimintaympäristöissä ja opetus- ja kasvatushenkilöstö osaa tukea erilaisista lähtökohdista tulevia oppijoita.

Oppimisen tuki

Varhaiskasvatuslaissa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, tuen muodoista, tukipalveluista, hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Varhaiskasvatuksessa tukea annetaan yleisenä, tehostettuna tai erityisenä tukena. Tukitoimet jaetaan pedagogisiin, rakenteellisiin ja hoidollisiin toimiin.

Perusopetuslain mukaan annettava esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuki perustuu oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin, ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja oppilaskohtaisiin

tukitoimiin. Pidennetyn oppivelvollisuuden sijasta 1.8.2026 alkaen esiopetusta voidaan antaa varhennettuna oppivelvollisuutena (oppivelvollisuuslaki 2 §) ja perusopetusta voidaan antaa oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella (perusopetuslaki 20 i §).

Lainsäädännön asettamien velvoittavien perusopetuksen oppimisen tuen tukimuotojen ja -toimien toteuttamiseksi opetuksen järjestäjille osoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta valtionosuuksina. Lisärahoitusosuudessa huomioidaan oppilasmäärät varhennetussa oppivelvollisuudessa ja perusopetuksen järjestämisessä oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella.

Tarveperusteinen rahoitus

Helsingissä alueellisen eriytymiskehityksen vaikutuksia ehkäistään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tarveperusteisella rahoituksella. Lähtökohtaisesti tarveperusteista rahoitusta kohdennetaan varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen siten, että rahoituksella voidaan toteuttaa eriarvoisuuskehitystä ehkäiseviä toimia. Ensisijaisesti rahoitusta kohdennetaan henkilöstön palkkaamiseen. Päiväkodit ja koulut voivat myös palkata yhdessä henkilöstöä ja tehdä alueellista yhteistyötä rahoituksen käytössä. Tarveperusteista rahoitusta voidaan käyttää myös muihin eriarvoisuutta vähentäviin toimenpiteisiin päiväkodin ja koulun harkinnan mukaan. Lisäksi tarveperusteista rahoitusta jaetaan keskitetysti rahoitusta saaville kouluille syrjäytymistä ehkäisevään toimintaan, kuten kouluvalmentajien ja monikielisten ohjaajien palkkakuluihin.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tarveperusteinen rahoituksen määräraha vuoden 2026 tulosbudjetissa on 4 582 000 euroa. Rahoitusta saavia varhaiskasvatyksiköitä on yhteensä 52 ja leikkipuistoyksiköjä on 3. Varhaiskasvatuksessa rahoitusta on jaettu 1.1.2025 lähtien syksyllä 2024 päivitettyjen muuttujien mukaan. Muuttujina ovat yksikön vieraskielisten lasten määrä ja 0-maksuluokkaan kuuluvien lasten määrä. Kunkin yksikön rahoitusosuus lasketaan painottamalla yksikön lapsimäärää standardoidun tarveperusteisen indeksin muunnoksella.

Perusopetuksen tarveperusteinen rahoituksen määräraha vuoden 2026 tulosbudjetissa on 10 236 000 euroa. Rahoitusta saavia kouluja on 39. Tarveperusteinen rahoitus on jaettu kouluille 1.8.2025 alkaen laskentamallilla, joka huomioi entistä paremmin rahojen kohdentumisen koulujen tarpeisiin. Laskentamallissa koulujen oppilasmäärät painotetaan tarveperusteisesta indeksistä muodostetulla painokertoimella. Vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa perusopetuksen tarveperustainen rahoitus on 10 736 000 euroa.

Kustannusvaikutukset

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Talousarvioaloitteen kustannusvaikutus oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja tarveperusteisen rahan lisäämiseksi on 20 miljoonaa euroa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin 20 miljoonan euron lisämäärärahatarpeisiin.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettavaa resursointia talousarvion laativimisoheiden mukaisin määrärahoiin, jotka perustuvat toimialan teke-
miin arvioihin tarpeista. Lapsen oikeus saada tukea varhaiskasvatuk-
sessa perustuu varhaiskasvatustakiin. Esi- ja perusopetuksen oppimi-
sen ja koulunkäynnin tuen järjestäminen perustuu perusopetuslakiin.
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa on varauduttu lain-
säädännön edellyttämien oppimisen ja koulunkäynnin tuen lakisääteis-
ten palvelujen resursointiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei
ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin oppimisen ja
koulunkäynnin tuen resurssien ja tarveperustaisen rahan lisäämiseksi.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Silvennoinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 09 310 40073
mari.silvennoinen(a)hel.fi
Petteri Räisänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 20349
petteri.j.raisanen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Talousarvioaloite oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi

Oppimisen tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Erilaisissa elämäntilanteissa olevat oppilaat tarvitsevat erilaista tukea. Oppimisen tuki edistää yhdenvertaisuutta koulutuksessa ja siten laajemminkin yhteiskunnassa. Tarveperustaisella rahoituksella voidaan myös torjua nuorten syrjäytymistä ja kaupunginosien eriarvoistumista. Tarveperustaisella rahoituksella on toteutettu esimerkiksi pienempiä ryhmäkokoja, tehty opintoretkiä ja lisätty koulunkäyntiavustajia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että oppimisen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Helsingissä 25.03.2026

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Värtö Annamari

Hagman Sandra

Kallio Natalia

Kasongo Jenny

Vuorinen Pinja

Honkasalo Veronika

Lonka Pirjo

Muttilainen Sami

Kauppila Elina

Tuuva Alma

Hiltunen Titta

Karhunen Maija

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentami- sesta

HEL 2026-005191 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseen varataan vuoden 2027 talousarvioon 4 miljoonan euron lisämääräraha.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä toimialan asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan luettuna HUS-yhtymän sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan tällä rahoituksella.

Kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen on osa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan henkilöstöpolitiikkaa ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamista. Ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkoja on korotettu palkkakehitysohjelman sekä työ- ja virkaehtosopimusten järjestelyerien avulla. Palkkakehitystoimenpiteitä kohdennetaan todettujen tarpeiden perusteella siten, että samalla turvataan palkkakilpailukyky ja henkilöstöryhmien tasapuolinen kohtelu.

Toimiala seuraa aktiivisesti verrokkihyvinvointialueiden palkkakehitystä ja vahvistaa lähihoitajien, pelastajien sekä pelastuslaitoksella työskentelevien ensihoitajien palkkauksen kilpailukykyä. Palkkauksen kehittäminen toteutetaan talousarvion ja käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 08.09.2026 § 209](#)

HEL 2026-005191 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään neljän miljoonan euron lisämäärärahan kohdentamista ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkakilpailukyyn turvaaminen

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali- terveys- ja pelastustoimiala pyrkii olemaan houkutteleva työnantaja ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja. Palkkakehitysohjelman toteuttaminen ja kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen on osa strategian toteuttamista muiden henkilöstöpoliittisten toimenpiteiden ohella.

Ensihoitajien, lähihoitajien sekä pelastajien palkkauksen kilpailukykyä on pyritty parantamaan palkankorotuksilla sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla toteutetun palkkakehitysohjelman avulla. Kyseisten ammattiryhmien palkkojen kilpailukykyisyys varmistetaan järjestelyerien yhteydessä ja tarvittaessa niihin kohdennetaan korotuksia.

Lähihoitajien tehtäväkohtaiset palkat ovat nousseet vuosien 2023 ja 2025 välillä 16–18 prosenttia tarkasteltaessa kahta suurinta henkilöstöryhmää, joihin kuuluu yhteensä noin 3 000 henkilöä. Noin 300 yksittäistä henkilöä saa erilaista tehtäväkohtaista palkkaa. Pelastuslaitoksella työskentelevien ensihoitajien palkka on noussut 18–22 prosenttia tarkasteluajanjaksolla vuosien 2023 ja 2025 välillä.

Lähihoitajien ja pelastuslaitoksella työskentelevien ensihoitajien tehtäväkohtaisia palkkoja on pyritty tasaamaan vuosien varrella ja tasopalkkamalli tulee muuttamaan myös koko rakennetta.

Operatiivisen pelastushenkilöstön tehtäväkohtainen palkka on noussut 15–19 prosenttia tarkasteluajanjaksolla. Operatiivisen pelastushenkilöstön osalta on kuitenkin huomionarvoista, että tehtäväkohtaisen palkan korotus vaikuttaa aina varsinaiseen palkkaan, josta maksetaan kokonaiskorvaus 41 prosenttia ja vuodesta 2026 alkaen 42 prosenttia.

Operatiiviselle pelastushenkilöstölle on kohdistettu palkankorotuksia palkkakehitysohjelman suunnitelman mukaan, ja eroa muihin hyvinvointialueisiin nähden on saatu tasattua. Tämän toivotaan vaikuttavan henkilöstön saatavuuteen sekä toimialan veto- ja pitovoimaan työnantajana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) sekä hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES) palkkaus uudistus

Sosiaali- ja terveydenhuollon työ- ja virkaehtosopimukseen (SOTE-sopimus) otetaan käyttöön uusi tasopalkkausjärjestelmä. Uudistuksen tavoitteena on tehdä työn vaativuuden, vastuun sekä ammatillisen kehittymisen vaikutus palkkaan nykyistä näkyvämmäksi. Näin osaaminen ja uralla eteneminen huomioidaan aiempaa paremmin palkkauksessa.

Uudessa mallissa tehtävät sijoitetaan eri palkkatasoille niiden edellyttämän osaamisen, vastuun ja työn vaativuuden perusteella. Kullekin palkkatasolle on määritetty omat arviointikriteerinsä.

Uudistuksen keskeinen lähtökohta on, ettei työntekijän varsinainen palkka alene uuden palkkausjärjestelmän käyttöönoton seurauksena. Nykyiset tehtäväkohtaiset palkat muutetaan pääsääntöisesti tasopalkkoiksi.

Yhteenveto

Sosiaali- terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, eikä kunta-Helsinki rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Sosiaali- terveys- ja pelastuslautakunta toteaa lisäksi, että toimialalla on korotettu ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien ammattiryhmien palkkoja suunnitellusti vuosien 2023, 2024 ja 2025 aikana. Palkkoja korotetaan ensisijaisesti työ- ja virkaehtosopimukseen sisältyvien järjestelyerien mahdollistamilla korotuksilla. Järjestelyeriä kohdennetaan todettujen tarpeiden mukaan ja varmistaen palkkakilpailukyky ja työtekijäryhmien tasapuolisuus.

Sosiaali- terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että toimialalla seurataan aktiivisesti verrokkihyvinvointialueiden palkkakehitystä ja pyritään vahvistamaan lähihoitajien, palomiesten sekä pelastuslaitoksella työskentelevien ensihoitajien palkkauksen kilpailukykyä nyt ja jatkossakin, ja tätä kautta turvaamaan osaavan henkilöstön saatavuus. Toimialalla on käytössä myös muita palkitsemismenetelmiä, kuten kertapalkkioita.

Vaikutusten arviointi

Sosiaali- terveys- ja pelastustoimi pyrkii vastaamaan työvoiman saatavuushaasteisiin toimimalla houkuttelevana työnantajana, joka tarjoaa monenlaisia kiinnostavia urapolkuja ja vakaita palvelussuhteita. Oikeudenmukaisella palkkauksella on yhteys koettuun hyvinvointiin ja työn vaativuutta vastaava ja kilpailukykyinen palkkaus vahvistaa osaltaan työvoiman veto- ja pitovoimaa toimialalla."

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pia Nurme, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 52482
pia.nurme(a)hel.fi
Jani Pitkänen, pelastuskomentaja, puhelin: 09 310 30000
jani.pitkanen(a)hel.fi
Sara Rautiainen, henkilöstö- ja kehittämisjohtaja, puhelin: 09 310 27858
sara.rautiainen(a)hel.fi
Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi

Ensihoitajat, lähihoitajat ja pelastajat tekevät kaikki äärimmäisen tärkeätä, vaativaa ja kuormittavaa työtä, jonka palkka ei kuitenkaan ole työn vaativuuden ja tärkeyden tasolla.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet ehdotamme, että ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseen varataan tulevaan talousarvioon 4 miljoonan euron lisämääräraha.

Helsingissä 25.03.2026

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Värtö Annamari

Hagman Sandra

Kallio Natalia

Kasongo Jenny

Vuorinen Pinja

Honkasalo Veronika

Lonka Pirjo

Muttilainen Sami

Kauppila Elina

Tuuva Alma

Hiltunen Titta

Karhunen Maija

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdentoista muun valtuutetun talousarvioaloite tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkaaminen

HEL 2026-005197 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarveperusteista rahoitusta saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamista. Aloitteessa esitetään lisäksi, että tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseksi varataan 20 miljoonaa euroa tulevaan talousarvioon. Rahan kohdentamisessa huomioidaan erityisesti ne koulut ja päiväkodit, jotka pärjäävät kaikkein heikoiten ja joissa on eniten ongelmia.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kasvatus- ja koulutuslautakunta (16.1.2024 § 4) on päättänyt tarveperusteisen rahoituksen käytöstä seuraavasti: tarveperusteista rahoitusta käytetään henkilöstön palkkaamiseen ja syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin. Tarveperusteisen rahoituksen määrärahoja ei saa käyttää hallinnollisiin kuluihin. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että tarveperusteista määrärahaa saavien koulujen opettajien palkkauksen parantaminen on huomioitu Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelmassa. Vuonna 2022 päätettiin kohdentaa palkankorotuksia tiettyjen päiväkotien tehtävään nähden kelpoisille varhaiskasvatuksen työntekijöille. Vuonna 2023 otettiin käyttöön alueellinen yhdenvertaisuuslisä, jolla kohdentaa palkankorotuksia tiettyjen koulujen tehtävään nähden kelpoisille opettajille ennaltaehkäisemään perusopetuksen alueellista eriarvoistumista sekä vahvistamaan koulujen opetushenkilöstön veto- ja pitovoimaa. Kaudella 1.8.2025-31.7.2027 lisä kohdentuu noin 1 480 opettajalle 35 koululla. Alueellinen yhdenvertaisuuslisä sisältyy kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotukseen.

Aloitteen mukainen 20 miljoonaa euroa on noin 6 kertaa suurempi kuin nykyinen alueellinen yhdenvertaisuuslisä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Ehdotetun lisärahoituksen suuruus olisi 3,4 % varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelukokonaisuuksien vuoden 2026 henkilöstöbudjetista. Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelman mukainen alueellinen yhdenvertaisuuslisä tukee talousarvioaloitteessa esitettyä tavoitetta ja palkkauksen kehittämistä. Alueellisen yhdenvertaisuuslisän arviointia ja toimintaperiaatteiden kehittämistä on tärkeää jatkaa.

Kaupunginvaltuusto päättää vuosittain palkkakehitysohjelman määrä rahasta. Strategia ja talousarvio määrittävät, mihin palkkakehitysohjelma kohdentuu.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen 20 miljoonan euron lisämääräraha tarpeeseen tarveperusteisen rahoituksen piirissä olevien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 7757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 378](#)

HEL 2026-005197 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvio-aloitteesta koskien kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarveperusteista rahoitusta saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamista.

Tarveperusteisen rahoituksen periaatteet

Kasvatus- ja koulutuslautakunta (16.1.2024 § 4) on päättänyt tarveperusteisen rahoituksen käytöstä seuraavasti: Tarveperusteista rahoitusta käytetään henkilöstön palkkaamiseen ja syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin. Tarveperusteisen rahoituksen määrärahoja ei saa käyttää hallinnollisiin kuluihin.

Tarveperusteinen rahoitus varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Tarveperusteisen rahoituksen avulla varhaiskasvatuksessa on palkattu ei-mitoituksessa olevaa lisähenkilöstä kuten esimerkiksi S2-opettajia,

TP-opettajia, varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja lastenhoitajia, joiden avulla on voitu esimerkiksi tukea pienryhmätoimintaa, vahvistaa lasten leikkitaitoja sekä peruspedagogiikkaa. Tarveperusteisen rahoituksen avulla on lisäksi vahvistettu henkilöstön osaamista, lasten suomen kielen taitoja sekä ryhmien peruspedagogiikkaa, ja toiminnan selkeämmän strukturoinnin ansiosta lapsiryhmät ovat rauhoittuneet ja lasten sitoutuminen yhteiseen toimintaan lisääntynyt. Huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön on panostettu ja lasten tukemisen lisäksi on pystytty edistämään huoltajien kotoutumista ja osallisuutta.

Tarveperusteisen rahoituksen avulla perusopetuksessa on palkattu opetushenkilöstöä kuten esimerkiksi S2-opettajia, erityisopettajia ja resurssiopettajia, joiden avulla on voitu esimerkiksi eriyttää opetusta, järjestää samanaikaisopetusta, pienentää ryhmäkokoja, mahdollistaa joustavia opetusjärjestelyjä sekä tukea inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa opiskelevia oppilaita. Aiempien arviointien mukaan toiminnan vaikutuksina olivat esimerkiksi opetusryhmien pieneneminen, mahdollisuus kohdata lapsia rauhassa ja tarjota yksilöllistä tukea. Rahoituksella on voitu palkata myös koulunkäynninohjaajia, monikielisiä ohjaajia sekä kouluvalmentajia oppilaiden ja perheiden tueksi kouluihin. Lisäksi tarveperusteisen rahoituksen kautta on esimerkiksi voitu hankkia materiaalia kouluihin sekä kehittää henkilöstön osaamista.

Alueellinen yhdenvertaisuuslisä

Varhaiskasvatuksen osalta Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelmassa päätettiin vuonna 2022 kohdentaa palkankorotuksia tiettyjen päiväkotien tehtävään nähden kelpoisille varhaiskasvatuksen työntekijöille. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa alueellisen yhdenvertaisuuslisän tavoitteena on ennaltaehkäistä varhaiskasvatuksen alueellista eriarvoistumista vahvistamalla nykyisen henkilökunnan pitovoimaa ja houkuttelemalla uusia kelpoisia työntekijöitä. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa henkilöstön saatavuuslisän tavoitteena on vähentää ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstövajetta vahvistamalla nykyisen henkilökunnan pitovoimaa ja edesauttaa kelpoisen henkilöstön rekrytointia. Lisä myönnetään päiväkodin henkilöstölle, jotka täyttävät lakisääteiset tai tehtävään soveltuvat kelpoisuusedellytykset. Kaudella 1.11.2025-31.10.2026 lisä on kohdentunut noin 875 työntekijälle ja 54 päiväkotiin. Vuosikustannus 875 henkilön osalta 150 euron kuukausittaisesta palkanlisästä on noin 1 575 000 euroa. Alueellinen yhdenvertaisuuslisä sisältyy Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotukseen.

Perusopetuksen osalta Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelmassa päätettiin vuonna 2023 kohdentaa palkankorotuksia tiettyjen koulujen tehtävään nähden kelpoisille ennaltaehkäisemään perusopetuksen

alueellista eriarvoistumista sekä vahvistamaan koulujen opetushenkilöstön veto- ja pitovoimaa. Alueellinen yhdenvertaisuuslisä kohdennetaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan erikseen määriteltujen tarveperusteista rahaa saavien koulujen tehtävään nähden kelpoisille luokanopettajille, lehtoreille, erityisluokanopettajille, erityisopettajille ja päätoimisille tuntiopettajille. Kaudella 1.8.2025-31.7.2027 lisä kohdentuu noin 1480 opettajalle 35 koululla. Vuosikustannus 1480 henkilön osalta 100 euron kuukausittaisesta palkanlisästä on noin 1 776 000 miljoonaa euroa. Alueellinen yhdenvertaisuuslisä sisältyy Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotukseen.

Kaupunginvaltuusto päättää vuosittain palkkakehitysohjelman määrärahasta. Strategia ja talousarvio määrittävät, mihin palkkakehitysohjelma kohdentuu. Tehtävät, joissa on tarvetta palkankorotuksille, kartoitetaan toimialojen, virastojen ja liikelaitosten johdon ja HR-ammattilaisten sekä kaupunginkanslian yhteistyönä. Valmistelutyössä kuullaan lisäksi henkilöstöjärjestöjen edustajia sekä käydään keskustelua kaupungin operatiivisen johtoryhmän jäsenten sekä pormestarikunnan kanssa yhteisten prioriteettien löytämiseksi.

Kustannusvaikutukset

Aloitteen mukainen 20 miljoonaa euroa on noin 6 kertaa suurempi kuin nykyinen alueellinen yhdenvertaisuuslisä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Jos aloitteessa esitetty summa jaettaisiin palkanlisänä vuoden ajan samoilla kriteereillä kuin alueellinen yhdenvertaisuuslisä, palkanlisän korotuksen suuruus olisi varhaiskasvatuksessa 678 euroa + sivukulut laskettuna 875 varhaiskasvatuksen työntekijälle ja perusopetuksessa 452 euroa + sivukulut laskettuna 1480 opettajalle. Ehdotetun lisärahoituksen suuruus olisi 3,4 % varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelukokonaisuuksien vuoden 2026 henkilöstöbudjetista.

Kasvatus ja koulutuslautakunta toteaa, että käytössä oleva Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelman mukainen alueellinen yhdenvertaisuuslisä tukee talousarvioaloitteessa esitettyä tavoitetta ja palkkauksen kehittämistä määritellyissä päiväkodeissa ja kouluissa, joissa sen tarve on korostunut. Alueellisen yhdenvertaisuuslisän arviointia ja toimintaperiaatteiden kehittämistä on tärkeää jatkaa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen 20 miljoonan euron lisämäärärahatarpeeseen.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen kehittämistä tärkeänä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla päiväkotien ja peruskoulujen opettajien palkkausta on kehitetty systemaattisesti eri palkankorotuskierrosten yhteydessä, ja viime

vuosina Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelmista on suunnattu korotuksia tarveperusteisen rahoituksen piirissä olevien koulujen ja päiväkotien opettajille. Systemaattinen palkkauksen kehittäminen tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen 20 miljoonan euron lisämääräraha-tarpeeseen tarveperusteisen rahoituksen piirissä olevien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseen.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Anni Holopainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 27385
anni.holopainen(a)hel.fi
Petteri Räisänen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 20349
petteri.raisanen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Talousarvioaloite tarperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkaamisen

Helsingiläiset koulut ja päiväkodit eroavat toisistaan monin tavoin. Toisaalla menee hyvin ja toisaalla heikommin ja koulujen sekä päiväkotien väliset erot kasvavat ja tämä heijastuu myös kaupunginosien eriarvoistumiseen. Opettajat ja koulujen muu henkilöstö työskentelee hyvin erilaisissa ympäristöissä ja toisissa kouluissa ja päiväkodeissa työskentely on kuormittavampaa ja vaativampaa kuin toisissa. Esimerkiksi kahden eri yläkoulun kemian opettajan työtä ei voi verrata toisiinsa, sillä heikommin pärjäävässä koulussa työ on kuormittavampaa kuin koulussa, jossa keskimäärin pärjätään paremmin. Yleisenä oikeudenmukaisuusperiaatteena voitaneen pitää sitä, että mitä kuormittavampaa ja vaativampaa työ on, sen paremmin siitä tulee myös maksaa. Tämän pitäisi heijastua myös opettajien palkkaukseen. Nykyisellään tämä ei Helsingissä toteudu lähimainkaan riittävästi.

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että tarperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseksi varataan 20 miljoonaa euroa tulevaan talousarvioon. Rahan kohdentamisessa huomioidaan erityisesti ne koulut ja päiväkodit, jotka pärjäävät kaikin keinoin heikoin ja joissa on eniten ongelmia.

Helsingissä 25.03.2026

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Värtö Annamari

Hagman Sandra

Kallio Natalia

Kasongo Jenny

Vuorinen Pinja

Honkasalo Veronika

Lonka Pirjo

Muttilainen Sami

Kauppila Elina

Tuuva Alma

Hiltunen Titta

Karhunen Maija

Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite kouluruoan määrärahan lisäämiseksi

HEL 2026-005202 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään aterialaajasta määrärahan korotusta varhaiskasvatukseen, koulujen ja oppilaitosten ruokailuun. Korotuksen tulisi nostaa ateriahinta kansallisen keskiarvon tasolle.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuosittain toimialan ruokailujen budjetoinnissa huomioidaan ruoan hinnan ja muiden kustannusten nousu. Nykyisellä määrärahalla pystytään tarjoamaan riittävästi suositusten mukaista ravitsevaa ja monipuolista ruokaa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että säännöllisillä, riittävillä ja ravitsevilla aterioilla on suuri merkitys lasten ja nuorten terveyteen ja jaksamiseen. Ruokailua tulee kehittää nykyisen budjetin rajoissa.

Kouluruokailu maksaa Suomessa keskimäärin 3,42 euroa/ateria. Helsingissä kouluruokailu maksaa 2,60 euroa/ateria. Keskimääräiseen tasoon korotus tarkoittaisi peruskoulujen ateriahintaan keskimäärin 0,82 euron korotusta ja on pelkästään peruskoulujen ateriahintaan 7 011 000 euron lisäkustannus vuodessa.

Kasvatukseen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 383](#)

HEL 2026-005202 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvio-aloitteesta:

Aloitteessa ehdotetaan ateriakohtaista määrärahan korotusta varhaiskasvatukseen, koulujen ja oppilaitosten ruokailuun. Korotuksen tulisi nostaa ateriahinta kansallisen keskiarvon tasolle.

Ruokailun suunnittelua ja toteutusta ohjaavat ravitsemus- ja ruokailusuositukset (Terveyttä ja iloa ruoasta - varhaiskasvatukseen ruokailusuositukset 2018, Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus 2017, Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä ruokailusta - ruokailusuositus ammatillisiin oppilaitoksiin ja lukioihin 2019 ja Kestävää terveyttä ruoasta – kansalliset ravitsemussuositukset 2024). Suositukset ohjaavat terveellisten, ravitsevien ja monipuolisten aterioiden suunnitteluun.

Lapsille ja nuorille päivittäin maistuvalla ruoalla on tärkeä merkitys kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta, koska jo nykyisellä määrärahalla pystytään tarjoamaan suositusten mukaista ravitsevaa ja monipuolista ruokaa riittävästi. Ruokailua tulee kehittää nykyisen budjetin rajoissa.

Toimialan ruokailujen budjetoinnissa huomioidaan vuosittain ruoan hinnan ja muiden kustannusten nousu. Ruokapalveluntuottajat voivat tehdä sopimuksen mukaisia hinnankorotuksia perustuen yleisiin kustannusmuutoksiin. Yleinen kustannusten muutos ei näin heikennä kouluruokailun laatutasoa.

Eri paikkakuntien ateriahintoja ei voida suoraan verrata keskenään. Ateriahintaan vaikuttaa esim. tuotannon suuruus, keittiöverkoston rakenne, tilojen vuokramaksut, raaka-aineiden hankintakanavat yms. Kouluruokailu maksaa Suomessa keskimäärin 3,42 euroa/ateria ja Helsingissä 2,6 euroa/ateria. Korotus keskimääräiseen tasoon tarkoittaisi peruskoulujen ateriahintaan keskimäärin 0,82 euron korotusta.

Kustannusvaikutukset

Talousarviossa on varattu peruskoulujen ruokapalveluiden hankintaan rahaa nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä ehdotetut lisäkustannukset sisälly budjettiin. Pienikin ateriahinnan muutos lisäisi merkittävästi tarvittavaa määrärahaa. 0,82 euron korotus tarkoittaisi pelkästään peruskoulujen ateriahintaan 7 011 000 euron lisäkustannusta/vuosi.

Vaihtoehtoisesti 10 sentin lisäys ateriahintaan tarkoittaa lisäkustannuk-
sena

- varhaiskasvatuksessa 690 000 euroa/vuosi
- peruskouluissa 855 000 euroa/vuosi
- oppilaitoksissa 190 000 euroa/vuosi
- yhteensä 1 735 000 euroa/vuosi

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta, koska jo nykyisellä määrärahalla pystytään tarjoamaan suositusten mukaista ravitsevaa ja monipuolista ruokaa riittävästi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että säännöllisillä, riittäväillä ja ravitsevilla aterioilla on suuri merkitys lasten ja nuorten terveyteen ja jaksamiseen ja ruokailua tulee kehittää nykyisen budjetin rajoissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Kouluruuan määrärahan lisääminen

Talousarviota laadittaessa on syytä kiinnittää kouluruuan riittävyys, kun huomioidaan ruuan hinnan ja kustannusten nousu myös kouluruokaan tarkoitettu määräraha tulee huomioida uudelleen, jotta kouluruuan sisältö on riittävän monipuolista ja ravitsevaa. Tällä hetkellä ateriaan budjetoitu määräraha on pienempi Helsingissä verrattuna verrokkikuntiin. Talouden kiristyessä kouluruuan tärkeys korostuu monen perheen arjessa ja se saattaa olla monen lapsen tai nuoren ainoa lämmin ruoka päivässä. Esi-tänkin aterialaatu korotusta kansallisen keskiarvon tasolle varhaiskasvatukseen, oppilaitoksille -ja lukioihin ensi vuoden talousarviota laadittaessa.

Helsingissä 25.03.2026

Muttilainen Sami

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite varaamopalveluiden ja kulunvalvonnan parantamisesta

HEL 2026-005204 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään lisämäärärahaa iltavahtimestareihin oppilaitoksissa, joissa tilojen iltakäyttöä ei ole mahdollista järjestää omavalvontaratkaisulla. Tavoitteena on mahdollistaa koulujen ja oppilaitosten metalli-, puu-, käsityö-, kuvataide- ja musiikkitilojen nykyistä laajempi käyttö asukkaiden ja muiden käyttäjien toimintaan koulu-aikojen ulkopuolella.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opetustiloja on jo laajasti asukkaiden, yhdistysten ja yhteisöjen käytettävissä. Varauksissa oli heinäkuussa 2026 yhteensä 35 oppilaitosta ja 140 varattavaa opetustilaa. Oppilaitoksista 30 toimii itsenäisen käytön mallilla ja viisi iltavalvottuina kohteina. Kevään 2026 kausivarauksessa varattavissa olleista tunneista varattiin 25 prosenttia, ja iltavalvottuihin kohteisiin oli tehty yhteensä viisi varausta.

Aloitteessa tarkoitettujen metalli-, puu-, käsityö-, kuvataide-, musiikki- ja muiden erityistilojen avaamista asukaskäyttöön rajoittavat lisäksi turvallisuusnäkökohdat. Erityistilojen käyttäminen voi edellyttää erityisosaamista, laitekohtaisten käyttöohjeiden tuntemista sekä työskentelyyn liittyvien vahinko- ja turvallisuusriskien tunnistamista. Käyttäjien osaamistasoa ei voida asukaskäytössä varmistaa samalla tavalla kuin koulun opetustoiminnassa, minkä vuoksi erityistiloja voidaan avata asukaskäyttöön vain rajatusti.

opetustilojen iltavalvonnan lisääminen ei edellytä kaupungin talousarvioon lisämäärärahaa. Iltavalvonnasta aiheutuvat suorat kustannukset katetaan iltavalvottujen kohteiden käyttäjähinnoittelulla. Varattavia tiloja avataan asukaskäyttöön ensisijaisesti itsenäisen käytön kohteina, joissa käyttäjä pääsee tiloihin avaimella tai varauksen yhteydessä saatavalla ovikoodilla. Avaimetonta kulkua pilotoidaan parhaillaan, ja mallia on tarkoitus laajentaa vuoden 2027 aikana.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että aloitteessa mainittu harrastaminen on mahdollista ohjatusti Helsingin suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston monipuolisen kurssitarjonnan puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 387](#)

HEL 2026-005204 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvio-aloitteeseen:

Aloitteessa ehdotetaan lisämäärärahaa iltavahtimestareihin oppilaitoksissa, joissa iltakäytön omavalvontaratkaisuja ei ole mahdollista toteuttaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan liikuntasalit, joita tällä hetkellä on noin 120 osoitteessa, ovat olleet kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialan liikuntapalveluiden kautta varattavissa vuodesta 2017. Suuri osa liikuntasalien käytöstä tapahtuu itsenäisen käytön periaatteella, jolloin iltavahtimestareita ei tarvita. Kohteisiin, joissa itsenäinen käyttö ei ole mahdollista on tilattu tarpeenmukaisesti iltavalvoja.

Vuodesta 2026 lähtien koulujen, oppilaitosten ja leikkipuistojen iltaisin ja viikonloppuisin tapahtuvaan asukaskäyttöön liittyvää tilojen varaimista on jo siirretty kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialalle siten, että varaiminen tapahtuu Varaamo-palvelun kautta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilojen asukaskäytön tilavarausten hallinta siirtyy kokonaisuudessaan kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialalle vuoden 2027 alusta. Tuolloin Varaamossa on varattavissa erilaisia tiloja noin 80 osoitteessa, joissa tilojen käyttö on pääosin mahdollista omavalvonnalla. Kohteissa, joissa tämä ei ole mahdollista, on varauduttu iltavalvojiin, jotka tilataan varausten mukaisesti palveluntuottajalta. Asukaskäytön tiloissa varausten määrä vaihtelee päivittäin, viikoittain ja kausittain, joten pysyvien iltavahtimestareiden käyttö ei ole tarkoituksenmukaista.

Tilojen asukaskäytön kehittämiseen liittyen on meneillään avaimettoman kulun kehittämishanke kaupunkiympäristön toimialan edistämänä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin iltavalvojien tai vahtimestarien kustannuksiin, koska asukaskäytön tilavaraustoiminta siirtyy kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta lisäämäärärahasta iltavahtimestarien lisäämiseen, koska asukaskäytön tilavaraustoiminta siirtyy kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle. Asukaskäytön kehittämisessä tavoitellaan aiempaa laajempaa tilojen avaimetonta kulkua ja muita itsenäisen käytön ratkaisuja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin iltavalvojien tai vahtimestarien kustannuksiin, koska asukaskäytön tilavaraustoiminta siirtyy kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, vs. tilapalvelujohtaja, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2026 § 165](#)

HEL 2026-005204 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Koulujen iltavalvonnan lisääminen opetustiloihin ei aiheuta kaupungille lisäkustannuksia eikä näin ollen ole tarvetta lisäämäärärahalle. Iltavalvonnan kustannukset katetaan iltavalvontakohteiden hinnoittelulla. Lisäksi varattavat tilat tuodaan asukaskäytön piiriin ensisijaisesti itsenäisen käytön kohteina, jossa käyttäjä kulkee tiloihin avaimella tai avaimettomasti varauksen yhteydessä. Aloitteessa mainittuja erityistiloja voidaan turvallisuussyistä avata asukaskäyttöön vain rajatusti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan opetustilat ovat jo laajasti asukkaiden, yhdistysten ja yhteisöjen käytettävissä. Kaupungin

tilavarauspalvelussa Varaamossa on 2026 heinäkuussa 35 oppilaitosta, joiden opetustiloja tarjotaan asukaskäyttöön. Varattavissa olevat tilat (140 kappaletta) ovat luokkatiloja, ruokasaleja, musiikkiluokkia sekä muita yhteiskäyttöön soveltuvia tiloja.

Alueellisesti tarkasteltuna koulujen opetustiloja on tarjolla asukaskäyttöön kaikilla kaupungin suurpiirialueilla. Alueellista palvelutarjontaa arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti kysynnän sekä tarpeen mukaan. Viimeisimmässä kevään 2026 kausivarauksessa kaikista varattavissa olevista tunneista varattiin neljännes (25 %), joten toistaiseksi yleinen kysyntä on ollut maltillista.

Varaamossa olevista oppilaitoksista 30 kohdetta toimii itsenäisen käytön mallilla ja 5 kohdetta iltavalvottuina. Varattavat tilat tuodaan asukaskäytön piiriin ensisijaisesti itsenäisen käytön kohteina, jossa käyttäjä kulkee tiloihin avaimella tai avaimettomasti varauksen yhteydessä saatavalla ovikoodilla. Jälkimmäistä avaimettoman kulun mallia pilotoidaan parhaillaan ja sitä laajennetaan vuoden 2027 aikana.

Tilojen itsenäinen käyttö on kysytymppää sekä edullisempaa ja joustavampaa käyttäjille. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hyväksymien maksuperusteiden mukaisesti tilojen käyttäminen on maksutonta esimerkiksi helsinkiläisille yhdistyksille. Suurin osa varauksista (85 %) toteutuu kaupungin voimakkaasti subventoituna maksuttomina. Maksullisten itsenäisen käytön varausten tuntihinta on 18,83 euroa/tunti.

Iltavalvotuissa kohteissa, joissa kulkua tiloihin on valvomassa ulkopuolinen vahtimestari, asiakashinta on arkisin 37,65 euroa/tunti ja viikonloppuisin 56,48 euroa/tunti. Hinnoittelulla katetaan kaupungille valvonasta aiheutuvat suorat kustannukset. Valvottuja kohteita on otettu käyttöön sellaisilla alueilla, joissa itsenäisen käytön tiloja ei ole ollut palveluverkon näkökulmasta riittävästi tarjolla. Valvontakohteiden käyttö on jäänyt kuitenkin hyvin vähäiseksi, yhteensä kohteisiin on tullut vain 5 varausta.

Vaikka iltavahtimestarit mahdollistavat kulun sellaisiin tiloihin, joissa itsenäinen käyttö ei ole mahdollista, liittyy opetustilojen käyttöön myös muita turvallisuusrajoitteita. Esimerkiksi metalli-, puu-, käsityö- ja kotitalousluokkien sekä muiden vastaavien erityistilojen käyttö edellyttää käyttäjiltä erityisosaamista, laitekohtaisten käyttöohjeiden tuntemista sekä kykyä tunnistaa työskentelyyn liittyviä vahinko- ja turvallisuusriskejä. Tilojen käyttäjien osaamistasoa ei voida asukaskäytössä varmistaa samalla tavalla kuin koulun opetustoiminnassa.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Miika Kyllönen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 09 310 38320
miika.kyllonen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Varaamopalveuiden ja kuluvalvonnan parantaminen

Kasvatus- ja koulutustoimialalla on uusia moderneja tiloja, jotka soveltuvat kansalaistoimintaan ja erilaisiin harrastuksiin tästä käytännön esimerkkinä liikuntasalit joita varataan kouluaikejen ulkopuolella iltakäyttöön. Perus- ja ammattikouluissa on kuitenkin myös muita mm. metalli-, puu-, käsityö- kuvataide- ja musiikkiluokkiin tarkoitettuja tiloja jotka soveltuisivat hyvin myös asukkaiden ja kaupunkilaisten käyttöön kouluaikejen ulkopuolella. Tällä hetkellä tilojen käyttöönottoa rajoittaa kuitenkin kulunvalvonnan liittyvät seikat. Esitän lisämäärärahaa iltavahtimestareihin oppilaitoksissa joissa omavalvonta ratkaisut eivät ole mahdollista toteuttaa, mutta tilat olisivat kuitenkin käyttäjilleen suotuisat myös iltapäivään. Tästä esimerkkeinä mm. Maatullin ja Pasilan peruskoulu, sekä Roihupellon ammattioppilaitos. Työllistävän vaikutuksen lisäksi myös kaupunkistrategia tukee ajatusta tilojen käyttöön saamisesta kaupunkilaisten yhteiseen käyttöön.

Helsingissä 25.03.2026

Muttilainen Sami

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdentoista muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

HEL 2026-005205 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopiston resursoinnin parantamiseksi varataan talousarvioon 3 600 000 euron lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta, auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua muitakin ongelmia.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on tarjolla monipuolista opetusta. Ammatillisen koulutuksen keskiössä ovat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut, osaamisperusteisuus sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkälaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on. Stadin ammattiopisto tekee paljon yhteistyötä Työllisyyspalvelut liikelaitoksen kanssa.

Lisäksi Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen ja valmistua joustavasti ympäri vuoden. Hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opintojen alkamista. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuuden suunnitteluun. Ammatillisessa koulutuksessa on kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Stadin ammattiopistossa erityistä tukea tarvitsevien määrä on vuonna 2026 noin 22 prosenttia opiskelijamäärästä. Vieraskielisten osuus opiskelijoista on noin 44 prosenttia. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä.

Esitetyllä määrärahalla olisi mahdollista palkata kuusi määräaikaista opinto-ohjaajaa, viisi erityisopettajaa ja kuusi S2-opettajaa. Stadin ammattiopisto vastaa sekä oppivelvollisten että jatkuvan oppimisen koulutustarpeeseen monipuolisella tarjonnallaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen 3 600 000 euron lisämäärärahatarpeisiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 382](#)

HEL 2026-005205 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi:

Aloitteessa esitetään, että kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopiston resursoinnin parantamiseksi varataan talousarvioon 3 600 000 euron lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta, auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua muitakin ongelmia.

Stadin ammattiopisto (Stadin AO) on Suomen suurin ammattiopisto, joka tarjoaa koulutusta laaja-alaisesti ja vastaten monipuolisesti erilaisiin asiakkaiden tarpeisiin. Stadin ammattiopiston järjestämisluvan mukainen ei-maksuttomien opiskelijoiden enimmäismäärä on 5 914 opiskelijavuotta. Oppivelvollisille opiskelijoille ei ole määrätty erillistä opiskelijavuosimäärää.

Oppilaitoksessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä on tällä hetkellä n. 24 000.

Ammatillisen koulutuksen keskiössä ovat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut, osaamisperusteisuus sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen.

Stadin ammattiopisto tekee paljon yhteistyötä Työllisyyspalvelut -liikelaitoksen kanssa. Tämä toiminta suuntautuu erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleviin nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin sekä maahanmuuttajiin. Ohjausta ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kasvaa, mikä lisää tarvetta kohdennetuille palveluille.

Stadin ammattiopiston opetus- ja ohjaushenkilöstö työskentelee osana kampuskohtaisia 150–200 opiskelijan oppimisyhteisöjä. Jokaista oppimisyhteisöä ohjaamassa on 6–10 hengen opettajista koostuva pedagoginen tiimi. Tiimin jäsenet vastaavat yhdessä oppimisyhteisön opiskelijoiden opetuksesta ja ohjaamisesta. Lisäksi tiimiä täydentävät opinto-ohjaajat ja mahdolliset muut opetuksen tukihenkilöt. Opiskelijoiden moninaisuus iän, taustan sekä kielen ja kulttuurin suhteen vaikuttavat opetuksen, ohjauksen ja tuen tarpeen määrään. Myös opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkälaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka mukaisesti opiskelija etenee.

Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen ja valmistua joustavasti ympäri vuoden. Hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opintojen alkamista. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Lisäksi opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuudensuunnitteluun. Koulutuksen järjestäjällä on valvonta- ja ohjausvastuu oppivelvollisista, joka päättyy vasta, kun oppivelvollisen opiskeluoikeus tai oppivelvollisuus päättyy (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020, 12 §).

Ammatillisessa koulutuksessa on kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Stadin ammattiopistossa erityistä tukea tarvitsevien määrä on vuonna 2026 noin 22 % opiskelijamäärästä. Vieraskielisten osuus opiskelijoista on noin 44 %. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä.

Kustannusvaikutukset

Esitetyllä määrärahalla olisi mahdollista palkata kuusi määrääaikaista opinto-ohjaajaa, viisi erityisopettajaa ja kuusi S2-opettajaa. Stadin ammattiopisto vastaa sekä oppivelvollisten että jatkuvan oppimisen koulutustarpeeseen monipuolisella tarjonnallaan. Kasvatuksen ja

koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen 3 600 000 euron lisämäärärahatarpeisiin.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Stadin ammattiopistossa tehdään ja kehitetään monipuolisesti toimenpiteitä opiskelijoiden ohjaukseen ja tukemiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelijoille tarjotaan yksilöllistä, riittävää, monipuolista ja jatkuvaa tukea ja ohjausta koko opintojen ajan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen 3 600 000 euron lisämäärärahatarpeisiin.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Helsingin kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos. Se tarjoaa koulutusta ja palveluita nuorten ammatillisessa peruskoulutuksessa, aikuiskoulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa sekä niveltäytystieteessä. Stadin ammattiopistossa opiskelee noin 22 000 opiskelijaa, yli viiteenkymmeneen eri ammattiin. Laadukas ammatillinen koulutus edellyttää riittäviä käytössä olevia resursseja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopiston resurssien parantamiseksi varataan talousarvioon 3 600 000 € lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta, auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua muitakin ongelmia.

Helsingissä 25.03.2026

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Värtö Annamari

Hagman Sandra

Kallio Natalia

Kasongo Jenny

Vuorinen Pinja

Honkasalo Veronika

Lonka Pirjo

Muttilainen Sami

Kauppila Elina

Tuuva Alma

Hiltunen Titta

Karhunen Maija

Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite koulunuorisotyön laajentamiseksi kaikkiin kouluihin, ammattiopistoihin ja lukioihin

HEL 2026-005206 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään varattavaksi rahoitus koulu- ja oppilaitosnuorisotyön laajentamiseen kaikkiin Helsingin kouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin. Aloitteen mukaan koulunuorisotyö on hyväksi havaittu toimintamuoto ja vakiinnuttanut paikkansa kouluissa ja oppilaitoksissa nuorisotyön välineenä. Aloitteessa esitetään, että ensi vuoden talousarvioita laadittaessa sekä kaupungin kasvaessa tulisi palvelunmuotoa laajentaa lisää.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että monialaisen hyvinvointityön ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettava resursointi on tärkeää Helsingin kaupungin kaupunkistrategian mukaisesti ja tutkimusperustaisesti niin, että palvelut eri alueilla vastaavat oppijoiden tarvetta. Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö resursoidaan ja johdetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta nuorisopalveluiden koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yksiköstä. Toiminta ei edellytä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta erillistä resursointia, vaikka toimintaa suunnitellaan ja johdetaan tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen kanssa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että koulu- ja oppilaitosnuorisotyö kiinnittyy lakisääteisen yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteisiin ja on myös kirjattu alueelliseen opiskeluhoitosuunnitelmaan. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä toteutetaan nuorisopalveluiden koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yksiköstä 16 peruskoulussa, kuudessa (6) lukiossa sekä viidessä (5) Stadin Ammattiopiston toimipaikassa. Toiminta rahoitetaan nuorisopalveluiden omasta budjetista sekä osin valtionavustuksella.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen resursointiin. Toiminta resursoidaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yksiköstä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 380](#)

HEL 2026-005206 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Sami Muttilaisen talousarvioaloitteesta koskien koulunuorisotyön laajentamista kaikkiin Helsingin kaupungin kouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin:

Talousarvioaloitteessa esitetään varattavaksi rahoitus koulu- ja oppilaitosnuorisotyön laajentamiseen kaikkiin Helsingin kouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin. Esitystä perustellaan sillä, koulunuorisotyö on hyväksi havaittu toimintamuoto ja vakiinnuttanut paikkansa kouluissa ja oppilaitoksissa nuorisotyön välineenä. Esityksen mukaan ensi vuoden talousarvioita laadittaessa ja kaupungin kasvaessa tätä palvelunmuotoa tulisi laajentaa lisää.

Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö resursoidaan ja johdetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta nuorisopalveluiden koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yksiköstä. Toiminta ja palvelujen kohdentaminen suunnitellaan ja johdetaan tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, mutta toiminta ei edellytä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta erillistä resursointia.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö kiinnittyy lakisääteisen yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteisiin ja kirjattu alueelliseen opiskeluhuoltosuunnitelmaan. Tavoitteellisella yhteistyöllä ehkäistään segregaatia ja lisätään yhdenvertaisuutta tavoittamalla erityisesti niitä oppilaita ja opiskelijoita, joita muut palvelut eivät välttämättä tavoita. Koulujen ja oppilaitosten arjen toimintaan kiinnittyvällä työllä tuetaan nuorten osallisuuden, vertaisuuden ja kaveritaitojen vahvistumista ja oppimisyhteisöihin kiinnittymistä, ehkäistään yksinäisyyttä, edistetään kouluviihtyvyyttä sekä turvallisuuden kokemusta. Moniammatillisella yhteistyöllä pedagogisen henkilöstön ja opiskeluhuollon kanssa on myös tärkeä merkitys oppijan siirtymävaiheen tukemisessa perusopetuksesta toiselle asteelle. Näiden opiskeluhuollon ja hyvinvointityön tavoitteiden toteutumista seurataan valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn sekä koulujen ja oppilaitosten omien hyvinvointikyselyjen sekä nuorisotoimen kyselyn kautta.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä toteutetaan tällä hetkellä nuorisopalveluiden koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yksiköstä käsin kaikkiaan 16 peruskoulussa, kuudessa (6) lukiossa sekä viidessä (5) Stadin Ammattiopiston toimipaikassa. Toiminta rahoitetaan nuorisopalveluiden omasta budjetista sekä osin valtionavustuksella. Toimintaa toteutetaan tarveperustaisesti ja resurssoinnin kohdentaminen päätetään yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Toiminta ei edellytä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta erillistä resursointia.

Kustannusvaikutukset

Toiminta resursoidaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yksiköstä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen resursointiin.

Yhteenveto

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä monialaisen hyvinvointityön ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettavaa resursointia Helsingin kaupungin kaupunkistrategian mukaisesti ja tutkimusperustaisesti niin, että palvelut eri alueilla vastaavat oppijoiden tarvetta. Toimialalla tuetaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa yhdessä johdettavaa koulu- ja oppilaitosnuorisotyön vahvistamista osana lakisääteistä oppilas- ja opiskelijälähtöistä moniammatillista hyvinvointityötä. Toiminta resursoidaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden koulu- ja oppilaitosnuorisotyön yksiköstä, joten kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen resursointiin.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Maria Vänskä, asiantuntija, oppivelvollisuuden tuki, puhelin: 310 41168
maria.vanska(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.08.2026 § 147](#)

HEL 2026-005206 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kulttuuri- ja vapaa-ajan talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu koulu- ja oppilaitosnuorisotyön laajentamiseen kaikkiin kaupungin yläkouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin. Koulunuorisotyöntekijöiden määrä kasvaa vuonna 2027 viidellä henkilöllä, jotka palkataan määräaikaisella valtionavulla.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö aloitettiin Helsingissä koronasta palautumisen valtionavustuksella kahdella peruskoululla kahden nuoriso-ohjaajan sekä projektipäällikön voimin kevätlukukaudella 2021. Vuonna 2026 toimintaa toteutetaan omasta yksiköstään käsin, ja toiminta on saavuttanut vakinaisen aseman, vaikkakin toiminnan laajentuminen on tällä hetkellä riippuvaista valtionavustuksista. Peruskouluissa työskentelee alkavana lukuvuonna 16 nuoriso-ohjaajaa, joista 11 vakinaisesti ja viisi määräaikaisella valtionavustuksella lukuvuoden loppuun. Oppilaitoksissa työskentelee tällä hetkellä 10 vakituista ja kaksi määräaikaista nuoriso-ohjaajaa. Lisäksi vuoden 2027 alussa pystytään palkkaamaan viisi uutta koulu- ja oppilaitosnuoriso-ohjaajaa uudella määräaikaisella valtionavustuksella. Kaikki mukana olevat koulut ja oppilaitokset on valittu yhdessä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (Kasko) kanssa ja resurssi on kohdennettu tarveperustaisesti, kaupunkiuudistusalueita painottaen. Toimintaa toteutetaan Nuorisopalveluista käsin, mutta sitä tehdään tiiviissä yhteistyössä koulujen ja Kaskon kanssa. Toimintaa johtaa yksikön päällikkö ja oppilaitosnuoriso-ohjaajien sekä koulunuoriso-ohjaajien lähiesihenkilöinä toimii tiimiesihenkilöt.

Toiminnan tarkoituksena on tuoda nuorisotyö ja nuorisotyön osaaminen osaksi koulujen ja oppilaitosten arkea ja tavoittaa nuoret entistä kattavammin. Perusperiaatteita ovat kiireetön ja kunnioittava kohtaaminen, toiminnallisuus, nuorilähtöisyys sekä tietoperustaisuus ja tarvelähtöisyys. Nuorisotyö edistää koulun ja oppilaiden yhteisöllisyyttä työskentelemällä nuorten kanssa sekä koulupäivien aikana että niiden jälkeisinä hetkinä. Nuoriso-ohjaajat järjestävät avointa toimintaa, johon nuoret voivat osallistua vapaaehtoisesti. Ohjaajat toimivat myös koulun olemassa olevien rakenteiden sisällä esimerkiksi osana yhteisöllistä opiskeluhuoltoa. Yksilöllinen tuki, turvallisuuden tunteen lisääminen, yksinäisyyden ehkäiseminen sekä toiminta-, vaikutus- ja kohtaamismahdollisuuksien lisääminen ovat avainsanoja koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tavoitteissa. Nuoriso-ohjaaja on helposti lähestyttävä läsnä oleva aikuinen, jolla on aina aikaa nuorelle. Työ kytkeytyy vahvasti myös nuorten vapaa-aikaan ja ohjaajat tekevät moniammatillista yhteistyötä nuorten hyväksi koulun ammattilaisten lisäksi myös alueiden eri toimijoiden kanssa. Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää ja hyvinvointia lisäävää.

Vuosittain kerätty palaute sekä nuorilta että koulujen muilta ammattilaisilta on osoittanut, että toiminta vastaa hyvin sille asetettuihin tavoitteisiin, on varsin tavoitettavaa ja tuo koulujen arkeen, nuorten elämään ja

moniammatilliseen yhteistyöhön tarpeellista lisäarvoa. Toimintaa on tähän asti resursoitu niin, että nuorisotyön perusrahoituksesta ei ole siirretty resursseja kouluilla tehtävään työhön. Myös jatkossa on tärkeää, että koulunuorisotyö ei ole pois vapaa-ajalla ja alueilla toteutettavasta nuorisotyöstä.

Kaikkiaan toimintaa on siis ensi vuoden alusta alkaen 33:ssa koulussa ja oppilaitoksessa. Helsingissä on kaikkiaan 31 yhtenäistä peruskoulua, 4 yläkoulua ja 12 sopimuskoulua. Toisella asteella Helsingissä on kaikkiaan 15 lukiota ja 14 Stadin ammattiopiston toimipaikkaa. Näistä viisi on ruotsinkielisiä peruskouluja ja kolme ruotsinkielisiä lukioita. Mikäli toiminta saataisiin kattamaan kaikki nämä koulut ja oppilaitokset, tarvittaisiin yhteensä 76 kokopäiväistä nuoriso-ohjaajaa. Toiminnan ulottaminen kaikkiin kouluihin ja oppilaitoksiin tarkoittaisi siis merkittävää lisäystä nykyiseen rahoitukseen. Tarvittaisiin noin 50 uutta nuoriso-ohjaajaa, mikä tarkoittaisi noin 2,5 miljoonan euron palkkakuluja. Lisäksi tarvittaisiin toiminnan toteuttamiseen liittyviin hankintoihin ja muihin kuluihin noin 250 000 euroa. Nuorisopalveluilla olisi valmiudet toteuttaa toimintaa esitettyssä laajuudessaan, mutta se merkitsisi suurta lisäresursointia sekä jonkinlaista uudelleenorganisointia, jotta toiminta saataisiin toteutettua ja johdettua laadukkaasti myös jatkossa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Lauri Hiltunen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 31021
lauri.hiltunen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Koulunuorisotyön laajentaminen kaikkiin kouluihin- ammattiopistoihin ja lukioihin

Koulunuorisotyö on hyväksi havaittu toimintamuoto ja vakiinnuttanut paikkansa kouluissa ja oppilaitoksissa nuorisotyön välineenä. Ensi vuoden talousarvioita laadittaessa ja kaupungin kasvaessa tätä palvelunmuotoa tulee laajentaa lisää. Esitän, että koulunuorisotyölle varataan riittävät resurssit jolloin sitä voidaan laajentaa ympäri Helsinkiä kaikkiin peruskouluihin, ammattiopistoihin ja lukioihin,

Helsingissä 25.03.2026

Muttilainen Sami

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdentoista muun valtuutetun talousarvioaloite lukioden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä.

HEL 2026-005207 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että lukioden opintojaksotarjontaa parannetaan ja ryhmäkokoja pienennetään. Talousarvioaloitteessa esitetään 3 600 000 euron lisämäärärahaa talousarvioon. Tällä lisämäärärahalla saa aloitteen mukaan 1 000 opintojakson verran lisäystä kaupungin lukioden opintotarjontaan. Aloitteessa myös esitetään, että lisämäärärahan kohdentamisessa huomioidaan kunkin lukion opiskelijamäärä ja positiivinen erityiskohtelu. Lisäksi opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuksen lautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingin kaupungin lukioden toiminta on monipuolista, ja niissä tarjotaan laajasti opetussuunnitelman mukaisia valtakunnallisia pakollisia ja valinnaisia opintoja. Kunkin lukion oman opintotarjonnan laajentaa se, että kaupungin lukioden opiskelijat voivat suorittaa lukio-opintoja Helsingin verkkolukiassa etä-, verkko- ja lähitarjottimen kautta. Tarjolla on yli 500 opintojaksoa etä- ja verkko- ja lähiopintoina. Opiskelijat voivat myös ristiinopiskella lukioissa, Stadin ammattiopistossa, Helsingin työväenopistossa ja Helsingfors Arbiksessa sellaisia opintoja ja kursseja, jotka eivät kuulu heidän oman oppilaitoksensa opintotarjontaan. Lisäksi toisen asteen opiskelijoilla on monipuoliset mahdollisuudet tutustua korkeakouluopintoihin ja suorittaa yliopiston ja ammattikorkeakoulun kursseja jo opiskeluaikana.

Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti vuodelle 2026 on 10 939 euroa/opiskelija ja ruotsinkielisen lukiokoulutuksen 10 597 euroa/opiskelija. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa jaetaan myös tarveperusteista rahoitusta. Tarveperusteista rahoitusta kohdennetaan lukioille, joilla on suuri määrä vieraskielisiä opiskelijoita ja matala sisäänpääsykeskiarvo.

Lukiokoulutuksen ryhmäkoot vaihtelevat pääsääntöisesti 15–35 opiskelijan välillä. Valinnaisten opintojen ryhmäkoot ovat yleensä pienempiä. Lukuvuonna 2025–2026 keskimääräinen pakollisten opintojaksojen ryhmäkokoon oli 26 opiskelijaa ja valinnaisten opintojen noin 21 opiskelijaa. Osaa valinnaisista opintojaksoista tarjotaan vain joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen toteutuminen lukioissa voidaan varmistaa.

Ristiinopiskelurakenne ja kaupungin verkkolukio ovat opiskelijalähtöisiä keinoja lisätä opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia ja heille valittavana olevaa opintotarjontaa kaupungin nykyisillä resursseilla. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin opintojaksotarjonnan lisäämiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 381](#)

HEL 2026-005207 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämiseksi:

Helsingin kaupungin lukioissa tarjotaan laajasti lukion opetussuunnitelman mukaisia valtakunnallisia pakollisia ja valinnaisia opintoja. Tämän lisäksi Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijat voivat suorittaa lukio-opintoja Helsingin verkkolukiossa etä-, verkko- ja lähitarjottimen kautta. Tarjolla on yli 500 opintojaksoa etä-, verkko- ja lähiopintoina. Helsingin verkkolukion tarjonta takaa sen, että jokaisella lukiolaisella on mahdollisuus opiskella kaikki valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot.

Helsingin kaupungin lukioiden ja Stadin AO:n opiskelijoilla on myös mahdollisuus suorittaa opintoja muun kuin oman oppilaitoksensa valikoimasta. Vuonna 2024 luotiin rakenteet ristiinopiskelulle, mikä mahdollistaa opiskelijalle aiempaa yksilöllisemmän ja joustavamman opinpolun ja monipuolistaa Helsingin kaupungin opintotarjontaa.

Ristiinopiskelussa Helsingin kaupungin lukioiden ja Stadin AO:n opiskelijat voivat suorittaa myös muun kuin oman oppilaitoksensa opintoja ja kursseja. Opiskelijat voivat valita opintoja ja kursseja lukiokoulutuksen, Stadin AO:n, Helsingin työväenopiston ja Helsingfors Arbiksen ristiinopiskelutarjonnasta. Ristiinopiskelun tavoitteena on helpottaa opiskelijan siirtymistä jatko-opintoihin, tukea opiskelijan hyvinvointia sekä vahvistaa työelämävalmiuksia. Lukuvuonna 2025-2026 Stadin AO tarjosi 13 opintojaksoa lukiolaisille, Helsingin työväenopisto tarjosi 79 kurssia lukiolaisille ja Stadin AO:n opiskelijoille ja lukiot tarjosivat Stadin AO:n opiskelijoille noin 500 lukion opintojaksoa Helsingin verkkolukion ja Konepajan aikuislukion kautta. Arbiksen ruotsinkielisessä ristiinopiskelutarjonnassa oli lukuvuonna 2025–2026 lukiolaisille 24 kurssia.

Helsingin kaupungin toisen asteen opiskelijoilla on monipuoliset mahdollisuudet tutustua korkeakouluopintoihin ja suorittaa yliopiston ja ammattikorkeakoulun kursseja jo opiskeluaikana.

Helsingin kaupunki on aktiivisesti panostanut verkkopedagogiikan kehittämiseen. Helsingin verkkolukion laatukäsikirja päivitettiin Opetushallituksen rahoittamassa LOOK II – Lukio-opiskelijoiden opiskeluympäristöjen kehittämishankkeessa 2023-2025. Käsikirja sisältää käytännön ohjeita, vinkkejä ja kuvauksia laadukkaaseen verkko-, etä- ja hybridiopetuksen toteuttamiseen. Jokaisessa lukiossa on monipuolinen laitteisto, jolla pystytään varmistamaan laadukas opetus myös etä- ja hybriditoteutuksissa. Toimivat etä- ja hybridiopetuksen mahdollistavat laitteistot sekä osaaminen ovat tärkeitä myös kriisinkestävyyden näkökulmasta.

Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti vuodelle 2026 on 10 939 euroa ja ruotsinkielisen lukiokoulutuksen vastaava luku on 10 597 euroa/opiskelija. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa vuoden 2026 opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti on noussut 301 euroa vuodesta 2025. Vastaavasti ruotsinkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti on laskenut 12 euroa.

Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa jaetaan myös tarveperusteista rahoitusta. Tarveperusteista rahoitusta kohdennetaan lukioille, joilla on suuri määrä vieraskielisiä opiskelijoita ja matala sisäänpääsykeskiarvo. Vuonna 2026 tarveperusteista rahoitusta on suomenkielisen lukiokoulutuksen budjetissa 720 000 euroa ja sitä saa neljä lukiota. Tällä rahalla tuetaan lukiolaisten kurssien ja opintojaksojen suorittamista sekä opintojen edistymistä. Tarveperusteinen raha sisältyy opiskelijakohtaiseen kokonaisbudjettiin. Tarveperusteisen rahoituksen määrä on pysynyt samana vuodesta 2025.

Lukiokoulutuksen opiskelijaryhmien koot vaihtelevat pääsääntöisesti 15–35 opiskelijan välillä ja lukuvuonna 2025-2026 keskimääräinen

pakollisten opintojaksojen ryhmäkoko oli 26 opiskelijaa. Valinnaisten opintojen ryhmäkoot ovat yleensä pienempiä, keskimäärin noin 21 opiskelijaa. Osa valinnaisista opintojaksoista tarjotaan lukioissa joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen toteutuminen voidaan varmistaa.

Jokaisen lukion tarpeet huomioidaan opetustarjonnan suunnittelussa, ja lukiot lisäävät vuosittain omia paikallisia valinnaisia opintojaksoja opintotarjontaansa. Opintotarjonnan suunnittelu perustuu opiskelijoiden toiveisiin, lukion tarpeisiin ja erityisosaamiseen.

Kustannusvaikutukset

Talousarvioaloitteessa esitetään 3 600 000 euron lisämäärärahaa talousarvioon. Tällä lisämäärärahalla saa aloitteen mukaan 1 000 opintojakson verran lisäystä kaupungin lukioden opintotarjontaan, mikä parantaa opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin ja lisää heidän hyvinvointiaan. Lisäksi aloitteessa esitetään, että lisämäärärahan kohdentamisessa huomioidaan kunkin lukion opiskelijamäärä ja positiivinen erityiskohtelu. Lisämäärärahan avulla opettajille annettaisiin aloitteen mukaan myös mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia valinnaisia opintojaksoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin opintojakso-
tarjonnan lisäämiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ristiinopiskelurakenne ja kaupungin verkkolukio ovat opiskelijalähtöisiä keinoja lisätä opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia ja heille valittavana olevaa opintotarjontaa kaupungin nykyisillä resursseilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin opintojakso-
tarjonnan lisäämiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Annika Voutilainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 37756
annika.voutilainen(a)hel.fi
Tarja Aro-Kuuskoski, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 050 306 9577
tarja.aro-kuuskoski(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Talousarvioaloite lukioden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkojen pienentämisestä

Yleissivistävänä instituutiona lukion merkitys on suuri ja se antaa opiskelijoille valmiudet tavoitella jatko-opintopaikkaa. Koska kaikissa lukioissa ei kaikissa oppiaineissa järjestetä kaikkia valinnaisia valtakunnallisia ja kunkin lukion omia paikallisia syventäviä opintojaksoja, heikentyvät opiskelijoiden mahdollisuudet päästä jatko-opintoihin ja lukion yleissivistävä tehtävä ei toteudu riittävän hyvin. Kaupungin jo nyt tarjoama verkko-opetus ja etäopetus eivät korvaa kunnollista ja laadukasta normaalia kasvokkain lukiossa tapahtuvaa opetusta. Lisäksi lukioissa ryhmäkoot ovat suuria. Samassa ryhmässä voi olla yli 33 opiskelijaa. Tällöin opettajan on mahdotonta huomioida jokainen opiskelija yksilöllisine tarpeineen ja panostaa kunnolla työhönsä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin lukioden opetusjaksotarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkojen pienentämiseksi varataan talousarvioon 3 600 000 € lisämääräraha. Tällä summalla saadaan noin 1000 opintojaksoa lisäystä kaupungin lukioden opintojaksotarjontaan ja parannetaan näin opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin ja lisätään hyvinvointia. Lisäresurssi opintojaksojen järjestämiseen tulee kohdentaa suhteessa kunkin lukion opiskelijamäärään, eli mitä suurempi on lukion opiskelijamäärä, sitä enemmän lisäystä opintojaksotarjontaan. Positiivinen erityiskohtelu tulee huomioida resurssien kohdentamisessa. Lisäksi tämän resurssin turvin opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja. Tarkemmasta tämän talousarvioaloitteen ehdottamasta opetustarjonnan lisäämisestä tulee päättää lukiotasolla ja opiskelijoita tulee kuulla ja osallistaa. On varsin olennaista, että kunkin lukion tarpeet huomioidaan lisäopetustarjonnan suunnittelussa.

Helsingissä 25.03.2026

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Värtö Annamari

Hagman Sandra

Kallio Natalia

Kasongo Jenny

Vuorinen Pinja

Honkasalo Veronika

Lonka Pirjo

Muttilainen Sami

Kauppila Elina

Tuuva Alma

Hiltunen Titta

Karhunen Maija

Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite koskien sammutuspeitteitä kaupungin vuokra-asuntoihin

HEL 2026-005216 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki laatii talousarvion siitä, millaisin kustannuksin sammutuspeitteet voitaisiin toteuttaa kaikkiin Helsingin kaupungin vuokra-asuntoihin.

Talousarvioaloitteessa todetaan, että tämä parantaa asumisturvallisuutta sekä vähentää mahdollisten hälytystehtävien määrää.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että suurin osa kaupungin vuokra-asunnoista on Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tai Kiinteistö Oy Auroranlinnan omistuksessa. Mahdollisten sammutuspeitteiden hankinnasta ja asentamisesta vastaavat kiinteistöjen sekä huoneistojen omistajat. Näin ollen kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2027 talousarvio ei sisällä aloitteen mukaista määrärahaa sammutuspeitteiden hankkimiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Jaana Lehtioksa, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 85030
jaana.lehtioksa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2026 § 463](#)

HEL 2026-005216 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki laatii talousarvion minkälaisin kustannuksin kaupungin vuokra-asunnot voitaisiin varustella sammutuspeitteillä.

Muttilainen viittaa aloitteessaan asumisturvallisuuden parantamiseen sekä mahdollisesti vähentyvien hälytystehtävien määrään.

Suurin osa kaupungin vuokra-asunnoista ovat joko Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tai Kiinteistö Oy Auroranlinnan omistuksessa. Kiinteistöjen sekä huoneistojen omistajat vastaavat mahdollisten sammutuspeitteiden hankinnasta ja asentamisesta. Edellä mainituista johtuen kaupunkiympäristön toimialan talousarviossa 2027 ei ole varattu määrärahaa sammutuspeitteiden hankkimiseksi.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Oscar Ailio, asumispalvelupäällikkö: 09 310 42080
oscar.ailio(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 25.03.2026

Talousarvioaloite

Sammutuspeite kaupungin vuokrasuntoihin

Helsingin kaupungilla on n. 56 000 vuokra-asuntoa joihin on talon puolesta asennettu palovaroitin, nämä on laissa määritelty pakollisiksi kaikissa asunnoissa valtakunnallisesti. Tämä on hyväksi havaittu lisävaruste mahdollisen tulipalon sattuessa, myös muita varoimenpiteitä on syytä ottaa huomioon kodin varustuksessa. Sammutuspeite on tärkeä alkusammutusväline jolla voidaan tukahduttaa pienet palonalut oma-aloitteisesti nopealla reaktionopeudella. Esitän, että laaditaan talousarvio siitä minkälaisin kustannuksin sammutuspeite voitaisiin toteuttaa kaikkiin Helsingin kaupungin vuokra-asuntoihin. Tämä parantaa paitsi asumisturvallisuutta, mutta keventää myös mahdollisten hälytystehtävien määrää.

Helsingissä 25.03.2026

Muttalainen Sami

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite kulttuuricoach-toiminnan pilotoinnista

HEL 2026-006885 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki varaa tulevissa talousarvioissaan tarvittavat määrärahat kulttuuricoach-toiminnan pilotointiin neljässä oppilaitoksessa. Aloitteessa ehdotetaan liikuntacoach-toimintamallin soveltamista kulttuurin ja taiteen hyvinvointivaikutusten vahvistamiseksi lasten ja nuorten parissa.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin viitaten, että kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteys on tunnistettu laajasti kaupungin kasvatuksen, koulutuksen ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteissa. Kulttuurin ja hyvinvoinnin teemat ovat osa lukion oppimäärää sekä ammatillista koulutusta, ja opiskelijoille on jo tarjolla monipuolisia kulttuuri- ja taidesisältöjä sekä mahdollisuuksia osallistua kulttuuritoimintaan osana opintoja. Talousarvioaloitteessa esitetyjä tavoitteita voidaan edistää olemassa olevia rakenteita ja toimintatapoja kehittämällä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja liikunnan toimialojen yhteistyössä.

Aloitteessa viitattu liikuntacoach-toiminta käynnistyi toisen asteen oppilaitoksissa vuonna 2022 ja sitä rahoitettiin pääasiassa määräaikaisella ulkopuolisella rahoituksella. Toiminta päättyi rahoituksen päättyessä 30.6.2026.

Talousarvioehdotuksen mukainen kulttuuricoach-toiminta ei sisälly kasvatus- ja koulutuslautakunnan eikä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tekemään vuoden 2027 talousarvioehdotukseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 388](#)

HEL 2026-006885 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Sami Muttilaisen talousarvioaloitteesta koskien määrärahan osoittamista kulttuuricoach-toiminnan pilotointiin:

Talousarvioaloitteessa esitetään varattavaksi tarvittavat määrärahat kulttuuricoach-toiminnan eli kulttuurin asiantuntija oppilaitoksessa –toiminnan pilotointiin neljässä oppilaitoksessa.

Talousarvioaloitteessa viitataan liikuntacoach-toimintaan eli liikkumisen asiantuntijoiden toimintaan toisen asteen oppilaitoksissa. Liikkumisen asiantuntijoiden toimintaa oppilaitoksissa on rahoitettu pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja aluehallintoviraston määrärahoilla vuodesta 2022 lähtien. Toiminta päättyi rahoituksen päättyessä 30.6.2026.

Talousarvioaloitteessa Kulttuurin asiantuntija oppilaitoksessa -toiminnan pilotointia perustellaan kulttuurin hyvinvointivaikutuksilla sekä liikkumisen asiantuntija oppilaitoksessa -toiminnan onnistuneilla käytännöillä. Kulttuurin ja hyvinvoinnin teemat ovat osa lukion oppimäärää sekä ammatillista koulutusta. Lukion opetussuunnitelman perusteissa 2019 (voimaantulo 1.8.2021) määritellään, että lukion toimintaa ja jokaisen työtä ohjaavat hyvinvoinnin näkökulmat niin arkisissa kohtaamisissa kuin osana opetusta. Helsingin kaupungin lukion opetussuunnitelman paikallisessa tarkennuksessa korostetaan, että Helsingissä hyödynnetään pääkaupunkiseudun taide-, tiede- ja kulttuuriverkostoa osana lukio-opintoja. Ammatillisessa koulutuksessa perustutkintojen yhteisissä tutkinnon osissa YTO (2022) pakollisessa taiteen ja luovan ilmaisun opinnossa opiskelijan tavoitteena on tunnistaa, miten taide ja kulttuuri vaikuttavat hyvinvointiin. Helsingin kaupungin lukioiden ja Stadin AO:n opiskelijoilla on myös mahdollisuus valita opintoja kaupungin ristiinopiskelutarjonnasta eli suorittaa opintoja muun kuin oman oppilaitoksensa valikoimasta. Helsingin työväenopiston, Helsingfors Arbiksen ja lukioiden yhteisen tarjonnan mahdollistavan Helsingin verkkolukion taito- ja taideaineiden tarjonnasta löytyy muun muassa teatterin, käsityön, tanssin ja kotitalouden opintoja ja kursseja.

Koulutus 2030 Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot -tavoitteena on tukea oppijoita kaikilla oppiasteilla löytämään itselleen mieluisan tavan tehdä ja kokea taidetta ja kulttuuria ja sitä kautta hyötymään kulttuurin ja taiteen hyvinvointivaikutuksista. Helsingin kaupunkistrategiassa 2026–2029 tavoitteena on varmistaa lasten ja nuorten tasa-arvoinen

pääsy taiteen ja kulttuurin äärelle. Muun muassa lukutaitotyötä on vahvistettu Opetushallituksen Lukutaito-ohjelman hankerahoituksen turvin laadituilla Lukutaitotyötä Helsingissä-julkaisuilla.

Kaupunkistrategiaa tukeva Helsingin kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma toimii kulttuurin ja vapaa ajan toimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä taide- ja kulttuuri kentän ohjaavana suunnitelmana. Yhtenä toimenpiteenä toisen asteen koulutuksessa otettiin käyttöön kulttuuripolku syksyllä 2023, minkä tavoitteena on tarjota opiskelijoille yhdenvertaisesti monipuolisia kulttuurikokemuksia sekä lisätä hyvinvointia taide- ja kulttuurisisältöjen avulla. Helsingin kaupungin kulttuuripolut muodostavat koko opinpolun läpi kulkevan kokonaisuuden.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii yhteistyössä kulttuuri- ja kirjastopalvelukokonaisuuksien kanssa Helsingin kulttuurikasvatuksen ohjausryhmän, työryhmän ja erilaisten toimintojen kautta. Yhteistyötä edistetään esimerkiksi kaupungin suomenkielisten lukioiden opettajista koostuvassa kulttuurikoordinaattoriverkostossa.

Helsingin kaupunki (Stadin AO) on saanut Harrastamisen Uusimaa -hankkeeseen toiselle asteelle ESR+ -rahoitusta ajalle 1.4.2026-31.3.2028. Harrastamisen Suomen mallin pilottihankkeen päätoteuttaja on Helsingin kaupunki, toinen aste ja osatoteuttajat ovat Careeria Oy ja Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä. Hanke kehittää ja pilotoi maksutonta, saavutettavaa ja opiskelijoiden toiveista nousevaa harrastustoimintaa opiskelupäivän yhteyteen ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukioissa muutamassa Uudenmaan kunnassa. Hankkeen kohderyhmää ovat oppivelvolliset toisen asteen opiskelijat. Harrastukset kattavat taiteen, liikunnan, kulttuurin ja muun mielekkään vapaa-ajan tekemisen. Hanke tukee kaupungin toteuttamaa kulttuurikasvatusta lisäämällä opiskelijoiden harrastusmahdollisuuksia ja vahvistamalla opiskelijoiden hyvinvointia ja mielenterveyttä sekä osallisuutta ja toimijuutta. Helsingin kaupungin osalta hanketta pilotoidaan neljässä suomenkielisessä lukiossa ja Stadin AO:ssa.

Kustannusvaikutukset

Talousarvioaloitteessa esitetään kulttuuricoach-toiminnan eli Kulttuurin asiantuntija oppilaitoksessa -toiminnan pilotointia neljässä oppilaitoksessa. Toimialan arvion mukaan neljän kulttuurin asiantuntijan vuotuiset henkilöstökustannukset olisivat yhteensä noin 248 000 euroa. Henkilöstökulujen lisäksi toiminnan toteuttamisessa tulisi varautua mahdollisiin muihin toimintakuluihin, kuten matkakustannuksiin sekä lippu- ja sisäänpääsymaksuihin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin määrärahatarpeisiin kulttuurin asiantuntija oppilaitoksessa -toiminnan pilotoimiseksi.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta kulttuuricoach-toiminnan eli kulttuurin asiantuntija oppilaitoksessa -toiminnan pilotoinnista neljässä oppilaitoksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että talousarvioaloitteessa esitettyjä tavoitteita voidaan edistää olemassa olevia rakenteita ja toimintatapoja kehittämällä yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan sekä muiden toimijoiden kanssa. Toimintaa ja yhteistyötä kehittämällä voidaan edistää opiskelijoille monipuolisia kulttuurikokemuksia, lisätä hyvinvointia taide- ja kulttuuri sisältöjen avulla, ehkäistä syrjäytymistä sekä tehdä näkyväksi jo tarjolla oleva kulttuuritarjonta. Neljässä luki-ossa ja Stadin AO:ssa toteutettava Harrastamisen Uusimaa -hanke lisää maksuttomia kulttuuriharrastuksia toisen asteen opiskelijoille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin määrärahatarpeisiin kulttuurin asiantuntija oppilaitoksessa -toiminnan pilotoimiseksi.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Annika Voutilainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 37756
annika.voutilainen(a)hel.fi

Tarja Aro-Kuuskoski, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 050 306 9577
tarja.aro-kuuskoski(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2026 § 169](#)

HEL 2026-006885 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki varaa tulevassa talousarvioissaan tarvittavat määrärahat kulttuuricoach-toiminnan pilotointia varten neljässä oppilaitoksessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata aloitteen esitystä viitaten aikaisemmin (10.9.2024, § 127 ja 9.9.2025, § 138) aiheesta annettuihin samansuuntaisiin lausuntoihin valtuutettu Muttilaisen talousarvioaloitteista. Talousarvioaloitteen mukaisiin kustannuksiin ei siis ole varauduttu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa.

Aloitteessa mainittu liikuntacoach-toiminta käynnistyi kaupungin toisen asteen oppilaitoksissa vuonna 2022 ja toiminta on laajentunut vuosien 2023-2025 aikana. Toimintaa on rahoitettu määräaikaisella, ulkopuolisella hankerahoituksella vuosina 2022–2023. Vuosina 2024–2025 liikumisen asiantuntijoiden henkilöstökulut on katettu tarveperustaisella rahoituksella sekä lukiokoulutuksen perusrahoituksella. Toiminta päättyi rahoituksen päättyessä 30.6.2026.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että talousarvioaloitteessa esitetyt tavoitteet voidaan edistää olemassa olevia rakenteita ja toimintatapoja kehittämällä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tavoitteisiin voidaan päästä kulttuurikasvatussuunnitelmaa ja kulttuuripolkuja päivittämällä ja niiden resurssointia kehittämällä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laskelmien mukaan kulttuuricoach-pilotoinnin henkilöstökustannukset (4 kulttuuricoachia) ovat arviolta 248 000 euroa vuodessa. Tämän lisäksi toiminnan osalta tulee varautua mahdollisiin muihin toimintakuluihin kuten matkakustannuksiin, lippukuluihin ja sisäänpääsymaksuihin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioesityksessä ei myöskään ole varattu määrärahaa esitettyä tarkoitusta varten.

Talousarvioaloitteessa kulttuuricoach-toiminnan pilotointia perustellaan kulttuurin hyvinvointivaikutuksilla sekä liikuntacoach-toiminnan onnistuneilla käytännöillä.

Kuten aloitteessa todetaan, kulttuurin hyvinvointivaikutukset on tunnustettu. Taide, kulttuuri ja luovat menetelmät vahvistavat hyvinvointia ja terveyttä monin tavoin.

Kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteys on tunnistettukin laajasti Helsingin kasvatuksen, koulutuksen ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteissa. Lukion opetussuunnitelmassa hyvinvointi on keskeinen toimintaa ohjaava periaate, ja Helsingin paikallisessa opetussuunnitelmassa korostetaan pääkaupunkiseudun taide-, tiede- ja kulttuuriverkostojen hyödyntämistä osana opintoja. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoita ohjataan tunnistamaan taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvointiin. Opiskelijoilla on myös mahdollisuus täydentää opintojaan kaupungin yhteisestä ristiinopiskelutarjonnasta.

Koulutus 2030 Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot -ohjelman tavoitteena on tarjota kulttuuria ja taidetta kaikilla oppiasteilla sekä tukea oppijoita löytämään itselleen mielekkäitä tapoja osallistua kulttuuriin ja hyödyntää sen hyvinvointivaikutuksia. Myös Helsingin kaupunkistrategiassa 2025–2029 korostetaan taiteen ja kulttuurin merkitystä lasten ja nuorten hyvinvoinnille, kasvulle ja sivistykselle sekä yhdenvertaista pääsyä harrastusten ja kulttuurin pariin.

Kaupunkistrategiaa tukee Helsingin kulttuurikasvatussuunnitelma, joka ohjaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurikentän yhteistyötä. Toisen asteen koulutuksessa vuonna 2023 käyttöön otettu kulttuuripolku tarjoaa opiskelijoille yhdenvertaisesti kulttuurikokemuksia, tukee hyvinvointia ja tekee näkyväksi olemassa olevaa kulttuuritarjontaa. Kulttuuripolun kehittäminen jatkuu osana toisen asteen koulutusta.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala edistää kulttuurikasvatusta yhteistyössä oppilaitosten ja kulttuuritoimijoiden kanssa muun muassa kulttuurikoordinaattoriverkoston, Kultus-palvelun sekä kaupungin kulttuurilaitosten, kirjastojen ja kulttuurikeskusten tarjoaman toiminnan kautta. Helsingissä on jo laajasti tarjolla opiskelijoille suunnattuja taide- ja kulttuurisisältöjä.

Kulttuurin hyvinvointivaikutuksia edistetään myös osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2026–2029, jonka tavoitteita ovat mielen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala osallistuu tavoitteiden toteuttamiseen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa.

Konkreettisina esimerkkeinä kulttuurin osallistavista ja hyvinvointia tukevista toimintamalleista voidaan nostaa esiin Q-teatterin yhteistyö Malmin peruskoulun ja Stadin ammattiopiston kanssa. Toiminnalla on vahvistettu nuorten vuorovaikutustaitoja, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Lisäksi Helsingin kaupunki on mukana ESR+-rahoitteisessa Harrastamisen Uusimaa -hankkeessa, jossa kehitetään maksutonta ja saavutettavaa harrastustoimintaa toisen asteen opiskelijoille. Samalla kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on kohdistanut lasten ja nuorten harrastamisen edistämiseen lisämäärärahaa, jonka avulla madalletaan harrastamisen esteitä, lisätään harrastusmahdollisuuksia ja tavoitetaan erityisesti harrastustoiminnan ulkopuolella olevia nuoria.

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta toteaa, että eri ohjelmien, toimintamallien ja kehittämishankkeiden kautta kaupunki edistää jo laajasti kulttuurin saavutettavuutta, kulttuuriosallisuutta sekä kulttuurin hyvinvointivaikutuksia lasten ja nuorten keskuudessa.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Anna Dantchev, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50469
anna.dantchev(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 22.04.2026

Talousarvioaloite

KULTTUURICOACHEJA HELSINKIIN

KULTTUURICOACHEJA HELSINKIIN

Helsinki aloitti liikuntacoach kokeilun neljässä helsinkiläisissä oppilaitoksissa helmikuussa 2022 jonka jälkeen toiminta on laajentunut kolmeentoista oppilaitokseen ja neljään ammattiopiston kampukseen. Liikuntacoachit tukevat opiskelijoiden mielen hyvinvointia matalalla kynnyksellä ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Liikunta auttaa jaksamaan, ja coacheilla on myös aikaa kuunnella nuoria. Nuorten toiveita kuunnellaan ja sisältöä suunnitellaan yhdessä. Tämä tarjoaa mahdollisuuden nuorille tutustua myös eri lajeihin ja liikunnan muotoihin jonka ulkopuolelle he muuten jäisivät.

Kulttuurin hyvinvointivaikutukset on tunnustettu.

Taide, kulttuuri ja luovat menetelmät vahvistavat hyvinvointia ja terveyttä monin tavoin. Liikuntacoachin tuomaa toimivaa käytäntöä voitaisiin soveltaa myös monipuoliseen lasten ja nuorten kulttuuriseen sisältöön.

Esitän, että Helsinki varaa tulevassa talousarvioissaan tarvittavat määrärahat kulttuuricoach pilotointia varten neljässä oppilaitoksessa. Pyydän aloitteeseen vastausta Kasvatuksen -ja koulutuksen, sekä Kulttuuri -ja vapaa-ajantoimialalta

Helsingissä 22.04.2026

Muttilainen Sami

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite Käpylinnan kunnostamisesta

HEL 2026-006886 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että suojellun Käpylinnan rakennuksen peruskorjauksesta laaditaan kustannusarvio ja aikataulu.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa saatuun lausuntoon viitaten, että Käpylinnan rakennus osoitteessa Mäkelänkatu 86, on Helsingin kaupungin asunnot Oy:n eli Hekan omistama. Kortteli on AK/s -aluetta eli asuinkerrostalo aluetta, jolle on asetettu suojelumääräys. Rakennuksessa on aiemmin toiminut Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uima- ja urheiluhalli sekä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan 90 tila paikan päiväkotia Käpylinna. Rakennus on ollut tyhjiä vuodesta 2019 saakka, koska mikään toimiala ei ole esittänyt tarvetta Käpylinnan tiloille.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen saatuun lausuntoon viitaten, että ei ole tarpeen laatia Käpylinnan peruskorjauksesta uutta kustannusarviota ja aikataulua, koska rakennukselle ei ole

löytynyt uutta käyttäjää. Koska Käpylinnan rakennus on Hekan omistama, tekee Heka rakennuksen tulevaisuuden suhteen tarvittavat päätökset. Kaupunkiympäristön toimialan tulee edistää käyttötarkoituksen muuttamista yhteistyössä Hekan kanssa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Jaana Lehtioksa, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 85030
jaana.lehtioksa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2026 § 462](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

HEL 2026-006886 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteessa esitetään, että suojellun Käpylinnan rakennuksen peruskorjauksesta laaditaan kustannusarvio ja aikataulu.

Käpylinnan rakennus osoitteessa Mäkelänkatu 86, on Helsingin kaupungin asunnot Oy:n eli Hekan omistama ja se on suojeltu (suojelumerkintä sr-1). Rakennuksessa on aiemmin toiminut Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uima- ja urheiluhalli sekä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan 90 tilapainkan päiväkotikäpylinna. Kortteli on AK/s -aluetta eli asuinkerrostaloaluetta, jolle on asetettu suojelumääräys.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala luopui jo vuonna 2018 uima- ja urheiluhallitiloistaan ja tilat oli tarkoitus ottaa perusparannuksessa päiväkodin käyttöön. Päiväkotikäpylinnan toiminta siirtyi väistötiloihin vuonna 2019 sisäilmaongelmien vuoksi.

Peruskorjauksen suunnittelu aloitettiin vuonna 2016. Kiinteistölautakunta hyväksyi 1.2.2017 lasten päiväkotikäpylinnan perusparannuksen tarveselvityksen ja hankesuunnitelman, jossa rakentamiskustannusten enimmäishinta oli 4,96 miljoonaa euroa (alv 0 %). Perusparannuksen ajankohta oli alun perin suunniteltu vuosille 2018-2019.

Rakennuksen peruskorjausta varten laadittiin vuonna 2019 uusi kustannusarvio, jonka mukaan peruskorjauksen kustannukset olivat 9,5 miljoonaa euroa. Toteutussuunnitteluvaiheessa kustannukset nousivat 11,9 miljoonaan euroon, koska rakenteet olivat huomattavasti huonommassa kunnossa, kuin aiemmin oli arvioitu.

Hankkeen kustannusarviota käsiteltiin kaupungin hankeohjausryhmässä 1.4.2020 ja 26.8.2020. Hankeohjausryhmän 26.8.2020 kokouksessa päädyttiin ratkaisuun, ettei peruskorjausta toteuteta. Päätettiin, että Käpylinnaa ei enää esitetä jatkossa päiväkotikäyttöön ja asemakaavaprosessi uudella sijainnilla sijaitsevan korvaavan uudisrakennuksen tonttia varten käynnistetään viipymättä.

Rakennus on ollut tyhjillään vuodesta 2019 saakka, koska mikään toimiala ei ole esittänyt tarvetta Käpylinnan tiloille. Tilat eivät vastaa Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntatilojen nykyvaatimuksia, vaan koostuvat kolmesta pienestä ja erillistä liikuntatilasta (kuntosali, liikuntasali ja uima-allas), joiden ylläpito on toiminnallisesti sekä taloudellisesti

haastavaa. Liikuntapalvelukokonaisuus katsoo, että yksittäisten vesialtaiden tai –tilojen rakentamisen sijaan uimaharrastusmahdollisuuksia tulisi jatkossa kehittää keskittämällä toimintoja suuremmiksi uimahalliksi ja maauimalakokonaisuuksiksi.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on teettänyt vuonna 2026 Uimahalliselvityksen, jossa tarkastellaan Helsingin ja pääkaupunkiseudun uimahalliverkostoa. Helsingissä on 13 uimahallia ja kaksi maauimalaa. Uimahalleista neljä toimii kaupungin omassa hallinnassa, seitsemän uimahallia on Urheiluhallit Oy:n hallinnoimia ja kaksi toimii avustusten turvin yhdistysten tai muiden tahojen ylläpitäminä. Lisäksi kaupungissa on 17 toimivaa erilaista uima-allastilaa, jotka sijaitsevat esimerkiksi hotellien tai palvelukeskusten yhteydessä.

Selvityksen mukaan peruskorjaus- ja uudisrakentamisinvestoinnit Helsingin kaupungin uimahalliverkkoon ovat mittavat seuraavan 10 vuoden aikana. Uusien uimahallihankkeiden käynnistäminen on tällä ajanjaksolla epätodennäköistä.

Toimitilastrategian (2020) ja Tilahankkeiden käsittelyohjeen (2024) mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala sisällyttää talonrakennushankkeita investointiohjelmaan, kun niille on tiedossa kaupungin toimialojen esittämä tarve. Kaupunkiympäristön toimialalla ei ole edellytyksiä sisällyttää Käpylinnan rakennushanketta investointiohjelmaan, koska kaupunkiympäristön toimialalle ei ole esitetty tiloille tarvetta ja käyttäjää, joka sitoutuisi peruskorjauksen jälkeisiin vuokratukustannuksiin.

Toimitilastrategian 2020 mukaan kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita. Koska Käpylinnan rakennus on Hekan omistama, tekee Heka rakennuksen tulevaisuuden suhteen tarvittavat päätökset.

Lautakunta katsoi, että ei ole tarpeen laatia Käpylinnan peruskorjauksesta uutta kustannusarviota ja aikataulua, koska rakennukselle ei ole löytynyt uutta käyttäjää. Lautakunta esitti, että rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamista tulee edistää yhteistyössä Hekan kanssa.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heini Koskensalo-Kleemola, johtava asiantuntija: 09 310 52725
heini.koskensalo-kleemola(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 22.04.2026

Talousarvioaloite

KÄPYLINNAN KUNNOSTAMINEN

KÄPYLINNAN KUNNOSTAMINEN

Käpylässä vuonna 1951 valmistunut Yrjö Lindegrenin suunnittelema Käärmetalon peruskorjaus valmistui vuonna 2018, olennainen osa Käärmetalon kokonaisuutta on myös Käpylinna joka jätettiin kuitenkin taannoin korjauksen ulkopuolelle. Käpylinnan tiloissa on järjestetty liikuntaa erityisesti lapsille ja nuorille. Kasvavassa kaupungissa on pulaa allasvuoroista ja sitä on vaikea sovittaa lasten uimaopetukseen. Käpylinnan peruskorjausta puoltaa se, että ikoninen rakennus on suojeltu asemakaavalla vuonna 2014.

Esitän, että Käpylinnan korjauksesta laaditaan kustannusarvio ja aikataulu siitä milloin kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus saadaan peruskorjattua.

Helsingissä 22.04.2026

Muttilainen Sami

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Sirpa Puhakan ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite riittävästä varautumisesta vammaispalvelujen menoihin

HEL 2026-009128 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2027 talousarvioon varataan riittävä määräraha vammaispalvelujen menoihin.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että vammaispalvelut ovat pääosin lakisääteisiä ja asiakkaan yksilölliseen palvelutarpeeseen perustuvia palveluja, jotka järjestetään niitä tarvitseville talousarviosta riippumatta, eikä määrärahatilanne voi vaarantaa asiakkaiden oikeutta välttämättömiin ja yhdenvertaisiin palveluihin.

Vammaispalvelujen menojen kasvu on viime vuosina aiheutunut erityisesti ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmäärien ja henkilökohtaisen avun palvelutarpeen kasvusta sekä uuden vammaispalvelulain mukaisten palvelujen järjestämisestä. Vuonna 2025 menokasvua lisäsivät myös työ- ja päivätoiminnan sekä asumispalvelujen kilpailutusten kustannusvaikutukset. Vuoden 2027 talousarvioesityksessä vammaispalvelujen määräraha on noin 358 miljoonaa euroa ja vuosina 2023–2027 se on kasvanut yli 110 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saata-vasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä toimialan asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan tällä rahoituksella. Määrä-rahojen tarkempi kohdentaminen päätetään vuosittain toimialan tulosbudjetissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 08.09.2026 § 210](#)

HEL 2026-009128 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Puhakan ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien vammaispalvelujen riittävää varautumista talousarviossa seuraavan lausunnon:

“Aloitteessa esitetään, että vuoden 2027 talousarvioon varataan riittävät määrärahat, jotta vältytään budjetin ylityksiltä. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista. Vammaispalveluissa turvataan lakisääteiset palvelut. Palvelujen tuottavuutta kehitetään, jotta talouden tasapaino voidaan tulevaisuudessa saavuttaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisestä rahoituksesta. Lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Vammaispalvelujen kustannusten kehitys

Vammaispalvelujen kustannukset ovat kasvaneet viime vuosina merkittävästi ja nopeasti. Vuoden 2024 tilinpäätöstietojen mukaan vammaispalvelujen menot ylittivät budjetin 39,6 miljoonalla eurolla. Tulojen jälkeen kokonaisylitys oli 28 miljoonaa euroa. Suurimmat ylitykseen johtaneet syyt olivat ympärivuorokautisen palveluasumisen ostot. Asumispalveluja ostettiin 95 uudelle asiakkaalle. Lisäksi henkilökohtaisen avun määräraha ylittyi asiakasmäärän kasvaessa vuonna 2024.

Vuonna 2025 vammaispalvelujen budjetti ylittyi 45,3 miljoonalla eurolla. Tulojen jälkeen kokonaisylitys oli 27,9 miljoonaa euroa. Suurin selettävä tekijä menojen kasvulle oli työ- ja päivätoiminnan sekä asumispalveluiden kilpailutuksen vaikutus noin 17 miljoonaa euroa. Lisäksi ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelutarve kasvoi 41 asiakkaalla, joista ostopalveluihin sijoittui noin kaksi kolmasosaa asiakkaista. Raskaampien palvelujen tarpeen kasvu vaikutti osaltaan korkeisiin ostopalvelukustannuksiin.

Vuoden 2026 toisen ennusteen mukaan vammaispalveluissa on kuluvana vuonna ylityspainetta 26 miljoonaa euroa talousarvioon nähden. Suurin kustannusten kasvu kohdistuu asiakaspalvelujen ostoihin, joissa ylitysennuste on 28 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostojen kustannuksia kompensoivat esimerkiksi talousarvion alittavat henkilöstömenot. Suurin menokasvupaine kohdistuu ympärivuorokautisen palveluasumisen ostoihin. Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen tulee noin 20 uutta lähetettä kuukaudessa. Kustannusten kasvun taustalla ovat myös palvelutarpeen lisääntyminen henkilökohtaisessa avussa sekä uuden vammaispalvelulain mukaisten palvelujen järjestäminen.

Lakisääteisten palvelujen turvaaminen

Aloitteen mukaan vuoden 2027 talousarvioon on varattava riittävät määrärahat, jotta budjetin ylityksiltä vältytään. Aloitteessa tuodaan esille myös huoli siitä, että alibudjetointi vaarantaisi vammaisten ihmisten palvelujen yhdenvertaisen saamisen. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että nykyisessä yleiskatteellisessa valtionrahoituksessa keskeistä on, että toimialan tulos on tasapainoinen. Vammaispalvelujen lakisääteiset palvelut turvataan ja järjestetään asiakkaiden tarpeita vastaavasti. Vammaiset henkilöt käyttävät sekä ensisijaisen lainsäädännön mukaisia palveluja että niitä täydentäviä erityislakiin, kuten vammaispalvelulakiin perustuvia palveluja. Vammaisten henkilöiden palvelut ovat usein kokonaisuus, sekä ensisijaisen lainsäädännön että erityislainsäädännön mukaisia palveluja, joita tarjotaan monialaisena ja moniammatillisena yhteistyönä.

Vammaispalvelujen määrärahat ovat kasvaneet merkittävästi vuosina 2023–2026. Tietoista alibudjetointia ei ole tehty, vaan palvelujen järjestämiseen on pyritty vuosittain varautumaan riittävästi. Vammaispalvelujen määrärahat kasvoivat edeltävään vuoteen verrattuna 12,3 miljoonaa euroa vuonna 2023, 11,9 miljoonaa euroa vuonna 2024, 39,2 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja 31,9 miljoonaa euroa vuonna 2026. Määrärahakasvu oli yhteensä peräti 95,3 miljoonaa euroa vuosina 2023–2026. Vuoden 2025 määrärahasta kuusi (6) miljoonaa euroa osoitettiin vuoden 2025 alusta voimaan

tulleen uuden vammaispalvelulain mukanaan tuomiin muutoksiin valmistautumiseksi. Valtakunnallisella tasolla vammaispalvelulain soveltamisalan muutokseen on vuodelle 2027 laskennallisesti kohdennettu 6,1 miljoonaa euroa, josta Helsingin laskennallinen osuus on noin 650 000 euroa.

Talouden tasapainottaminen

Vammaispalveluissa talouden tasapainottamista edistetään vammaispalvelujen kehittämissuunnitelman ja vammaispalveluista tehdyn ulkopuolisen selvityksen mukaisilla toiminnallisilla muutoksilla, joilla pyritään hillitsemään kustannusten kasvua ja kohdentamaan palveluja aiempaa tarkoituksenmukaisemmin. Keskeisiä toimenpiteitä ovat palvelurakenteen keventäminen, palvelutarpeen arvioinnin ja palveluluokkien yhdenmukaistaminen, kotiin vietävien ja varhaisen tuen palvelujen lisääminen sekä asiakkaiden ohjaaminen heidän toimintakykynsä ja tuen tarpeensa mukaiseen palveluun. Tavoitteena on välttää tarpeettomia asiakkassirtoja, vahvistaa palvelujen oikea-aikaisuutta ja vähentää näin raskeampien palvelujen tarvetta.

Talouden tasapainottamista tuetaan myös vahvistamalla oman tuotannon tuottavuutta ja kustannusvaikuttavaa järjestämistä. Tämä tarkoittaa muun muassa asumispalvelujen oman tuotannon ja ostopalvelujen suhteen tarkastelua, oman tuotannon käyttö- ja täyttöasteiden optimointia, henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista sekä digitaalisten palvelujen hyödyntämistä. Lisäksi kustannustietoisuutta vahvistetaan päätöksenteon ja asiakasohjauksen tueksi, jotta palvelujen järjestämisessä voidaan huomioida sekä asiakkaiden yksilölliset tarpeet että toiminnan taloudellinen kestävyys tulevinä vuosina.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Talouden tasapainottaminen ja riittävät määrärahat ovat keskeisiä edellytyksiä vammaisten henkilöiden lakisääteisten palvelujen turvaamiselle, palvelujen oikea-aikaiselle kohdentamiselle sekä palvelutarpeen mukaisen tuen järjestämiselle. Talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet voivat tukea asiakkaiden hyvinvointia, jos palvelurakennetta kevennetään palvelutarpeeseen perustuen ja samalla vahvistetaan varhaista, kotiin vietävää ja asiakkaan toimintakykyä tukevaa palvelua. Talouden tasapainottamisessa huomioidaan erityisesti niiden asiakkaiden palvelujen saatavuus ja arjen turvallisuus, joilla on pitkäaikainen, vaativa tai monialainen palveluntarve.”

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sanna Rautalammi, vammaispalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 43149
sanna.rautalammi(a)hel.fi
Minna Eronen, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 24859
minna.eronen(a)hel.fi
Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Vammaispalveluihin riittävä varautuminen talousarviossa

Helsingin vammaispalveluissa on ylityspainetta 23,0 miljoonaa euroa (4/2026 ennuste). Ylityspaine on jatkoa vuoden 2025 toteutuneelle budjetointikäytännölle.

Vammaispalvelut ylittivät budjetin 45,3 miljoonaa euroa vuonna 2025. Ylitys johtui pääosin ostopalveluista, 41,2 miljoonaa euroa. Työ- ja päivätoiminnan sekä asumispalveluiden kilpailutuksen kustannusvaikutus oli 16,9 milj. €. Myös hengityshalvauspotilaiden kustannukset olivat ennustettua suuremmat. Vuonna 2024 tilinpäätöksen mukaan ylitys oli 28, 0 milj. €.

Vammaispalvelut ovat lakisääteisiä palveluja, joihin tulee varata riittävät määrärahat. Vammaisilla ihmisillä on subjektiivinen oikeus palveluihin. Vammaisten ihmisten palvelut ovat varsin pysyviä eikä palvelujen tarve poistu kokonaan.

Talousarvioaloitteessa ehdotetaan, että vuoden 2027 talousarvioon varataan riittävät määrärahat, jotta vältytään ylityksiltä. Toteutunut ylitys vammaispalveluissa vuonna 2024 - 2025 on ollut merkittävä, ja ennusteen mukaan ylitys on merkittävä myös vuonna 2026. Vaarana on, että alibudjetointi vaarantaa vammaisten ihmisten palvelujen yhdenvertaisen saamisen.

Helsingissä 27.05.2026

Puhakka Sirpa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Lonka Pirjo

Lindgren Minna

Muttilainen Sami

Haglund Mia

Ahde Hilikka

Willamo Feniks

Paavola Silja

Karhunen Maija

Valtuutettu Maija Karhusen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite organisaatiotaiteilijoiden palkkaamisesta Helsingin kaupungille

HEL 2026-009134 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki laatii kustannuslaskelman kahden organisaatiotaiteilijan palkkaamisesta vuoden mittaiseen työsuhteeseen sekä toimintamallin luomiseen ja yhteistyön koordinoitiin tarvittavista resursseista. Lisäksi esitetään, että organisaatiotaiteilijoiden palkkaamiseen tarvittava lisämääräraha varataan talousarvioon. Aloitteen mukaan organisaatiotaiteilijat voisivat työskennellä eri toimialoilla osana kaupunkiorganisaatiota ja tukea muun muassa työhyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta, viestintää ja uusien toimintatapojen kehittämistä.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että organisaatiotaiteilijoiden työllistämistä on olemassa myönteisiä kansallisia ja kansainvälisiä kokemuksia. Vaikka taiteilijoiden osaamisen hyödyntäminen kaupunkiorganisaatiossa on kannatettava tavoite, aloitteessa esitetyn toimintamallin toteuttamista ei ole tarkoituksenmukaista edistää esitetystä muodosta. Aloitteen tavoitteita voidaan edistää nykyisiä yhteistyö- ja toimintamalleja edelleen kehittämällä.

Taiteilijoiden työllistymistä ja taiteellisen osaamisen hyödyntämistä kaupunkiorganisaatiossa edistetään jo nykyisin ostopalvelujen, yhteistuo-
tantojen, taidelähtöisten menetelmien sekä eri toimialojen kehittämishankkeiden kautta. Lisäksi kaupungin kulttuuri-, yhteisöllisyys- ja hyvinvointityössä hyödynnetään laajasti yhteistyötä kulttuuri- ja taidetoimijoiden kanssa.

Kahden organisaatiotaiteilijan palkkaamisen kustannukset vuoden mittaiseen työsuhteeseen olisivat arviolta 90 000 euroa vuodessa. Lisäksi toiminnan koordinointi, perehdyttäminen ja yhteistyön järjestäminen edellyttäisivät lisäresursseja. Kulttuuripalveluiden arvion mukaan koordinoitiin tarvittaisiin noin 0,4 henkilötyövuoden työpanos, jonka kustannus olisi noin 20 000 euroa vuodessa. Koska organisaatiotaiteilijat työskentelisivät useilla eri toimialoilla, edellyttäisi toimintamalli myös kaupungin laajuista koordinoitua.

Talousarvioaloitteen mukaisten organisaatiotaiteilijoiden palkkaaminen ja toimintamallin luominen ei sisälly lautakuntien tekemiin vuoden 2027 talousarvioesityksiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 08.09.2026 § 208](#)

HEL 2026-009134 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Maija Karhusen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään mallia, jossa organisaatiotaiteilijat työskentelisivät palkkatyösuhteessa Helsingin kaupunkiorganisaatiossa eri toimialoilla, esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tai kaupunginkansliassa. Aloitteessa esitetään, että tehdään kustannuslaskelma esimerkiksi kahden organisaatiotaiteilijan palkkaamisen kuluista vuoden mittaiseen työsuhteeseen kokeiluluonteisesti, sekä toimintamallin luomiseen ja yhteistyön koordinointiin tarvittavista resursseista.

Aloitteessa esitetään, että organisaatiotaiteilijoiden palkkaamiseen tarvittava lisämääräraha varataan talousarvioon.

Aloitteessa valtuustoryhmä toteaa, että Helsingin kaupunkistrategiassa 2025–2029 tunnistetaan taiteen ja kulttuurin merkitys kaupunkilaisten identiteetin, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden rakentamisessa. Lisäksi aloitteessa tuodaan esille, että tutkimusnäyttö ja aiemmat kokemukset sekä Suomesta että kansainvälisesti puoltavat organisaatiotaiteilijoiden työn hyötyjä. Organisaatiotaiteilija voisi luoda yhdessä kaupungin

edustajien ja asukkaiden kanssa uusia ideoita ja toimintatapoja. Aloitteen mukaan uudet ideat ja toimintatavat voisivat liittyä esimerkiksi Helsingin sisäisiin prosesseihin, työhyvinvointiin, viestintään, uuden oppimiseen, vuorovaikutukseen, yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen.

Aloitteessa todetaan lisäksi, että taiteilijoiden palkkaamiselle organisaatioihin olisi työllisyyttä edistävä ja elinkeinopoliittinen merkitys.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalvelujen järjestäminen ja rahoitus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perustehtävänä on järjestää helsinkiläisille lainsäädännön edellyttämät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoitus perustuu yleiskatteelliseen valtionrahoitukseen sekä asiakasmaksutuloihin. Tavoitteena on tarjota helsinkiläisille parhaat mahdolliset palvelut niillä voimavaroilla, jotka Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on käytettävissä.

Kannanotto aloitteeseen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, ettei ole tarkoituksenmukaista palkata organisaatiotaiteilijoita sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle suoraan omiksi työntekijöiksi. Aloitteen mukaisia toimenpiteitä ei ole huomioitu vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa.

Helsingissä tehdään yhteissosiaalityötä, joka perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 7 a §:n mukaisiin velvoitteisiin. Yhteissosiaalityö on asukas- ja asiantuntijatyötä, jossa perusperiaatteena on asukkaiden ja yhteisöjen voimavarojen tunnistaminen ja hyödyntäminen. Yhteisösosiaalityön asiantuntijat toimivat Helsingissä alueellisesti yhteistyössä asukkaiden, kaupungin toimialojen, järjestöjen, alueiden yhdistysten, yritysten, hankkeiden ja seurakuntien kanssa. Yhteisösosiaalityö on asuinalueilla ja yhteisöissä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävää sosiaalityötä, jossa taiteella ja kulttuurilla on suuri merkitys. Helsingissä alueellisen työn tukena ovat laajat yhteistyöverkostot, joissa on mukana kaupungin eri toimialojen asiantuntijoita sekä sote-järjestöjen lisäksi myös kulttuuri- ja taidejärjestöjä.

Aloitteessa esitettyjä kaupungin edustajien ja asukkaiden kanssa luotavia uusia ideoita ja toimintatapoja on mahdollista toteuttaa esimerkiksi yhteisösosiaalityön keinoin yhteistyössä myös kulttuuri- ja taidejärjestöjen kanssa. Kulttuurijärjestöjen merkitys on tunnistettu Helsingissä myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Helsingin yhteisötalot, kirjastot sekä alueellisten kulttuuritalojen (esimerkiksi Annantalo, Kanneltalo, Malmitalo) asiantuntijat ovat keskeisessä roolissa edistämään alueellista yhteisöllisyyttä ja asukkaiden osallisuutta. Vahvistamalla ja

kehittämällä yhteistyötä edellä mainittujen toimijoiden kanssa voidaan vastata myös aloitteessa esitettyihin tavoitteisiin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta kannustaa jatkamaan ja vahvistamaan nykyisiä malleja, joilla taiteilijavetoista yhteistyötä, taiteilijoiden osaamista ja taiteen menetelmiä hyödynnetään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla, erityisesti ottaen huomioon hyvinvointialueiden ja niihin rinnastuvan Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lakisääteiset velvoitteet edistää hyvinvointia myös kulttuurin keinoin.

Vaikutusten arviointi

Kunta-Helsingillä on päävastuu hyvinvoinnin, terveyden, ja turvallisuuden edistämisestä tiiviissä yhteistyössä myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa. Kulttuuri ja taide tukevat ennaltaehkäisevää työtä, vahvistavat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä edistävät väestön hyvinvointia ja terveyttä. Kulttuurihyvinvoinnin näkökulmaa vahvistetaan monialaisessa yhteistyössä osana olemassa olevia rakenteita ja lakisääteisiä tehtäviä."

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Annamari Rinne, työnantajapolitiikan päällikkö, puhelin: 09 310 24044
[annamari.rinne\(a\)hel.fi](mailto:annamari.rinne(a)hel.fi)

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2026 § 167](#)

HEL 2026-009134 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Organisaatiotaiteilijoista on tehty myös valtuustoaloite, josta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon 21.4.2026, § 81. Lautakunta piti lausunnossaan ehdotusta taitelijoiden palkkaamisesta kaupunkiorganisaation hallintoon ja kulttuuripalveluita tuottaviin organisaatioihin kannatettavana tavoitteena, mutta ei puoltanut ehdotuksen mukaisen mallin luomista.

Organisaatiotaiteilijoiden työllistämisestä on olemassa myönteisiä kansallisia sekä kansainvälisiä kokemuksia.

Talousarvioaloitteessa esitetään kustannuslaskelman laatimista kahden organisaatiotaiteilijan palkkaamisen kuluista vuoden mittaiseen työsuhteeseen sekä toimintamallin luomiseen ja yhteistyön koordinoitiin.

Kustannuslaskelman mukaan kahden organisaatiotaiteilijan palkkaamisen kulut vuoden mittaiseen työsuhteeseen olisivat arviolta 90 000 euroa. Nämä koostuvat bruttopalkasta 3 000 euroa/kk sekä 22%:n sivukuluista. Tämä lisäksi taiteilijoiden työn koordinointi sekä perehdyttäminen edellyttäisivät kulttuuripalveluiden osalta vakituisen henkilöstön resursseja arviolta 0,4 henkilötyövuotta / 40% työajasta eli noin 20 000 euroa vuodessa. Koska organisaatiotaiteilijat työskentelisivät eri organisaatioissa, edellyttäisi tämä koordinoinnin järjestämistä myös kaupungin muiden palveluiden toimesta.

Talousarvioaloitteen mukaiseen palkkakustannuksiin ei ole varauduttu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa.

Organisaatiotaiteilijoiden palkkaaminen edellyttäisi myös selkeitä toimintamalleja, roolitusta ja yhteistyön koordinoitua eri tahojen välillä tavalla, jota ei käytännössä ole realistista toteuttaa. Tällä hetkellä kulttuuripalveluissa ei ole ylimääräistä työresurssia kohdentaa koordinoitaviin.

Taiteilijoiden työllistymistä ja osaamisen hyödyntämistä kaupunkiorganisaatioissa voidaan edistää olemassa olevien kaupungin resurssien ja tukimuotojen avulla. Helsingin kaupunki toimii merkittävänä taiteilijoiden työllistäjänä ostopalvelujen ja yhteistuotantojen kautta. Taidelähetoisiämenetelmiä hyödynnetään jo nyt laajasti eri toimialoilla, sekä säännöllisessä toiminnassa että kehittämisspiloteissa. Kuvalla on tulossa poikkeuksellisen paljon merkittäviä tilahankkeita kuluvalle investointiohjelmakaudella, jotka luovat hyviä mahdollisuuksia hyödyntää taiteilijoiden osaamista osallistamisessa ja palvelumuotoilussa.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Sara Kuusi, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 32204
sara.kuusi(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Helsingille töihin omia organisaatiotaiteilijoita

Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -visiossa tavoitellaan Helsinkiä, joka osaa hyödyntää taiteilijoiden osaamista ja heidän ajatteluaan hyvän kaupungin rakentamisessa, ilmastokriisin ja luontokadon, demokratiavajeen, tekoälyn muuttaman työn ja eriarvoisuuden aikana. Myös Helsingin kaupunkistrategiassa 2025-2029 tunnustetaan taiteen ja kulttuurin merkitys kaupunkilaisten identiteetin, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden rakentamisessa.

Yksi ratkaisu näihin haasteisiin ja tarpeisiin ovat organisaatiotaiteilijat. He sijoittuisivat työskentelemään kaupunkiorganisaation sisälle eri toimialoilla, esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan tai kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tai kaupunginkansliassa. Tehtävässä taiteilija työskentelee palkkatyösuhteessa osana organisaatiota omilla luovilla menetelmillään. Työnkuva voi sisältää tietyn prosenttiosuuden taiteen tekemistä ja tietyn prosenttiosuuden taiteilijan ehdottamaa, organisaation hyödyksi suoraan linkittyvää työtä.

Tutkimusnäyttö ja aiemmat kokemukset sekä Suomesta että kansainvälisesti puoltavat organisaatiotaiteilijoiden työn hyötyjä. Organisaatiotaiteilijat ovat nykyaikainen ja kustannustehokas malli luoda työsuhde, jossa taiteilija voi tehdä vapaasti ja itseisarvoisesti taiteellista työtään ja tuoda sen osaksi kaupunkilaisten arkea. Yhdessä kaupungin ja asukkaiden kanssa organisaatiotaiteilija luo uusia ideoita ja toimintatapoja. Ne voivat liittyä Helsingin sisäisiin prosesseihin, työhyvinvointiin, viestintään, osaamisen lisäämiseen, yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen. Taiteilijoiden palkkaamisella organisaatioihin on myös työllisyyttä edistävä ja elinkeinopoliittinen merkitys.

Organisaatiotaiteilijoista on tehty oma valtuustoaloitteensa, johon saadussa vastauksessa todettiin, ettei toimintaan ole varattu rahoitusta. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että tehdään kustannuslaskelma esimerkiksi kahden organisaatiotaiteilijan palkkaamisen kuluista esimerkiksi vuoden mittaiseen työsuhteeseen kokeiluluonteisesti, sekä toimintamallin luomiseen ja yhteistyön koordinoitiin tarvittavista resursseista. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että tämä organisaatiotaiteilijoiden palkkaamiseen tarvittava lisämääräraha varataan talousarvioon.

Helsingissä 27.5.2026
Maija Karhunen
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Helsingissä 27.05.2026
Karhunen Maija
Jäsen
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
(1 + 12 allekirjoitusta)

Lonka Pirjo
Willamo Feniks
Ahtiainen Emma

Lindgren Minna
Kallio Natalia
Vuorela Antti

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Tuuva Alma

Hiltunen Titta

Staffans Lotta

Puhakka Sirpa

Haglund Mia

Honkasalo Veronika

Valtuutettu Pirjo Longan ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloite kulttuurin avustusten määrärahojen nostamisesta hallituksen tulevia kulttuurileikkauksia ennakoiden

HEL 2026-009140 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki nostaa kulttuurin avustusten määrärahoja turvatakseen helsinkiläisen kulttuurikentän elinvoiman ja varautuakseen mahdollisiin valtion kulttuurirahoitukseen kohdistuviin tuleviin leikkauksiin. Aloitteessa tuodaan esiin erityisesti pienten ja keskisuurten kulttuuritoimijoiden sekä vapaan kentän toimijoiden riippuvuus julkisesta rahoituksesta sekä kulttuurialan heikentynyt taloudellinen tilanne.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsinki tunnistaa asemansa taiteen ja kulttuurin keskittymänä ja, että kulttuurin avustukset ovat kaupungin omien palveluiden ohella merkittävä tukimuoto. Helsinki on kasvattanut taide- ja kulttuuriavustuksia pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti viime vuosina.

Avustustoimintaa ohjaavat kaupungin strategiset tavoitteet, kulttuuripalveluiden palvelustrategia sekä Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -visio. Kaupunki ei lähtökohtaisesti kompensoi valtion mahdollisia kulttuurileikkauksia, vaan kehittää kulttuuripalvelujaan ja avustustoimintaansa omien tavoitteidensa mukaisesti.

Aloitteessa esitetty kulttuurin avustusten määrärahojen korotus ei sisälly kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tekemään vuoden 2027 talousarvioesitykseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2026 § 168](#)

HEL 2026-009140 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kulttuuripolitiikan mukaisesti taide- ja kulttuuriavustuksia on kasvatettu muuttuvassa toimintaympäristössä pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti. Talousarvioaloitteen mukaisesti, valtion mahdollisia rahoitusleikkauksia ennakoiisiin yleisiin taide- ja kulttuuriavustusten lisäkustannuksiin ei kuitenkaan ole varauduttu vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa. Lautakunta kuitenkin katsoo, että kulttuurin avustusmäärärahaan tulisi tehdä korotus, jotta taiteen ja kulttuurin kenttä pystyy entistä paremmin lisätä kaupunkistrategian mukaisesti kaikkia kaupunkilaisia tavoittavaa kulttuuria.

Vuoden 2027 taiteen ja kulttuurin valtiontuesta tai sen muutoksista ei ole vielä vahvistettua, tarkkaa tietoa. Kulttuurin leikkauksista ei ollut mainintaa kevään 2026 puoliväliriihessä. Hallitus neuvottelee valtion 2027 talousarviosta budjettiriihessä syyskuun alussa.

Osana valtiontalouden sopeuttamista maamme hallitus on kohdentanut leikkauksia myös taiteen ja kulttuurin valtiontukeen. Merkittävimmät leikkaukset on toteutettu vuosina 2024–2025. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen kesällä 2025 julkaiseman katsauksen mukaan taiteen ja kulttuurin rahoituksen merkittävimpään budjettiluokkaan 29.80 kohdistuneet leikkaukset ovat n. 31 milj. euroa vuonna 2025 verrattuna vuoden 2023 määrärahasuhteeseen. Budjettiluokka sisältää opetus- ja kulttuuriministeriön, Taide- ja kulttuuriviraston, Museoviraston ja Suomen elokuvasäätiön avustuksia sekä esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän valtionosuudet.

Valtion rahoitusmuutosten tarkka arviointi on myös tutkijoiden mukaan vaikeaa, sillä kaikista muutoksista ei ole tarkkaa tietoa saatavilla, osa rahoitusmuodoista on kertaluontoisia ja avustusmuotoja on muutettu viime vuosina, muun muassa siirtämällä opetus- ja kulttuuriministeriöstä tuensaaajia Taiteen edistämiskeskuksen avustettavaksi. Helsinki on kuitenkin arvioinut, että helsinkiläisten ja Helsingin kotipaikakseen ilmoittavien taide- ja kulttuuritoimijoiden rahoitus väheni vuonna 2024 n. 1,4 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 5,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2026 taiteen ja kulttuurin rahoitus väheni maltillisesti suhteessa aiempiin vuosiin. Kulttuuriviraston (entinen Taiteen edistämiskeskuksen) määräraha laski 200 000 euroa.

Valtion tuen lakattua tai vähennyttyä toimijat ovat joutuneet sopeuttamaan toimintaansa tai lopettamaan toimintansa. Leikkausten vaikutukset näkyvät vakituisen henkilöstön lomautuksina ja freelancereiden työtilaisuuksien vähenemisenä ja lipunhintojen nousuna. Opetus- ja kulttuuriministeriön järjestöihin kohdistuvat leikkaukset heikentävät taiteen ja kulttuurin kentän rakenteita. Suorien leikkausten lisäksi yleinen kustannustason nousu, talouden epävarmat näkymät ja pääsylippujen arvonlisäveron korotus vaikuttavat niin kulttuurin kuluttajien, että tuottajien toimintamahdollisuuksiin.

Rahoitustason muutoksilla on kauaskantoisia vaikutuksia. Cuporen tuoreessa Kulttuuripolitiikan tila 2025 -tutkimuksessa nostettiin esiin, että Taiteen ja kulttuurin barometrin 2024 mukaan 45 prosenttia taiteilijoista oli viimeisen vuoden aikana harkinnut ammatinvaihtoa tai vaihtanut ammattia liittyen toimeentulon epävarmuuteen ja taiteen heikkoon arvostukseen. Nuorten, alle 35-vuotiaiden joukossa luku on 55 prosenttia.

Helsinki lähialueineen on Suomen taiteen, kulttuurin ja luovien alojen keskus, jossa sijaitsee merkittävä osa valtion kansallisista taidelaitoksista, alan korkein yliopistotasoinen koulutus, suuri osa luovien alojen yrityksistä ja ammattitaiteen toimijoista. Koko maan ammattitaiteilijoista noin puolet asuu Helsingissä. Vuonna 2024 Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijoista 51 prosenttia ja saajista 51 prosenttia sijoittui pääkaupunkiseudulle.

Helsinki tunnistaa asemansa taiteen ja kulttuurin keskittymänä ja tekee pitkäjänteistä helsinkiläistä kulttuuripolitiikkaa. Kulttuurin avustukset ovat kaupungin omien palveluiden ohella merkittävä tukimuoto. Kulttuurin avustuksiin käytettävissä oleva määräraha on vuonna 2026 yhteensä 21 476 000 euroa. Määräraha on voitu selkeästi kasvattaa vuosina 2021–2025. Vuonna 2021 määräraha oli noin 17 miljoonaa euroa ja sitä on lisätty niin, että kokonaisuuteen käytettiin vuonna 2025 noin 21 milj. euroa. Kaupungin avustusmäärärahoja lisättiin tällä vertailujaksolla 24 prosenttia.

Laajemmassakin vertailussa avustusten kokonaisuuteen käytetyt määrärahat ovat kasvaneet. Kun samalla vertailujaksolla otetaan huomioon myös kulttuurin laitospalvelut, joiden piiriin kuuluvat Helsingin kaupunginteatteri, taidemuseo HAM, Suomen kansallisooppera ja -baletti sekä UMO Helsinki ja kulttuurille ja taiteelle suunnatut valtionperintömäärärahat, on avustusmäärärahojen kasvu 12 prosenttia. Vuonna 2021 tähän laajempaan kokonaisuuteen oli vuonna 2021 käytettävissä 42,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 yhteensä 47,9 miljoonaa euroa.

Avustukset ovat tärkeä väline helsinkiläisten taide- ja kulttuuripalvelujen mahdollistamiseksi ja monimuotoistamiseksi. Tehtävää ohjaa ja

kehystää Helsingin kaupunkistrategia, kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategia sekä Taide- ja kulttuuri Helsingissä 2030 -visio.

Vuoden 2026 taide- ja kulttuuriavustusten myöntämisessä noudatetaan Helsingin kaupungin avustusjärjestelmän yleisiä hakuehtoja ja periaatteita sekä Helsingin kaupunkistrategiaa 2025–2029 "Helsinki, josta voimme olla ylpeitä". Avustuksilla edistetään elävää, saavutettavaa ja yhdenvertaista kaupunkikulttuuria sekä tuetaan taiteen ja kulttuurin merkitystä helsinkiläisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategian mukaisesti kulttuurin omaa palvelutuotantoa täydentävän avustustoiminnan tavoitteena on edistää helsinkiläisten mahdollisuuksia kohdata, kokea, osallistua ja toteuttaa taidetta ja kulttuuria tukemalla taiteen ja kulttuurin yhdenvertaista saavutettavuutta, taide- ja kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä sekä monimuotoista ja kaupunkilähtöistä kulttuuritarjontaa. Avustustoimintaa ohjaa ymmärrys taiteen ja kulttuurin merkityksestä kaupunkilaisten hyvinvoinnille sekä kaupungin ja kaupunginosien veto- ja elinvoimalle, ja kulttuuripalveluja tarkastellaan kokonaisuutena siten, että tarjonnan saavutettavuutta ja monipuolisuutta tasapainotetaan avustuksin. Avustuksissa painottuu ammattimaisen taide- ja kulttuuritoiminnan tukeminen osana kaupunkilaisten kulttuuripalvelukokonaisuutta Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -vision mukaisesti.

Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -visio korostaa taiteen roolia Helsingin tulevaisuuden kohtaamisessa ja muovaamisessa sekä taiteen ja kulttuurin merkitystä kaupungin kehittämisen keskeisinä voimina ja jokaisen helsinkiläisen elämän osana yhteistä helsinkiläisyyttä.

Helsingin taiteen ja kulttuurin avustamista toteutetaan kaupungin talousarvion puitteissa. Helsinki tekee avustussääntönsä omien linjaustensa mukaisesti eikä lähtökohtaisesti kompensoi valtion mahdollisia kulttuurileikkauksia vaan kehittää omia palveluitaan sekä avustustoimintaansa ja siihen käytettävissä olevia määrärahoja omien linjaustensa mukaisesti.

Käsittely

[08.09.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen kaksi loppuun:

"Lautakunta kuitenkin katsoo, että kulttuurin avustussääntöön tulisi tehdä korotus, jotta taiteen ja kulttuurin kenttä pystyy entistä paremmin

lisätä kaupunkistrategian mukaisesti kaikkia kaupunkilaisia tavoittavaa kulttuuria."

Kannattaja: Jussi Chydenius

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Kulttuurin avustusten määrärahojen nosto hallituksen tulevia kulttuurileikkauksia ennakoiden

Valtio on leikannut kulttuurilta valtionavustuksia aiempina vuosina radikaalisti. Määrät eivät ole isossa kaavassa suuria mutta kulttuurialalle ne ovat järkyttäviä lukuja ja monille helsinkiläisille teattereille ja kulttuuritoimijoille jopa kuolettavia.

Vuoden 2027 leikkauksia ei ole vielä julkistettu, mutta hallituksen säästötavoite pitää leikkaukset vuodelle 2027 sisällään. Tarkkoja lukuja ei vielä tiedetä eikä sitä, mihin ne todellisuudessa kohdentuvat mutta aiempien vuosien perusteella voidaan olettaa leikkausten iskevän juuri pieniin ja keskikokoisiin teattereihin sekä vapaan kentän toimijoihin joille avustukset ovat elinehto.

Osa teattereista ja toimijoista elää nyt jo todella tiukilla. Tilavuokrat, kustannusten nousu sekä leikkaukset avustuksiin ovat kurjistaneet teattereiden toimintaa.

Sen lisäksi työttömyys on lisääntynyt kulttuurialalla rajusti.

Helsingissä on laadukas, monimuotoinen ja rikas kulttuurikenttä joka myös työllistää helsinkiläisiä kulttuuriyöläisiä ja taiteilijoita, se ei saa vaarantua eikä kuolla.

Helsingin kaupungin tulee turvata kulttuurikentän tulevaisuus ja ottaa talousarviossa huomioon mahdolliset leikkaukset ja varautua tukemaan kulttuurikenttää nostamalla kulttuuriavustusten määrärahoja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme että kaupunki nostaa kulttuurinavustusten määrärahoja turvatakseen helsinkiläisen kulttuurikentän elinvoiman.

Helsingissä 27.05.2026

Lonka Pirjo

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Ahde Hilikka

Muttilainen Sami

Tuuva Alma

Karhunen Maija

Lindgren Minna

Kallio Natalia

Puhakka Sirpa

Valtuutettu Veronika Honkasalon ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite määrärahojen varaamiseksi puistoruokailun laajentamiseksi ikäihmisille Vantaan mallin mukaan

HEL 2026-009150 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään leikkipuistojen puistoruokailun laajentamista ikäihmisille Vantaan mallin mukaisesti. Aloitteessa esitetään, että Helsinki varaa 100 000 euroa vuoden 2027 talousarvioon pilotoidakseen kesällä 2027 ikäihmisten puistoruokailua Vantaan mallin mukaisesti.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että leikkipuistoissa ei tällä hetkellä ole mahdollista laajentaa toimintaa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan arvion mukaan ikäihmisten kesäruokailu edellyttäisi ikäihmisten avustamista ruokailussa ulkona ja ruokailun järjestämiseen tarvitaan lisähenkilöstöä. Lisäksi toimialan havaintojen mukaan leikkipuistojen ruokailuympäristö saattaa olla haasteellinen ikäihmisille. Vantaan puistoruokailussa toiminta on kaupungin järjestämää, ei hyvinvointialueen.

Lisäksi Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa varhaiskasvatuksen puistoruokailun järjestämiseen on varattu rahaa nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä ehdotetut lisäkustannukset sisälly budjettiin. Lisäkustannukset koostuisivat henkilöstön ja aterioiden kustannuksista. Aloitteen mukainen puistoruokailun laajentaminen ikäihmisille ei ole kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ydintoimintaa. Puistoruokailun kaltaista kaikille avointa toimintaa ei voida pitää myöskään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulle kuuluvana palveluna, koska kyse on kaupungin yleisestä hyvinvointia edistävästä toiminnasta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 384](#)

HEL 2026-009150 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Veronika Honkasalon talousarvioaloitteesta:

Aloitteessa ehdotetaan leikkipuistojen puistoruokailun laajentamista ikäihmisille Vantaan mallin mukaisesti.

Leikkipuistojen kesätoiminta on suunnattu lapsiperheille ja koululaisille sisältäen monipuolista pedagogista toimintaa. Kesäruokailu on yksi osa kesätoimintaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioissa ei ole varattu vuodelle 2027 lisäbudjettia puistoruokailun laajentamiseen. Leikkipuistoissa ei tällä hetkellä ole mahdollista laajentaa toimintaa. Toimialan arvion mukaan ikäihmisten kesäruokailu edellyttäisi ikäihmisten avustamista itse ruokailussa ulkona ja lisähenkilöstöä ruokailun järjestämiseen. Leikkipuistoilla on monen vuoden kokemus ruokatilauksien tekemisestä ja tarvittavan ruokamäärän arvioinnista. Uuden kohderyhmän lisääminen toisi ruokatilauksien määrän arvioimiseen epävarmuutta ja lisäisi mahdollisesti myös ruokahävikkiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on mielellään mukana kehittämässä yhteistyötä Helsingin strategian tavoitteiden mukaisesti eri väestöryhmien vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Kesällä 2024 pilotoitiin sosiaali- ja terveystoimialan kanssa yhdessä pienimuotoisesti ikääntyneiden kesäruokailua leikkipuistossa. Pilotissa oli valittu kahdelta alueelta pienryhmät kuntouttavasta toiminnasta ja heille tarjottiin mahdollisuus puistoruokailuun kerran viikossa kesäkuussa. Ryhmässä oli 4-7 aikuista, he eivät olleet varsinaisesti ikäihmisiä, vaan ryhmätoimintaan osallistuvia. Käyntikertoja tuli vain muutama ja he jättivät myös huonon sään vuoksi kertoja väliin.

Toimialan havaintojen mukaan leikkipuistojen ruokailuympäristö saattaa olla haasteellinen ikäihmisille. Leikkipuistojen kesäruokailu tapahtuu puisto-olosuhteissa ja puistoissa useimmat lapset ruokailevat

nurmikolla vilteillä. Puistoissa on hyvin rajallinen määrä pöytiä ja istumapaikkoja käytössä.

Kustannusvaikutukset

Talousarviossa varhaiskasvatuksen puistoruokailun järjestämiseen on varattu rahaa vain nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä ehdotetut lisäkustannukset sisälly budjettiin. Lisäkustannukset koostuisivat henkilöstön ja aterioiden kustannuksista, mutta kokonaiskustannusten arviointi tarkasti etukäteen on vaikeaa. Puistoruokailun laajentaminen ikäihmisille ja aterian tarjoaminen kerran viikossa Vantaan mallin mukaisesti edellyttäisi arviolta seuraavia korotuksia kokonaismenoissa:

- jos puistoruokailussa kävisi noin 30 ikäihmistä jokaisessa avoinna olevassa leikkipuistossa kesän aikana, ateriakustannuksien lisääntymisen kustannusvaikutus olisi noin 23 100 euroa (30 hlö*35 puistoa*11 kertaa*2 euroa)
- lisähenkilökunnan henkilöstökustannus ruokailun järjestämiseen 24 640 euroa (2 h*2 hlö*35 puistoa*11 päivää*noin 16 euroa)

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen mukaista puistoruokailun laajentamista ikäihmisille, koska ei näe sitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ydintoiminnaksi. Lisäksi toimialan havaintojen mukaan leikkipuistojen ruokailuympäristö saattaa olla haasteellinen ikäihmisille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 08.09.2026 § 207](#)

HEL 2026-009150 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti antaa esittelijän ehdotuksesta poiketen kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika

Honkasalon ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien leikkipuistojen puistoruokailun laajentamista ikäihmisille Vantaan mallin mukaisesti seuraavan lausunnon:

"Lautakunta pitää aloitteessa esitettyä tavoitetta ikäihmisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja ravitsemuksen tukemisesta kannatettavana. Lautakunta toteaa kuitenkin, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala vastaa sille hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 7 §:n mukaisten järjestämisvastuussa säädettyjen tehtävien järjestämisestä. Puistoruokailun kaltainen kaikille iäkkäille avoin ruokailutoiminta ei kuulu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulle kuuluviin palveluihin, eikä toimialan rahoitusta siten voida käyttää tällaisen toiminnan toteuttamiseen.

Mahdollinen toiminnan valmistelu ja toteutus tulee arvioida osana kaupungin muiden toimialojen tehtäväkenttää.

Aloitteen sisältö ja sosiaalihuollon palvelut

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingissä lapsille järjestettävä maksuton puistoruokailu laajennettaisiin koskemaan myös ikäihmisiä niin sanotun Vantaan mallin mukaisesti.

Vantaalla järjestetään kaupungin toimesta kesäaikaan lapsille ja nuorille puistoruokailu sekä puistoissa järjestettävää ohjelmaa. Puistoruokailuun osallistuminen on laajennettu koskemaan myös ikäihmisiä tiettyin rajauksin. Helsingissä leikkipuistojen kesäruokailu alle 16-vuotiaille on osa kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämää toimintaa. Vantaan puistoruokailussa toiminta on kaupungin järjestämää, ei Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen.

Sosiaalihuollon palvelut perustuvat pääsääntöisesti yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin ja kohdentuvat tunnistettuun tuen tarpeeseen. Ikääntyneiden palvelujen osalta keskeinen säädös on laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012), jossa säädetään palvelutarpeisiin vastaamisesta, palvelujen saatavuudesta ja laadusta.

Puistoruokailun kaltaista kaikille avointa toimintaa ei voida pitää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulle kuuluvana palveluna, vaan kyse on kaupungin yleisestä hyvinvointia edistävästä toiminnasta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta

hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastuu, mutta kunta-Helsinki ei rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta suhtautuu aloitteeseen myönteisesti ja ehdottaa, että jos ikäihmisten puistoruokailua halutaan pilotoida Vantaan mallin mukaisesti, pilotti tulisi rahoittaa ja koordinoita Kunta-Helsingin toimesta (esimerkiksi HYTE-rahoituksesta ja Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta). Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala voi olla pilotissa mukana muun muassa tarjoamalla yhteistyötä palvelu- ja seniorikeskusten kautta. Esimerkiksi palvelu- ja seniorikeskukset voivat lähteä mukaan viestintä- ja kohtaamiskumppaneina, mikä ei vaadi välttämättä erillistä rahallista panostusta. Sotepe-toimiala voi näin toteuttaa myös ennaltaehkäisevää tehtäväänsä. Käytännön toteutuksessa voidaan tehdä yhteistyötä esimerkiksi Helsingin kaupungin seniorikeskusten tai palvelukeskusten läheisyydessä toimivien leikki- puistojen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Puistoruokailun kaltaisella yhteisöllisellä ruokailutoiminnalla voi olla myönteisiä hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia erityisesti ikääntyneiden ravitsemuksen, osallisuuden ja sosiaalisen hyvinvoinnin näkökulmasta. Toiminta voi tarjota mahdollisuuksia kohtaamiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen sekä tukea toimintakyvyn kannalta tärkeää hyvää ravitsemusta."

Käsittely

[08.09.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Varajäsen Juho Salmi: Lisätään lausunnon loppuun: "Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta suhtautuu aloitteeseen myönteisesti ja ehdottaa, että jos ikäihmisten puistoruokailua halutaan pilotoida Vantaan mallin

mukaisesti, pilotti tulisi rahoittaa ja koordinoida Kunta-Helsingin toimesta (esimerkiksi HYTE-rahoituksesta ja Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta). Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala voi olla pilotissa mukana muun muassa tarjoamalla yhteistyötä palvelu- ja seniorikeskusten kautta. Esimerkiksi palvelu- ja seniorikeskukset voivat lähteä mukaan viestintä- ja kohtaamiskumppaneina, mikä ei vaadi välttämättä erillistä rahallista panostusta. Sotepe-toimiala voi näin toteuttaa myös ennaltaehkäisevää tehtäväänsä. Käytännön toteutuksessa voidaan tehdä yhteistyötä esimerkiksi Helsingin kaupungin seniorikeskusten tai palvelukeskusten läheisyydessä toimivien leikkipuistojen kanssa."

Kannattaja: jäsen Antti Kaajakari

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti varajäsen Juho Salmen tekemän ja jäsen Antti Kaajakarin kannattaman vastahdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti asiasta hyväksytyn vastahdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, seniorikeskusten johtaja, puhelin: 09 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Talousarvioaloite puistoruokailun laajentamiseksi ikäihmisille Vantaan mallin mukaan

Helsingin leikkipuistojen puistoruokailua on järjestetty vuodesta 1942 lähtien kesäisin. Toiminta alkoi jatkosodan aikana, kun kaupungissa oli elintarvikepulaa ja haluttiin varmistaa, että lapset saavat vähintään yhden lämpimän aterian päivässä. Perinne on jatkunut käytännössä katkeamattomana siitä lähtien joka kesä. Kesäisin järjestettävä lasten puistoruokailu on perinne, josta on haluttu Helsingissä pitää kiinni. Puistoruokailu takaa lämpimän ruuan lapsille ympäri kaupunkia yhdistettynä aktiiviseen leikkipuistotoimintaan.

Vantaalla lasten puistoruokailun yhteyteen on yhdistetty myös ikäihmisten puistoruokailu perjantaisin kesällä 2026. Ikäihmisten puistoruokailu on tarkoitettu Vantaalla asuville ikäihmisille tai iän perusteella eläkkeellä oleville. Ikäihmiset ruokailevat samassa paikassa samaan aikaan lasten kanssa.

Tässä talousarvioaloitteessa ehdotamme, että Helsinki varaa 100 000 euroa pilotoidakseen kesällä 2027 ikäihmisten puistoruokailua Vantaan mallin mukaisesti. Helsingin strategian tavoitteena on eri väestöryhmien rinnakkaiselon ja vuorovaikutuksen lisääminen, ikääntyneiden ihmisten yksinäisyyden vähentäminen ja kohtaamiskokemusten lisääminen. Ikäihmisten ja lasten yhteinen puistoruokailu edistäisi näitä tavoitteita mainiosti.

Helsingissä 27.05.2026

Honkasalo Veronika

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Arajärvi Pentti

Ahde Hilikka

Vanhanen Reetta

Kallio Natalia

Vuorela Antti

Karhunen Maija

Lonka Pirjo

Lindgren Minna

Willamo Feniks

Ahtiainen Emma

Tuuva Alma

Valtuutettu Maria Aarnilinnan ja kahden muun valtuutetun talousarvioaloite turvakotipalvelujen takaamisesta päihteitä käyttäville naisille

HEL 2026-009152 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2027 talousarvioon varataan määrärahat haitallisesti päihteitä käyttävien ja väkivaltaa kohdanneiden naisten erityistarpeisiin vastaavien palvelujen kehittämiseen ja järjestämiseen yhteistyössä valtion turvakotipalvelujen kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että päihteitä käyttävät ja väkivaltaa kokeneet naiset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ja tarvitsevat turvallisaa, nais erityisiä sekä päihteiden käytön huomioivia palveluja. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuottaa mm. nais erityistä päihdelaitostutusta ja päihteetöntä asumispalvelua. Päihteitä käyttäville naisille on olemassa nais erityinen tuetun asumisen Asunto ensin -yksikkö. Turvakotipalvelujen järjestäminen ja rahoittaminen kuuluvat valtiolle.

Päihteitä käyttävien naisten turvakotipalvelun toteuttamisen selvittäminen on sisällytetty osaksi Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähisuhdeväkivaltatyön edistämissuunnitelmaa 2026–2029. Selvityksen tarkoituksena on edistää toimivan toteutusmallin löytämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä toimialan asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan tällä rahoituksella. Palvelujen kehittäminen toteutetaan talousarvion ja käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 08.09.2026 § 205](#)

HEL 2026-009152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Maria Aarnilinnan ja kahden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että vuoden 2027 budjettiin varataan määrärahat haitallisesti päihteitä käyttävien ja väkivaltaa kohdanneiden naisten erityistarpeisiin vastaavien palveluiden kehittämiseen ja järjestämiseen yhteistyössä valtion turvakotipalveluiden kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalvelujen uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Turvakotipalvelujen järjestäminen ja rahoitus

Turvakotipalvelut on tarkoitettu lyhytaikaiseksi turvapaikaksi lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille. Turvakotipalveluun sisältyy myös lähisuhdeväkivallan uhrille tarjottava akuuttiin tilanteeseen liittyvä psykososiaalinen tuki, neuvonta ja ohjaus.

Turvakotitoiminnan strateginen ohjaus ja kehittäminen Suomessa kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle. Turvakotipalvelujen järjestämisestä ja koordinoinnista vastaa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). THL:n tehtävänä on huolehtia siitä, että turvakotipalvelut ovat valtakunnallisesti laadukkaita, yhdenvertaisia ja asiakkaiden tarpeisiin kokonaisvaltaisesti vastaavia.

Valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun lain (1354/2014, jäljempänä turvakotilaki) 8 §:n mukaisesti THL valitsee avoimen haun kautta tarpeellisen määrän turvakotipalvelun tuottajia viideksi vuodeksi kerrallaan siten, että eri puolilla maata on saatavilla riittävästi turvakotipalveluja. Nykyiset palveluntuottajat on valittu ajalle 1.1.2024–31.12.2028. Turvakotipalvelujen rahoitus tulee valtiolta. THL myöntää valtion varoista korvausta valituille palveluntuottajille turvakotipalvelun tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Selvitystyö päihteitä käyttävien naisten turvakotipalvelun järjestämiseksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta pitää ajatusta päihteitä käyttäville naisille kohdennetusta turvakotipalvelusta lähtökohtaisesti kannattavana. Vastaava toimintamalli on parhaillaan pilotoitavana Pirkanmaan hyvinvointialueella, ja THL:ssä seurataan toiminnan käynnistymistä ja vaikutuksia ennen toiminnan laajentamista valtakunnallisesti.

Helsingin kaupungin päihdepalveluissa on pitkä perinne nais erityisestä päihdelaitoskuntoutuksesta, jota on tuotettu omana palveluna vuodesta 1991 alkaen. Lähisuhde- ja muun väkivallan teemaa käsitellään kaikkien nais erityiseen kuntoutukseen osallistuvien naisten kanssa. Nais erityistä päihteetöntä asumispalvelua on tarjolla jälleen syksystä 2026 lähtien. Päihteitä käyttäville naisille on olemassa nais erityinen tuetun asumisen Asunto ensin -yksikkö.

Päihteitä käyttävien naisten turvakotipalvelun toteuttamisen selvittäminen on sisällytetty osaksi Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähisuhdeväkivaltatyön edistämissuunnitelmaa 2026–2029. Selvityksen tarkoituksena on edistää toimivan toteutusmallin löytämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Erillisiä määrärahoja ei ole sisällytetty vuoden 2027 talousarvioehdotukseen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lähisuhdeväkivallan varhainen tunnistaminen ja avun tarjoaminen on keskeistä, sillä mitä aikaisemmin väkivalta tunnistetaan ja otetaan puheeksi, sitä paremmin voidaan ehkäistä sen seurauksia sekä antaa tukea ja apua väkivallan uhrille, tekijälle ja perheelle.

Haitallinen päihteiden käyttö voi tuottaa erityispiirteitä ja haasteita lähisuhdeväkivallan ilmenemiseen. Väkivallan kokemukset saatetaan ohittaa tai ne voivat jäädä piiloon asiakkaan päihdeongelmien alle. Päihteisiin liittyvät haasteet eivät kuitenkaan saa olla esteenä väkivaltakokemuksiin liittyvän avun ja tuen järjestämiselle. Erityisesti päihteitä käyttävät naiset ovat erityisessä riskiryhmässä, sillä asiakas voi kantaa moninkertaista häpeäleimaa, joka voi olla esteenä avun saamiselle.

Turvakotijärjestelmässä esiintyvät aukot voivat siirtää auttamisen painopistettä esimerkiksi läheisille. Jos hyvinvointia uhkaavat tekijät ovat samalla henkilöitä, joiden tuen varaan henkilön tulee turvata, haavoittuvassa asemassa olevilla henkilöillä on riski jäädä kokonaan avun ulkopuolelle."

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henna Niiranen, vs. nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 09 310 62843

[henna.niiranen\(a\)hel.fi](mailto:henna.niiranen(a)hel.fi)

Mikko Tamminen, asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 79622
[mikko.tamminen\(a\)hel.fi](mailto:mikko.tamminen(a)hel.fi)

Leena Marila, perhe- ja sosiaalipalvelujen integraatiopäällikkö, puhelin: +358 09 310 42925

[leena.marila\(a\)hel.fi](mailto:leena.marila(a)hel.fi)

Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 39043
[terja.hannola\(a\)hel.fi](mailto:terja.hannola(a)hel.fi)

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Turvakotipalvelu taattava päihteitä käyttäville naisille

Toukokuun loppuun mennessä 11 naista on surmattu Suomessa. Väkivaltaa kokeneita naisia on tätä vielä huomattavasti enemmän. Vuonna 2025 19 000 naista joutui pahoinpitelyn kohteeksi ja 34 900 naista puolestaan väkivalta- ja seksuaalirikoksen uhriksi.

Helsingissä on on tunnistettu palveluvaje päihteitä käyttävien naisten osalta. Vaikka turvakodit ovat periaatteessa kaikille, niin tosiasiallisesti tämä ei toteudu päihteitä käyttäville. Päihteitä käyttävät ja väkivaltaa kokeneet naiset ovat usein myös monipalveluasiakkaita, joiden asiointi vaatii eri ammattilaisten sujuvaa yhteistyötä.

Turvakotipalveluiden järjestämisvastuu on valtiolla, mutta Helsinki vastaa edelleen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, asunnottomuuden ja väkivallan ehkäisystä sekä päihde- ja mielenterveyspalveluiden kokonaisuudesta. Haitallisesti päihteitä käyttävät naiset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ja heidän riskinsä kohdata väkivaltaa on kohonnut. Helsingin on huolehdittava tästä erityisryhmästä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2027 budjettiin varataan määrärahat haitallisesti päihteitä käyttävien ja väkivaltaa kohdanneiden naisten erityistarpeisiin vastaavien palveluiden kehittämiseen ja järjestämiseen yhteistyössä valtion turvakotipalveluiden kanssa.

Helsingissä 27.5.2027
Maria Aarnilinna
Oona Foster

Helsingissä 27.05.2026

Aarnilinna Maria

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Holopainen Mari

Lonka Pirjo

Valtuutettu Hilkka Ahteen ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloite ikäihmisten säännöllisistä terveystarkastuksista ja turvallisen kotiutumisen vahvistamisesta

HEL 2026-009155 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön kaikille 80 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille helsinkiläisille tarjottavan maksuttoman säännöllisen terveystarkastuksen vähintään kahden vuoden välein sekä selvittää keinot vahvistaa ikäihmisten turvallista kotiuttamista siten, että toimintakyky, tuen tarve ja kotiin järjestettävät palvelut arvioidaan riittävästi ennen kotiutumista.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että tutkimusnäytön perusteella ikäryhmä- tai seulon- tatyypin terveystarkastusten vaikuttavuus väestötasolla on ollut vähäinen, minkä vuoksi niiden laajamittainen toteuttaminen ei ole perusteltua.

Ikäihmiset tavoitetaan terveystarkastuksiin kattavasti. Maksuton terveystarkastus voidaan toteuttaa digitaalisesti Omaolo-palvelun kautta tai vaihtoehtoisesti ottamalla yhteys terveysasemaan. Vuonna 2025 terveysasemien asiakkaina oli 89 prosenttia 80 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista helsinkiläisistä. Tarkastuksessa arvioidaan asiakkaan terveydentila, hyvinvointi ja riskitekijät ja asiakas ohjataan tarvittaessa jatkohoitoon.

Terveydenhuoltolaki velvoittaa määrittelemään terveystarkastusten kohderyhmät etukäteen, ja riskiryhmiin kuuluville voidaan lähettää kohdennettuja kutsuja. Helsingissä riskiryhmien tunnistamista ja palvelujen vaikuttavaa kohdentamista tukee Duodecimin Terveyskyselyarvio. Lisäksi iäkkään henkilön huoli-ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa, myös anonymisti, jos yli 65-vuotiaan hyvinvointi herättää huolta eikä hän itse hakeudu avun piiriin tai tunnista avun tarvettaan.

Kotiutuksen käytäntöjä on kehitetty systemaattisesti HUSin, Helsingin sairaalan ja kotihoidon yhteistyönä, ja Helsingin nykyiset palvelut tarjoavat hyvän perustan ikäihmisten turvalliselle kotiutumiselle. Kotiutustilanteessa arvioidaan kokonaisuutena asiakkaan toimintakyky, terveydentila, lääkehoito, ravitsemus ja arjessa selviytyminen, ja erityistä huomiota kiinnitetään yksin asuviin iäkkäisiin. Kotiutumista tukevat muun muassa kuntouttava arviointiyksikkö, kotihoito tukipalveluineen, asiakasohjaus, Seniori-info, kotiutushoitajat ja kotiutuskoordinaattorit. Kuntouttavan arviointiyksikön 1–4 viikon arviointijakso käynnistyy välittömästi kotiutumisen yhteydessä, ja asiakkaalle laaditaan yhdessä hänen

läheistensä kanssa hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Helsingin sairaalat seuraavat kotiutumisen jälkeisiä suunnittelemattomia hoitoon paluita, eikä niiden määrä ole kasvussa.

Ikääntyneiden palvelujen ja kotiutusten seurannassa kiinnitetään huomiota palvelujen tosiasialliseen saavutettavuuteen ja jatkuvuuteen sekä arvioidaan, toteutuvatko tarvittavat palvelut oikea-aikaisesti ja sujuvasti myös asiakkaan ja hänen läheistensä näkökulmasta ja edellyttääkö palvelujen saaminen toistuvia yhteydenottoja tai eri toimijoiden välisen palvelukokonaisuuden koordinointia.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 08.09.2026 § 206](#)

HEL 2026-009155 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti antaa esittelijän ehdotuksesta poiketen kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilka Ahteen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön kaikille 80 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille helsinkiläisille tarjottavan maksuttoman säännöllisen terveystarkastuksen vähintään kahden vuoden välein, tarvittaessa useamminkin sekä selvittää keinot vahvistaa ikäihmisten turvallista kotiuttamista siten, ettei yksin asuva iäkäs ihminen joudu palaamaan kotiin ilman riittävää arviota toimintakyvystä, tuen tarpeesta ja kotiin järjestettävistä palveluista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta

hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu pääosin valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valti-onkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Sosiaali- ja terveystalouden tulee olla taloudellisesti kestäviä siten, että kustannusten kasvua hillitään suhteessa palvelutarpeen lisääntymiseen ja samalla turvataan henkilöstön riittävyys, saatavuus ja pysyvyys. Väestön omaa toimijuutta, tietoisuutta ja osallisuutta hyvinvointiin ja terveyttä vahvistaen. Menetelmien käyttöönotto ja karsiminen edellyttävät harkintaa ja selkeää priorisointia, jotta terveystarkastuksiin käytettävät rajalliset resurssit kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti. Päätöksenteossa hyödynnetään tietoa palvelujen laadusta, kustannuksista, vaikuttavuudesta ja tuloksista, sekä menetelmien arviointia.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin nykyiset palvelut tarjoavat hyvän perustan ikäihmisten turvalliselle kotiutumiselle. Helsinki on kehittänyt kotiutuksen käytäntöjä systemaattisesti yhteistyössä HUSin, Helsingin sairaalan ja kotihoidon kanssa. Palvelujen yhteensovittamista, saavutettavuutta sekä oikea-aikaista kohdentamista kehitetään edelleen.

Ikäihmisten sosiaali- ja terveystalouksista

Helsingin terveystalouksella tarjotaan vanhuseläkeikäisille mahdollisuus maksuttomaan terveystarkastukseen, joka toteutetaan ensisijaisesti Omaolo-palvelun digitaalisen terveystarkastuksen kautta tai vaihtoehtoisesti ottamalla yhteys terveystaloukseen. Terveystarkastuksessa arvioidaan asiakkaan terveydentila, hyvinvointi ja riskitekijät sekä ohjataan tarvittaessa jatkohoitoon. Tutkimusnäytön perusteella laajojen ikäryhmä- tai seulontatyyppisten terveystarkastusten vaikuttavuus väestötasolla on kuitenkin ollut vähäinen, minkä vuoksi niiden laajamittainen toteuttaminen ei ole perusteltua. Seulonnoissa noudatetaan kansallista sääntelyä, jonka tavoitteena on tunnistaa oireettomat riskiryhmiin kuuluvat henkilöt ja varmistaa hoidon vaikuttavuus sekä asianmukainen hoito. Vuonna 2025 terveystalouksien asiakkaina oli 89 prosenttia 80 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista helsinkiläisistä.

Ikääntyneiden palveluopas (viimeisin 2025–2026) jaetaan Hyvinvointia arkeen -tapahtumien kutsujen yhteydessä kaikille helsinkiläisille, jotka kyseisenä vuonna täyttävät 75 tai 85 vuotta. Oppaassa kerrotaan, miten sosiaali- ja terveyspalveluihin hakeudutaan Helsingissä ja neuvotaan myös miten ikäihmiset voivat hakeutua terveystarkastukseen. Opasta on saatavilla Seniori-infon neuvontapisteissä ja sitä voidaan tilata myös kotiin. Lisäksi opasta löytyy kirjastoista, yhteisötaloista, palvelukeskuksista sekä ruoka-avun sosiaalityön palveluista. Suomenkielisiä oppaita on painettu noin 40 000 kappaletta kahden vuoden tarpeisiin.

Aloitteessa todetaan, että terveystarkastukseen pääseminen edellyttää oma-aloitteisuutta. Helsingissä on käytössä iäkkään henkilön huoli-ilmoitus järjestelmä, joka perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 35 §:n mukaiseen yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuuteen sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi, ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012, vanhuspalvelulaki) 25 §:n mukaiseen ilmoitusvelvollisuuteen iäkkään henkilön palvelutarpeesta. Huoli-ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa, myös anonymisti ja vähäinen huoli riittää, jos yli 65-vuotiaan henkilön hyvinvointi herättää huolta eikä hän itse hakeudu avun piiriin tai tunnista avun tarvettaan. Ikäihmisen läheinen voi myös asioida läheisensä puolesta, jos asianomainen on antanut puolesta-asiointioikeuden.

Ikäihmisen kotiutuminen sairaalasta kotiin

Kotiutumisen onnistuminen määrittää hyvin paljon koko hoidon lopputulosta ja onnistumisen varmistaminen on keskeinen osa ikääntyneen sairaalahoidon laatua. Helsinki on kehittänyt kotiutuksen käytäntöjä systemaattisesti yhteistyössä HUSin, Helsingin sairaalan ja kotihoidon kanssa. Kotiutustilanteessa tehdään kokonaisarvio asiakkaan toimintakyvystä, terveydentilasta, lääkehoidosta, ravitsemuksesta ja arjessa selviytymisestä. Erityistä huomiota kiinnitetään yksin asuviin iäkkäisiin, joilla on kohonnut riski turvattomaan kotiutumiseen ja suunnittelemattomaan hoitoon paluuseen. Helsingin sairaalat seuraavat jatkuvasti kotiutuksen jälkeisiä suunnittelemattomia hoitoon paluita, eikä niiden määrä ole kasvussa.

Helsingillä on käytössään laaja kotiutumista tukeva palvelukokonaisuus, johon kuuluvat muun muassa kuntouttava arviointiyksikkö, kotihoito tukipalveluineen, asiakasohjaus ja Seniori-infon palvelut. HUSin ja Helsingin sairaalan kotiutushoitajat sekä kuntouttavan arviointiyksikön kotiutuskoordinaattorit ovat keskeisiä toimijoita tilanteissa, joissa palveluja tarvitaan välittömästi kotiutumisen yhteydessä.

Kuntouttavan arviointiyksikön rooli on keskeinen erityisesti tilanteissa, joissa asiakkaan kotona selviytyminen on epävarmaa. Arviointijakso käynnistyy välittömästi kotiutumisen yhteydessä, ja ensikäynnillä laaditaan asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Jakson kesto on yleensä 1–4 viikkoa ja sen aikana asiakkaan luona voi käydä hoitajan lisäksi fysioterapeutti, toimintaterapeutti ja asiakasohjaaja. Ennen jakson päättymistä sovitaan asiakkaan ja läheisten kanssa jatkohoidosta ja -kuntoutuksesta. Turvallinen kotiutuminen suunnitellaan yksilöllisesti ja se edellyttää myös luottamuksellista viestintää asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta edellyttää, että osana nykyistä ikääntyneiden palvelujen ja kotiutusten seurantaa kiinnitetään huomiota myös palvelujen tosiasialliseen saavutettavuuteen ja jatkuvuuteen. Seurannassa tulee arvioida, toteutuvatko tarvittavat palvelut oikea-aikaisesti ja sujuvasti myös asiakkaan ja hänen läheistensä näkökulmasta sekä edellyttääkö palvelujen saaminen toistuvia yhteydenottoja tai eri toimijoiden välisen palvelukokonaisuuden koordinoitua.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveystieteiden lain (1326/2010) 13 § velvoittaa hyvinvointialueet ja Helsingin määrittelemään terveystarkastusten kohderyhmät etukäteen. Kuntalaisiin voidaan olla yhteydessä ilman hoitosuhdetta tai diagnoosia ja riskiryhmiin kuuluville voidaan lähettää kohdennettuja kutsuja. Helsingissä tätä tukee Duodecimin Terveystieteiden arvio (THA), joka on tiedolla johtamisen väline riskiryhmien tunnistamiseen ja palvelujen vaikuttavampaan kohdentamiseen. Potilastiedot auttavat myös havaitsemaan hoitovajeita ja varmistamaan hoidon jatkuvuutta. Uudenlainen teknologia auttaa omahoitajaa ja -lääkärää tunnistamaan oman väestönsä piileviä terveysriskejä ja puuttumaan näihin jo ennalta. Käytännön toteutus edellyttää kuitenkin edelleen tarkempaa yhteistyötä Helsingin ja HUSin välillä.

Helsinki on kehittänyt kotiutumisen prosesseja systemaattisesti yhteistyössä HUSin, Helsingin sairaalan, kotihoidon ja ikäihmisten arviointitoiminnan kanssa. Turvallinen kotiutuminen sairaalasta on keskeinen osa iäkkäiden ja toimintakyvyltään heikentyneiden henkilöiden hoitoketjua. Kotiutumisen onnistuminen edellyttää oikea-aikaista ja riittävää palvelutarpeen arviointia, moniammatillista yhteistyötä sekä sujuvaa tiedonkulkua toimijoiden ja asiakkaan välillä. Onnistunut kotiutuminen lisää asiakkaan terveyttä ja hyvinvointia.”

Käsittely

[08.09.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Nita Austero: Lisätään lausunnon loppuun: "Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta edellyttää, että osana nykyistä ikääntyneiden palvelujen ja kotiutusten seurantaan kiinnitetään huomiota myös palvelujen tosiasialliseen saavutettavuuteen ja jatkuvuuteen. Seurannassa tulee arvioida, toteutuvatko tarvittavat palvelut oikea-aikaisesti ja sujuvasti myös asiakkaan ja hänen läheistensä näkökulmasta sekä edellyttääkö palvelujen saaminen toistuvia yhteydenottoja tai eri toimijoiden välisen palvelukokonaisuuden koordinoitua."

Kannattaja: jäsen Antti Kaajakari

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Nita Austeron tekemän ja jäsen Antti Kaajakarin kannattaman vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heli Koskisuo, toiminnansuunnittelija: 09 310 28166
heli.koskisuo(a)hel.fi
Kaisa Kivistö, terveysasemien johtajalääkäri: 09 310 42700
kaisa.kivisto(a)hel.fi
Laura Pikkarainen, johtajalääkäri, puhelin: 09 310 42617
laura.pikkarainen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Valtuustoaloite ikäihmisten säännöllisistä terveystarkastuksista ja turvallisen kotiutumisen vahvist

Liian moni ikäihminen kokee jäävänsä yksin silloin, kun yhteiskunnan pitäisi pitää kaikkein heikoimmista huolta.

Monet ikääntymiseen liittyvät ongelmat — muistin heikkeneminen, yksinäisyys, kaatumisriskit, lääkitykseen liittyvät haasteet ja arjessa selviytymisen vaikeudet — syntyvät vähitellen ja jäävät usein huomaamatta liian pitkään.

Samaan aikaan yhä useampi ikäihminen kotiutuu sairaalasta tilanteessa, jossa kotona selviytyminen on epävarmaa. Erityisesti yksin asuvien vanhusten kohdalla liian nopea kotiutus voi lisätä turvattu-
muutta, uusia päivystyskäyntejä ja inhimillistä hätää.

Helsingissä on olemassa ikääntyneiden terveystarkastuksia, mutta palvelut perustuvat pitkälti oma-aloitteiseen yhteydenottoon eivätkä kirjatusta ohjeista huolimatta toteudu yhdenvertaisesti. Monet kaikkein iäkkäimmistä eivät kykene tai jaksaa hakeutua palveluiden piiriin itse. Siksi tarvitaan aktiivinen ja inhimillinen toimintamalli, jossa yhteiskunta ottaa ensimmäisen askeleen ihmisen luo.

Sekä vanhushuolitoimi- että sosiaalihuoltolaki velvoittavat arvioimaan iäkkään henkilön palvelutarpeen sekä turvaamaan hänen toimintakykyään, hyvinvointiaan ja turvallista kotona asumistaan tukevat riittävät palvelut.

Tästä huolimatta palvelutarpeet tunnistetaan liian usein vasta kriisitilanteissa. Aloitteen tavoitteena on varmistaa näiden lakien toteutuminen Helsingissä siten, että kaikkein iäkkäimpien helsinkiläisten tuen tarpeet havaitaan ajoissa ja turvallinen kotiuttaminen varmistetaan nykyistä paremmin.

Säännöllisten terveystarkastusten tavoitteena olisi tunnistaa ajoissa terveyteen, toimintakykyyn, muistiin, ravitsemukseen, turvallisuuteen ja yksinäisyyteen liittyviä haasteita sekä tukea ikäihmisten mahdollisuutta asua turvallisesti kotona mahdollisimman pitkään.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki:

1. ottaa käyttöön kaikille 80 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille helsinkiläisille tarjottavan maksuttoman säännöllisen terveystarkastuksen vähintään kahden vuoden välein, tarvittaessa useamminkin.
2. selvittää keinot vahvistaa ikäihmisten turvallista kotiuttamista siten, ettei yksin asuva iäkäs ihminen joudu palaamaan kotiin ilman riittävää arviota toimintakyvystä, tuen tarpeesta ja kotiin järjestettävistä palveluista.

Helsingissä 27.05.2026

Ahde Hilikka

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuusto-
ryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Lindgren Minna

Halttunen Tiina

Honkasalo Veronika

Salminen Minna

Vuorela Antti

Valtuutettu Alma Tuuvan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite tuetusta matkustamisesta pääkaupunkiseudulla työttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi

HEL 2026-009157 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2027 talousarvioon tarvittavan määrärahan työttömien ja syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden tuettuihin julkisen liikenteen lippuihin sekä laatii asiakasryhmittäiset kustannuslaskelmat ainakin 10 matkan sarjalipuista ja 14 ja 30 vuorokauden kausilipuista.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä työllisyyspalveluliikelaitoksen lausunnot valtuutettu Alma Tuuvan kaupungin sisäisen ja lähialueille suuntautuvan matkustamisen mahdollistavan tuetun lipun tarjoamista työnhakuvelvoitteen alaisille ja toimeentulotukea saaville helsinkiläisille koskevan valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä. Kaupunginvaltuusto käsitteli valtuustoaloitteen 23.9.2026.

Kaupunginhallitus toteaa valtuustoaloitteeseen saatuihin lausuntoihin viitaten, että jo perustoimeentulon saajien pääkaupunkiseudulle suuntautuvan tuetun matkustamisen lippukustannukset olisivat lipputyypistä riippuen 16-43 miljoonaa euroa vuodessa.

Työllistymistä edistäviä matkakuluja tuetaan yksilöllisen harkinnan perusteella esimerkiksi kuntouttavaan työtoimintaan, työkokeiluun, koulutukseen ja muihin työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin osallistuttaessa. Vuonna 2025 täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea myönnettiin matkakuluihin yhteensä lähes 1,1 miljoonaa euroa. Yksilöllistä tukemista on mahdollista lisätä, mikäli työnhaku tai työnhakuvelvoitteen täyttäminen on vaarassa estyä liputtomuuden vuoksi. Lisäksi työllistymissuunnitelmassa sovitun palvelun ajalta voidaan myöntää harkinnanvaraista kulukorvausta välttämättömiin kustannuksiin, ja muualla Suomessa tai Euroopassa järjestettävään työhaastatteluun tai työllistymistä tukevaan palveluun voi hakea matka- ja yöpymiskustannusten korvausta.

Työnhakuvelvoitteen voi täyttää usealla tavalla, joista monet eivät edellytä matkustamista. Asiakastapaamisia voidaan sääntelyn sallimissa rajoissa järjestää puhelimitse tai asiakkaalle parhaiten saavutettavassa toimipisteessä.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että matkalippujen myöntämisestä ja jakamisesta aiheutuisi huomattavasti hallinnollista työtä, joka edellyttäisi lisähenkilöstön palkkaamista sekä tarkoitukseen soveltuvan

tietojärjestelmän hankkimista. Asiakkaille matkalippujen myöntämisestä seurasi usein myös jonkun nykyisen samaan tarkoitukseen myönnetyn etuuden lakkaaminen. Matkalippujen yleisen tukijärjestelmän sijasta tuki on tarkoituksenmukaista kohdentaa nykyisten etuuksien ja palvelujen kautta yksilöllisen tarpeen perusteella. Aloitteessa esitettyyn erilliseen määrärahaan ei ole varauduttu vuoden 2027 talousarvioesityksessä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Olli Karlsson, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 53703
olli.karlsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Keskushallinto Työllisyyspalveluliikelaitos 14.8.2026](#)

HEL 2026-009157 T 00 00 03

HSL-kuntayhtymältä saadun tiedon mukaan työttömille tuettujen lippujen hinnat laskutettaisiin kaupungilta HSL:n hinnaston mukaisesti edunsaajakohtaisesti. HSL:n hinnaston mukaan ABC-vyöhykkeiden hinnat ovat aikuisille 40,50 € 10 kerran sarjalipusta, 82,90 € 14 vuorokauden kausilipusta ja 110,40 € 30 vuorokauden kausilipusta. Kaupunki myöntäisi Yritysportaalissa haluamilleen henkilöille kausilipun HSL:n lippuvalikoimasta haluamukseen ajaksi.

Talousarvioaloitteessa mainitaan tuettujen lippujen mahdollisina saajina työnhakijat, työnhakuvelvoitteen alaiset sekä kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat.

Helsingissä oli kesäkuussa 2026 yhteensä 79 920 rekisteröitynyttä työnhakijaa. Jos Helsingin kaupunki tukisi kaikkia työnhakijoita kuukausittain tuetulla HSL-lipulla, olisivat kustannukset 10 kerran sarjalippujen osalta 3,2 miljoonaa euroa kuukaudessa ja 38,8 miljoonaa euroa vuodessa. 14 vuorokauden kausilippujen osalta kustannukset olisivat 6,6 miljoonaa euroa kuukaudessa ja 79,5 miljoonaa euroa vuodessa. 30

vuorokauden kausilippujen osalta kustannukset olisivat 8,8 miljoonaa euroa kuukaudessa ja 105,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Helsingissä oli kesäkuussa 2026 noin 53 000 työnhakijaa, joille oli asetettu työnhakuvelvoite. Jos Helsingin kaupunki tukisi kaikkia työnhakuvelvollisuuden alaisia työnhakijoita kuukausittain tuetulla HSL-lipulla, olisivat kustannukset 10 kerran sarjalippujen osalta 2,1 miljoonaa euroa kuukaudessa ja 25,8 miljoonaa euroa vuodessa. 14 vuorokauden kausilippujen osalta kustannukset olisivat 4,4 miljoonaa euroa kuukaudessa ja 52,7 miljoonaa euroa vuodessa. 30 vuorokauden kausilippujen osalta kustannukset olisivat 5,9 miljoonaa euroa kuukaudessa ja 70,2 miljoonaa euroa vuodessa.

Voidaan olettaa, että tuettujen HSL-lippujen myötä työnhakuvelvollisuuden asettaminen yleistyi. Osa työnhakijoista, joille ei ole tällä hetkellä asetettu työnhakuvelvollisuutta, tulisivat toivomaan velvollisuuden asettamista myös heille, koska he saisivat velvollisuuden myötä oikeuden tuettuun HSL-lippuun. Tämä lisäisi tuettujen HSL-lippujen kustannuksia, mutta muutoksen vaikutusta ei voida tässä vaiheessa arvioida.

Vuoden 2025 aikana kuntouttavan työtoiminnan aloitti Helsingissä 1 782 asiakasta. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee sosiaalihuoltolain uudistusta, jonka yhteydessä kuntouttava työtoiminta lakkautettaisiin vuoden 2027 alusta. Kuntouttavan työtoiminnan korvaisi Helsingissä jatkossa uudet Työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tuki -palvelu sekä Työelämäkokeilu. Työllisyyspalveluiden järjestämän Työelämäkokeilun asiakasvolymiksi on suunniteltu vuosittain noin tuhatta asiakasta. Palvelun kesto olisi 12–18 kuukautta, riippuen asiakkaan palvelutarpeesta.

Jos Helsingin kaupunki tukisi kaikkia Työelämäkokeiluun osallistuvia tuetulla kuukausittaisella HSL-lipulla palvelun keston ajan, olisivat kustannukset 10 kerran sarjalippujen osalta 486 000 euroa 12 kuukauden palvelun ajalta ja 729 000 euroa 18 kuukauden palvelun ajalta. 14 vuorokauden kausilippujen osalta kustannukset olisivat 994 800 12 kuukauden palvelun ajalta ja 1,5 miljoonaa euroa 18 kuukauden palvelun ajalta. 30 vuorokauden kausilippujen osalta kustannukset olisivat 1,3 miljoonaa euroa 12 kuukauden palvelun ajalta ja 2,0 miljoonaa euroa 18 kuukauden palvelun ajalta. Lisäksi tulisi huomioida Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämän Työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tuki -palvelun asiakkaille myönnettävien HSL-lippujen kustannukset.

On huomioitava, että kuntouttavaan työtoimintaan, Työelämäkokeiluun tai muuhun työllistymissuunnitelmassa sovittuun työllistymistä edistävään palveluun osallistuville voi jo nykyisin olla oikeus

kulukorvaukseen, jonka suuruus on 9 euroa päivältä. Työvoimaviranomainen tekee päätöksen harkinnanvaraisen korvauksen myöntämisestä, jos asiakkaalla ei ole oikeutta kulukorvaukseen työttömyysetuuden maksajalta (Kelalta tai työttömyyskassalta) tai jonkin muun lain perusteella.

Tuettujen HSL-lippujen kokonaiskustannuksien osalta on huomioitava, että lippujen suorien kustannusten lisäksi kustannuksia aiheuttaisivat lisääntyvä hallinnollinen työ sekä tarvittavien tietojärjestelmien rakentamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Kymmenien tuhansien ihmisten tuettujen HSL-lippujen myöntäminen edellyttäisi merkittävää henkilöstömäärää, erityisesti koska oikeus tuettuun HSL-lippuun tulisi tarkistaa jokaisen työnhakijan kohdalla kuukausittain. Tarkan työmäärän ja siten hallinnollisen työn kustannusten arviointi ei ole kuitenkaan mahdollista, sillä Työllisyyspalveluissa ei ole käytössä samalaista myöntöprosessia eikä lippujen myöntämiseen vaadittavaa aikaa tuettavaa henkilöä kohden voida täten arvioida luotettavasti.

Tuettujen HSL-lippujen myöntäminen ei olisi mahdollista olemassa olevien tietojärjestelmien avulla. Työvoimapalveluiden asiakastietojärjestelmä ja asiakastietovaranto ovat valtion viraston, KEHA-keskuksen, ylläpitämiä. Asiakastietojärjestelmä ei mahdollista tuettujen lippujen kaltaisia, työvoimapalveluiden perustoiminnasta erillisiä toimia. HSL-kuntayhtymän lausunnon mukaan kaupungin tukeman HSL-lipun toteutus olisi kaupungin ja edunsaajan näkökulmasta yksinkertaisinta tehdä HSL:n Yritysportaalissa. Tämän lisäksi tulisi rakentaa järjestelmät, joissa seurattaisiin myönnettyjen lipputukien toteutumista sekä tarkistettaisiin kunkin henkilön kelpoisuus tuetulle lipulle.

Tuetuilla HSL-lipuilla voisi olla vaikutuksia tuettujen henkilöiden kannusteisiin sekä muiden etuuksien maksamiseen. Erityisesti toimeentulotukeen kohdistuvat vaikutukset tulisi selvittää tarkasti. Samalla tulisi selvittää, olisiko tuettu HSL-lippu verottajan näkökulmasta verotettavaa tuloa.

Lisätiedot

Hanna Huuromonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36869
hanna.huumonen(a)hel.fi
Timo Aulanko, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 34981
timo.aulanko(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Tuettu matkustaminen pääkaupunkiseudulla työttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Työnhaku, työnhakuvelvoitteen täyttäminen, kuntouttavaan työtoimintaan osallistuminen ja osallisuus yhteiskunnan toimintaan edellyttävät mahdollisuutta liikkua kaupungin sisällä. Helsingin työttömyystilanne vaatii rahallista panostusta sujuvan työnhaun tukemiseksi. Ilman tuettuja julkisen liikenteen lipputa edellä mainitut ihmisryhmät ovat vaarassa pudota kokonaan yhteiskunnan ulkopuolelle. Työttömyysjaksot venyvät pitkäaikaistyöttömyydeksi ja kuntoutuminen voi pahimmassa tapauksessa estyä kokonaan. Tämä aiheuttaa Helsingille mittavia kuluja ja lisää mm. asunnottomuutta.

Etkenin ABC-alueelle kohdistuva matkustaminen esimerkiksi työhaastattelun vuoksi voi vastata vähävaraiselle useamman päivän aterioita, ja muodostua näin kynnyskysymykseksi haastatteluun osallistumiselle tai työpaikan hakemiselle.

Tällä aloitteella ehdotan, että kaupunki varaa tuettuja matkalippuja varten niihin tarvittavan summan, ja tekee laskelmat siitä, kuinka paljon eri lipputyyppeihin kuluisi rahaa asiakastyypeittäin. Lipputyyppejä olisi ainakin 10 kerran liput, 14 vrk liput ja 30 vrk liput.

Helsingissä 27.05.2026

Tuuva Alma

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Alametsä Alviina

Willamo Feniks

Ahtiainen Emma

Puhakka Sirpa

Haglund Mia

Honkasalo Veronika

Lonka Pirjo

Kallio Natalia

Vuorela Antti

Hiltunen Titta

Staffans Lotta

Karhunen Maija

Valtuutettu Antti Vuorelan ja kahden muun valtuutetun talousarvio-aloite maksuttomasta uimahallien käytöstä kaikille 68 vuotta täyttäneille helsinkiläisille

HEL 2026-009158 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki tarjoaa maksuttoman uimahallien käytön ilman aikarajoituksia kaikille 68 vuotta täyttäneille helsinkiläisille sekä kaupungin omissa uimahalleissa että kaupunkikonserniin kuuluvan Urheiluhallit Oy:n ylläpitämissä uimahalleissa. Aloitteessa esitetään lisäksi, että mahdolliset tulonmenetykset kompensoidaan korottamalla yhtiölle maksettavaa laitosavustusta ja että tarkoitukseen varataan 600 000 euron määräraha.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että uiminen on jo nyt maksutonta Kaupungin omistamissa uimahalleissa yli 68 vuotta täyttäneille kello 11 ja 15 välillä arkipäivisin. Ikääntyneiden liikkumisen lisääminen on yksi kaupungin hyvinvointisuunnitelman keskeisistä tavoitteista. Maksuttoman uimisen hyvinvointi- ja terveysvaikutusten toteutuminen edellyttää, että etu tavoittaa kohderyhmän laajasti ja lisää säännöllistä liikkumista. Maksuttomuus on yksi keino tukea ikääntyneiden liikkumista, mutta liikkumattomuuden taustalla olevat esteet liittyvät usein myös terveydentilaan, elämäntilanteeseen ja muihin tekijöihin. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää laaja-alaisia toimenpiteitä sekä eri toimialojen yhteistyötä. Nykyisen maksuttomuusmallin vaikutuksista tulee saada pidemmän aikavälin seurantatietoa ennen mahdollisten laajennusten arviointia.

Kaupunginvaltuusto on aiemmin edellyttänyt selvitettäväksi lähikuntien käytäntöjä ikääntyneiden toimintakykyä tukevista maksuttomista uimavuoroista sekä niiden soveltuvuutta Helsinkiin. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on lisäksi varautunut toteuttamaan asiakaskyselyn, jonka avulla voidaan arvioida maksuttomuuden vaikutuksia liikkumiseen, hyvinvointiin ja palvelun tavoitavuuteen.

Maksuttomuuden vaikutuksia on arvioitava myös uimahallien kapasiteetin näkökulmasta. Vuonna 2026 valmistuneen uimahalliverkostoa koskevan selvityksen mukaan hallien käyttöaste on korkea ja allaspasiteetti monin paikoin tiukasti käytössä. Nykyisen maksuttomuuden vaikutuksista ei ole vielä riittävästi pitkäaikaista seurantatietoa.

Aloitteen mukainen 68 vuotta täyttäneiden helsinkiläisten maksuton uimahallien käyttö ei sisälly kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tekemään vuoden 2027 talousarvioesitykseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2026 § 164](#)

HEL 2026-009158 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginvaltuusto on aloitevastauksessaan 27.5.2026, 165 § edellyttänyt, että selvitetään Helsingin lähikuntien käytäntöjä ja niistä saatavia oppeja ikäihmisten toimintakykyä tukevista maksuttomista uimavuoroista sekä arvioidaan niiden sovellettavuutta Helsinkiin. Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala varautuu vuoden jälkeen toteuttamaan tarkemman asiakaskyselyn, jolla voidaan arvioida maksuttomuuden vaikutuksia liikkumisen lisääntymiseen ja hyvinvointiin. Samalla voidaan selvittää edun käyttäjien kotikuntatietoa, jota nykyinen toimintatapa ei tuota.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala arvioi maksuttomuuden vaikutuksia kokonaisuutena kansanterveys- ja hyvinvointihyötyjen, taloudellisten vaikutusten sekä uimahallien toiminnallisten edellytysten näkökulmasta.

Maksuttoman uinnin laajentamista perustellaan hyvinvointi- ja terveysvaikutuksilla. Hyötyjen toteutuminen edellyttää, että etu tavoittaa kohderyhmää laajasti ja johtaa säännöllisen liikkumisen lisääntymiseen. Alkuvuoden seurantatietojen perusteella edun tavoittavuus on jäänyt rajalliseksi ja erityisesti sen käyttö on keskittynyt hyvin pienelle käyttäjajoukolle. Maksuttoman vuosikortin on lunastanut noin 3 300 henkilöä eli noin kolme prosenttia yli 100 000:sta 68 vuotta täyttäneestä helsinkiläisestä. Heistä yli 500 ei ole käyttänyt korttia kertaakaan ja lähes

puolet on käyttänyt sitä enintään kolme kertaa. Noin 350 aktiivikäyttäjää on puolestaan kerryttänyt 42 prosenttia kaikista maksuttomista käynneistä.

Alkuvuoden seurantatiedot viittaavat siihen, että osa maksuttomista käynneistä on voinut korvata aiempaa maksullista käyttöä. Uimahallien kesätaukoon mennessä kaupungin uimahalleissa oli kertynyt yhteensä noin 388 000 käyntikertaa, joista eläkeläiskäyntejä oli noin 76 000 eli 19,6 prosenttia. Eläkeläisten käyntikerrat ovat kasvaneet 39 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kasvuun vaikuttaa kuitenkin helmikuussa uudelleen avattu Yrjönkadun uimahalli. Kun Yrjönkatu poistetaan vertailusta, eläkeläiskäyntien kasvu oli 16 prosenttia. Eläkeläisten omatoimisen uinnin käynneistä 46 prosenttia eli noin 24 000 käyntiä toteutui maksuttomasti ja 54 prosenttia maksullisilla tuotteilla.

Urheiluhallit Oy:n, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:n eläkeläisuintien käyntimäärät ovat tammi–heinäkuussa 2026 laskeneet noin 8 prosenttia ja myyntituotot noin 13 prosenttia vuodesta 2025, mutta ovat edelleen selvästi vuotta 2024 korkeammalla tasolla. Kehitys voi viitata osittaiseen siirtymään kaupungin maksuttomiin uimahalleihin, mutta yhden tarkastelujakson perusteella vaikutuksesta ei voida tehdä luotettavia johtopäätöksiä.

Maksuttomuuden laajentamisella olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kaupunkikonserniin kuuluva Urheiluhallit Oy ylläpitää Kallion, Kontulan, Malmin, Mäkelänrinteen, Siltamäen, Töölön ja Vuosaaren uimahalleja, ja kaupunki omistaa yli puolet yhtiön osakkeista. Maksuttomuuden toteuttaminen edellyttäisi käytännössä, että kaupunki kompensoisi yhtiöille siitä aiheutuvat tulonmenetykset korkeampana laitosavustuksena. Urheiluhallit Oy:n, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:n eläkeläisuintien myyntitulot ovat vuosina 2024–2025 olleet noin 625 000–768 000 euroa vuodessa.

Lisäksi aloitteessa esitetty nykyisen kello 11–15 aikarajauksen poistaminen kaupungin omissa uimahalleissa aiheuttaisi arviolta 250 000–300 000 euron vuotuiset tulonmenetykset.

Arvioon liittyy epävarmuutta, sillä Yrjönkadun uimahallin remontti vääristää viime vuosien vertailulukuja, ja kuluvan vuoden eläkeläistuotteiden kokonaisyhteensä tiedetään vasta vuoden päätyttyä. Aloitteessa esitettyjen kahden laajennuksen yhteenlaskettu taloudellinen vaikutus voisi siten olla noin 0,9–1,1 miljoonaa euroa vuodessa.

Maksuttomuuden vaikutuksia on arvioitava myös uimahallien kapasiteetin ja muiden käyttötarpeiden näkökulmasta.

Vuonna 2026 valmistuneen Helsingin uimahalliverkoston kehitys 2030-

luvulla -selvityksen mukaan uimahallien keskeinen haaste on korkea käyttöaste: hallit ovat erittäin aktiivisessa käytössä ja kapasiteetti on monin paikoin tiukilla, mikä vaikeuttaa eri käyttäjäryhmien tarpeiden yhteensovittamista. Allaskapasiteettia tarvitaan yhä enemmän erityisesti koululaisten uimaopetukseen, joka ajoittuu osittain samaan aikaan maksuttoman käytön kanssa. Eläkeläisten maksuttomat käynnit ovat painottuneet voimakkaasti maksuttoman ajan alkuun, mikä on ajoittain ruuhkauttanut uimahalleja.

Nykyisen maksuttomuuden vaikutuksista tarvitaan pidemmän aikavälin seurantatietoa ennen johtopäätösten tekemistä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala varautuu ensimmäisen toimintavuoden jälkeen toteuttamaan asiakaskyselyn, jolla voidaan arvioida maksuttomuuden vaikutuksia ikääntyneiden liikkumiskäyttäytymiseen sekä sitä, onko etu tavoittanut uusia tai aiemmin vähän liikkuneita käyttäjiä. Samalla voidaan selvittää käyttäjien kotikuntatietoja, joita nykyinen toimintatapa ei tuota.

Maksuttomuus on yksi keino tukea ikääntyneiden liikkumista, mutta yksin sillä ei voida ratkaista liikkumattomuuden taustalla olevia esteitä. Helsingin vuoden 2025 liikunta- ja liikkumiskyselyn mukaan ikääntyneiden liikkumattomuuden keskeiset syyt liittyvät terveydentilaan, elämäntilanteeseen ja koettuun osaamiseen, kun taas taloudelliset tekijät olivat keskeinen este vain noin 10 prosentille vastaajista. Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 yhtenä keskeisenä tavoitteena on ikääntyneiden liikkumisen lisääminen. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää laaja-alaisia toimenpiteitä sekä kaupungin toimialojen yhteistyötä, jotta erityisesti vähän liikkuvia ikääntyneitä voidaan tavoittaa nykyistä paremmin.

Käsittely

[08.09.2026 Ehdotuksen mukaan](#)

Esteelliset: Tarja Loikkanen

Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esteellinen poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Vastaehdotus:

Hilkka Ahde: Lisätään viimeiseksi kappaleen (11) tilalle:

Taatakseen yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun kuntalaisille Helsingin tulee tavoitella maksutonta uimahallien käyttöä kaikille 68 vuotta täyttäneille helsinkiläisille Espoon mallin mukaisesti ilman aikarajoituksia kaupungin koko uimahalliverkostossa tilanteessa, jolloin Urheiluhallien uimahallit siirtyvät kokonaisuudessaan kaupungin omistukseen. Näin paine eri uimahalleissa jakaantuu tasaisemmin ja tarjonnan lisääntyessä saadaan yhä laajempi joukko ikäihmisiä liikkumaan.

Kannattaja: Mahad Ahmed

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Hilikka Ahteen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 9

Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Natalia Kallio, Riku Nieminen, Joonas Pulliainen, Janne Rauramo, Tuomas Tuomi-Nikula, Riikka Vaaja

Ei-äännet: 3

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Oona Hagman

Tyhjä: 1

Mari Holopainen

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (1 tyhjä).

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Anu Jokela

Lisätiedot

Minna Paajanen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 21162
minna.paajanen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Maksuton uinti 68 vuotta täyttäneille helsinkiläisille kaikissa halleissa

Esitän, että Helsingin kaupunki tarjoaa maksuttoman uimahallien käytön ilman aikarajoituksia kaikille 68 vuotta täyttäneille helsinkiläisille sekä Helsingin omissa uimahalleissa että kaupunkikonserniin kuuluvan Urheiluhallit Oy:n Kallion, Kontulan, Malmin, Mäkelänrinteen, Siltamäen, Töölön ja Vuosaaren uimahalleissa. Ikäihmisten maksuttomien ja toimintakykyä tukevien uimavuorojen tulee palvella kaupunkilaisia alueellisesti tasapuolisesti. Nykytila, jossa vain kaupungin omissa halleissa tarjotaan maksuton uinti, on epätasa-arvoinen.

Helsinki omistaa yli puolet Urheiluhallien osakkeista ja voi omistajaohjauksen keinoin kehottaa Urheiluhalleja järjestämään maksuttoman sisäänpääsyn samoilla ehdoilla kuin kaupungin uimahalleissa, ja kompensoida yhtiölle aiheutuvan tulonmenetyksen korkeampana laitossavustuksena. Tulonmenetys on korkeintaan 600 000 euroa vuodessa.

Ikääntyneiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on tärkeää. Ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa. Uinti on erinomainen, nivelistävällinen liikuntamuoto, joka parantaa fyysistä kuntoa ja vähentää terveydenhuollon tarvetta. Lisäksi uimahallit toimivat tärkeinä sosiaalisina kohtaamispaikkoina, mikä auttaa tehokkaasti vähentämään ikääntyneiden yksinäisyyttä ja lisää yhteisöllisyyttä.

Esitän, että talousarvioon varataan 600 000 euron määräraha yllä esitettyyn tarkoitukseen.

Helsingissä 27.05.2026

Vuorela Antti

Jäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Arajärvi Pentti

Ahde Hiikka

Valtuutettu Sami Muttilaisen talousarvioaloite Helsingin mallin laajentamisesta

HEL 2026-009167 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin mallin määrärahaa korotetaan 600 000 eurolla sekä laajennetaan ja vakainaistetaan toimintaa siten, että toimintaa voidaan toteuttaa nykyistä useammilla alueilla ja uusissa kaupunginosissa. Aloitteen mukaan Helsingin malli on onnistunut vahvistamaan kaupunginosien yhteisöllisyyttä, lisännyt kulttuurista osallisuutta sekä elävöittänyt asuinalueita.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingin mallin alueellista kohdentumista on tarkoituksenmukaista arvioida seuraavan, vuonna 2028 alkavan, kolmivuotiskauden valmistelukierroksen yhteydessä. Tällöin voidaan tarkastella toiminnan alueellisia painotuksia kulloistenkin tarpeiden, kaupunkistrategian tavoitteiden ja alueellisen kulttuuritarjonnan näkökulmasta.

Helsingin malli on osallistavan ja alueellisen kulttuurityön toimintamalli, jossa taidelaitokset ja taiteen ammattilaiset toteuttavat pitkäjänteistä yhteistyötä kaupunginosien asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Helsingin mallissa on vuodesta 2016 lähtien toteutettu kolmivuotisia taidehankkeita vaihtuvilla asuinalueilla. Nykyisellä kolmivuotiskaudella 2025–2027 avustukset on kohdennettu kaupunkiuudistusalueilla toteutettavaan toimintaan. Tällä hetkellä Helsingin mallin avustuksiin on varattu 600 000 euroa vuodessa.

Aloitteessa esitetty Helsingin mallin määrärahan korottaminen ja toiminnan laajentaminen ei sisälly kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tekemään vuoden 2027 talousarvioesitykseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.08.2026 § 144](#)

HEL 2026-009167 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää Helsingin mallia toimivana ja vaikuttavana kokonaisuutena. Ammattitaiteilijoiden ja -laitosten luotsaamat yhteisölliset taidehankkeet lisäävät kaupunkilaisten kulttuurista osallisuutta, tuottavat positiivisia kokemuksia eri kaupunginosista ja lisäävät alueilla eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Helsingin mallin puitteissa on mahdollista vastata eri kaupunginosien tarpeisiin määrittelemällä kunkin kolmivuotisen avustuskauden kaupunginosat sen hetkisten tarpeiden ja painotusten mukaan. Seuraava kolmivuotiskausi on suunniteltu käynnistyväksi 2028, jonka valmistelun yhteydessä on oikea-aikaista tarkastella jälleen mallin alueellisuutta sekä siihen kohdennettavia avustusrahoja.

Talousarvioaloitteen mukaiseen rahoituksen lisäämiseen kustannuksiin ei näin ollen ole varauduttu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa.

Tausta

Helsingin malli on osallistavan ja alueellisen kulttuurityön malli, jossa taidelaitoksia ja taiteen ammattilaisryhmiä kannustetaan toimimaan eri kaupunginosissa yhteistyössä alueen asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Helsingin mallissa on vuodesta 2016 eteenpäin toteutettu pitkäjänteisiä, kolmivuotisia taidehankkeita vaihtuvilla asuinalueilla.

Tällä hetkellä Helsingin mallin avustuksiin on varattu 600 000 euroa vuodessa. Vuonna 2025 käynnistyi uusi kolmivuotiskausi 2025–27, jossa mukana olevien hankkeiden avustukset on kohdennettu kaupunkiuudistusalueilla tapahtuvaan toimintaan. Seuraava kolmivuotiskausi on suunniteltu käynnistyväksi alkuvuodesta 2028. Sen alueita määritellessä otetaan huomioon muun muassa eri kaupunginosissa olevat erilaiset valmiudet toteuttaa asukasvetoisia kaupunkikulttuuritapahtumia sekä alueilta jo löytyvä kulttuuritarjonta. Tavoitteena on, että Helsingin malli toimisi jatkossakin alueilla, joissa taide- ja kulttuuritarjontaa on vähemmän. Lisäksi kohdentamisessa voidaan hyödyntää kulttuuripalveluiden tarveperusteisen rahoituksen mallia. Myös muiden taide- ja kulttuuriavustusten valmistelussa otetaan huomioon se, että eri

asuinalueilla on vaihtelevat edellytykset kaupunkikulttuuritapahtumien järjestämisen.

Helsingin mallin tulevan kauden painopisteitä ja kriteereitä tarkastellaan ja muokataan vastaamaan nykyisen kaupunkistrategian (2025–2029) tavoitteisiin, joihin yhteisöllisen, asuinalueiden omaleimaisuutta arvioivan taidetoiminnan tunnistetaan pystyvän vastaamaan. Kaupunkistrategian yksi tärkeimmistä painopisteistä on alueellisen eriytymisen ja asukkaiden välisen eriarvoisuuden torjuminen. Lisäksi painotetaan viihtyisiä ja yhteisöllisiä naapurustoja sekä julkiseen tilaan tuotetun taiteen roolia alueiden omaleimaisuuden luojana. Näiden ohella korostetaan eri taustoista tulevien osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja mahdollisuuksia kiinnittyä helsinkiläisyyteen. Nämä painopisteet tullaan huomioimaan myös Helsingin mallin tulevan kauden kriteereissä ja tavoitteissa.

Alueellinen, osallistava kulttuuritoiminta edistää myös kaupungin poikkihallinnollisia tavoitteita hyvinvoinnin, toimintakyvyn, osallisuuden ja mielen hyvinvoinnin vahvistamisessa. Helsingin malli tukee Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 tavoitteita hyvinvointierojen kaventamisesta sekä yhdenvertaisempien ja elinvoimaisempien kaupunginosien rakentamisesta. Se tarjoaa eri-ikäisille asukkaille mahdollisuuksia kohtaamisiin, osallistumiseen ja merkitykselliseen tekemiseen. Samalla se vähentää yksinäisyyttä ja syrjäytymisen riskiä sekä tukee asukkaiden hyvinvointia heidän omassa arkiympäristössään.

Vuonna 2025 perustettiin uusi, lasten ja nuorten matalan kynnyksen kulttuuriharrastamiseen keskittyvä avustuslaji, jonka tavoitteet ja kohderyhmien mahdollinen päällekkäisyys otetaan huomioon Helsingin mallin uutta kolmivuotiskautta valmistellessa. Kehittämistyössä hyödynnetään lisäksi esimerkiksi kaupunkiuudistushankkeesta kertynyttä tietoa sekä sovelletaan mahdollisuuksien mukaan kulttuuripalveluiden tarveperusteisen rahoituksen mallia ja sen painotuksia.

Tähän mennessä Helsingin mallia on toteutettu yhdeksässä eri kaupunginosassa: Vuosaarella (ml. Meri-Rastila), Kaarelassa (Kannelmäki, Malminkartano), Oulunkylässä (Maunula), Suurmetsässä (Jakomäki, Puistola), Suutarilassa (Tapulikaupunki, Siltämäki), Mellunkylässä (Kontula, Mellunmäki), Vartiokylässä (Myllypuro), Tapaninkylässä (Tapanila) ja Malmilla (ml. Pihlajamäki ja Pihlajisto). Helsingin mallin tavoitteena on, että hankkeissa käynnistetty, asukkaiden ja alueen toimijoiden yhteistyössä toteuttama taide- ja kulttuuritoiminta jatkuisi jossain muodossa myös varsinaisten hankkeiden päätyttyä. Tässä on osassa kaupunginosista myös onnistuttu: hankkeet ovat luoneet alueille pysyviä yhteistyörakenteita ja kulttuuritoimintaa.

Helsingin mallista tehtyjen selvitysten ja vaikuttavuuskatsausten pohjalta nähdään, että Helsingin malli on lisännyt asukkaiden kulttuurista osallisuutta taiteen kokijoina ja tekijöinä sekä monipuolistanut asuinalueiden kulttuuritarjontaa. Malli on syventänyt osallistujien suhdetta asuinalueisiin ja luonut kaupunkilaisille tilaisuuksia kohdata toisiaan positiivisessa ja rohkeasevassa ilmapiirissä. Mallin kautta kaupunginosa on myös syntynyt uusia yhteistyöverkostoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee tärkeänä, että elävää ja monipuolista kaupunkikulttuuria tuetaan Helsingin eri asuinalueilla ja kaupunginosissa. Helsingin mallia tullaankin kehittämään jatkossa talousarvion raamin puitteissa.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Katri Tenhola, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 27249
katri.tenhola(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

HELSINGIN MALLIN LAAJENTAMINEN

Helsingin malli on osallistavan ja alueellisen kulttuurityön malli, jossa taidelaitoksia ja taiteen ammatti laisryhmiä kannustetaan toimimaan eri kaupunginosissa yhteistyössä alueen asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Helsingin mallin tavoitteena on vahvistaa kaupunginosien yhteisöllisyyttä. Asukkaita ja yhteisöjä rohkaistaan näkijöistä taitelijoiksi eli osallistumaan taiteen ja kulttuurin tekemiseen. Hanke toteutetaan eri puolilla Helsinkiä kolmen vuoden jaksoissa ja sillä pyritään monipuolistamaan kaupunginosien taide- ja kulttuuritarjontaa.

Hanke on onnistunut ja saanut positiivisen vastaanoton ja elävöittänyt kaupunginosia, sekä osallistanut kaupunkilaisia tuoden eloa ja iloa vanhoihin lähiöihin. Myös oma stadi äänestyskissa kaupunkilaiset toivovat enemmän tapahtumia ja kulttuurista elinvoimaa asuinalueilleen.

Vaikka Helsingissä toteutetaankin erilaisia kyläjuhlia ja kaupunginosatapahtumia, Stadissa on alueita, jossa on valmiuksia toteuttaa tapahtumia paremmin kuin toisissa. Ihmisten palaute on tehnyt selväksi Helsingin mallin tarpeellisuuden.

Esitän, että Helsingin mallin määrärahaa nostettaisiin 600 000:lla eurolla ja Helsingin mallia laajennettaisiin ja hankkeelle saataisiin pysyvyyttä jolloin se voisi myös aluekohtaisesti vakiintua tietyillä alueilla ja kaupunginosissa, sekä mahdollistaa hanke paremmin myös uusilla asuinalueilla,

Helsingissä 27.5.2026

Sami Muttilainen

Helsingissä 27.05.2026

Muttilainen Sami

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Mia Haglundin ja 14 muun valtuutetun talousarvioaloite maksuttoman peruskoulujen aamupalatarjoilun pilotointi

HEL 2026-009172 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että neljän koulun maksuttoman aamupalatarjoilun pilotille varataan tarvittavat määrärahat vuoden 2027 talousarviossa.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että perusopetuksessa tarjotaan perusopetuslain mukaan oppilaille päivittäin lakisääteinen maksuton lounasateria ja iltapäivätoimintaan osallistuville toimintamaksuun sisältyvä välipala. Maksuttoman aamupalan tarjoaminen ei kuulu lakisääteisiin kouluaterioihin.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että tarjoilun järjestäminen vaatisi kouluilta aamupalatarjoilun organisoinnin koulupäivän alkuun ja henkilöstöresurssin lisäämisen ruokailutilanteen valvontaan. Neljässä erikseen valitussa 500 oppilaan koulussa järjestettävä aamupalan kustannus on vuodessa 213 000 euroa/neljä pilottikoulua. Kustannus sisältää aamupuuron, tuoresseen ja maidon. Lisäksi tarvitaan kaksi koulun avustajaa valvomaan aamupalaa ja sen kustannus pilottikohteisiin on arvioitu olevan vuodessa 36 000 euroa/neljä pilottikoulua. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan kannattanut kouluruokailun kehittämistä nykyisen budjetin rajoissa. Koulujen budjettiin on varattu rahaa laki-sääteisten lounaiden tarjoamiseen ja nykyisen palvelutason turvaamiseen, mutta budjetissa ei ole maksuttoman aamupalatarjoilun pilotoinnin kustannuksiin varattuna määrärahoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 386](#)

HEL 2026-009172 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Mia Haglundin talousarvioaloitteesta:

Aloitteessa ehdotetaan, että neljän koulun maksuttoman aamupalatarjoilun pilotille varataan tarvittavat määrärahat vuoden 2027 talousarviossa.

Perusopetuksessa tarjotaan perusopetuslain mukaan oppilaille päivittäin lakisääteinen maksuton lounasateria ja iltapäivätoimintaan osallistuville toimintamaksuun sisältyvä välipala. Maksuttoman aamupalan tarjoaminen ei kuulu lakisääteisiin kouluaterioihin. Talousarviossa peruskoulujen ruokapalveluiden hankintaan on varattu rahaa vain lakisääteisten ruokailujen järjestämiseen ja nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä ehdotetut lisäkustannukset sisälly budjettiin.

Tarjoilun järjestäminen vaatisi kouluilta aamupalatarjoilun organisoinnin koulupäivän alkuun ja henkilöstöresurssin lisäämisen ruokailutilanteen valvontaan. Aamupala tulisi järjestää koulun ruokasalissa ennen opetuksen alkua, esim. 30 minuutin ajan alkaen klo 7.45 tai 8.15. Ruokailutilannetta on valvottava. Koulunkäyntiavustajien käyttämisestä valvontaan aiheutuu lisäkustannuksia ja sillä on vaikutusta myös käytettävään työaikaan.

Toimialan olisi mahdollista tilata aamupalojen valmistus ja tarjoilu koulujen ruokapalveluntuottajilta erillisen sopimuksen mukaan. Aamupalatarjonnasta ei ole tehty palvelukuvausta, mikä olisi edellytys asian tarkempaa arviointia varten. Seuraamalla ja arvioimalla maksuttoman aamupalan pilottia, saataisiin uutta tietoa koulussa järjestettävän aamupalamahdollisuuden vaikutuksista oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin.

Vuonna 2021 kasvatus- ja koulutuslautakunta kannatti lausunnossaan maksuttoman aamupalatarjoilun edistämistä neljässä 500 oppilaan koulussa tehtävänä pilotointina ja tähän riittävien resurssien varaamista osana kaupungin seuraavan vuoden budjettia. Tarvittavia rahoja ei kuitenkaan ollut käytettävissä budjetissa, eikä pilotointia voitu järjestää.

Kustannusvaikutukset

Pilotin kustannusarvio pitää sisällään kaikki ruoanvalmistukseen ja tarjoiluun liittyvät kustannukset, kuten raaka-ainekustannukset ja henkilöstökulut. Kokonaiskustannusten arviointi tarkasti etukäteen on vaikeaa. Arvioiden, että 50 % oppilaista tulisi joka aamu syömään koulun tarjoaman aamupalan edellyttäisi pilotti arviolta seuraavaa korotusta budjetissa:

- Neljässä erikseen valitussa 500 oppilaan koulussa järjestettävä aamupala vaatisi 213 000 euroa/vuosi/neljä pilottikoulua (aamupuuro, tuoresose ja maito), leivän kanssa 346 000 euroa/vuosi/neljä pilottikoulua.
- Lisäksi kaksi koulun avustajaa valvomassa aamupalaa kustantaa pilottikohteisiin arvioilta 36 000 euroa/vuosi/neljä pilottikoulua.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa kouluruokailun kehittämistä nykyisen budjetin rajoissa. Aamupalan merkitys opiskelijoiden jaksamiseen on tunnustettu, mutta tarvittavaa rahaa aamupalatarjoilun järjestämiseen ei ole. Koulujen budjettiin on varattu rahaa lakisääteisten lounaiden tarjoamiseen ja nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä siinä ole varaa ylimääräisen pilotoinnin kustannuksiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Maksuttoman peruskoulujen aamupalatarjoilun pilotointi

Helsingin kouluissa on tunnistettu aamupalan merkitys oppilaiden jaksamisen ja hyvinvoinnin kannalta. Ravitseva aamupala vaikuttaa vireystilaan positiivisesti ja edistää oppimista. Koululaisten hyvinvointia tukee säännöllinen ateriaritmi, mutta osa oppilaista ei syö aamupalaa kotona ennen koulupäivää. Vuonna 2025 toteutetun kouluterveyskyselyn mukaan perusopetuksen 4.- ja 5.-luokkalaisista pojista vain 34 prosenttia ja tytöistä vain 27 prosenttia syö aamupalan joka arkiamu. Aterioiden väliin jättäminen tai korvaaminen epäterveellisillä vaihtoehtoilta voivat johtaa terveydellisiin ongelmiin, väsymykseen ja sitä kautta huonoon keskittymiskykyyn ja oppimisen vaikeuksiin.

Helsingin kaupunginvaltuusto on jo syksyllä 2021 hyväksynyt aloitteen, jossa ilmaistiin kannatus pilotoida maksutonta aamupalatarjoilua neljässä erikseen valittavassa 500:n oppilaan koulussa, joiden tulee saada tarveperustaista rahoitusta. Silloin neljässä koulussa toteutetun leivän sisältävän aamupalan ja aamupalan valvonnan pilotoinnin kustannuksiksi arvioitiin 343 300 euroa vuodessa. Pilotia ei kuitenkaan tähän mennessä ole järjestetty.

Tämä talousarvioaloite ehdottaa, että neljän koulun maksuttoman aamupalatarjoilun pilotille varataan tarvittavat määrärahat vuoden 2027 talousarviossa. Pilotin tuloksia tulee vuoden aikana seurata ja arvioida maksuttoman aamupalatarjoilun vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin.

Helsingissä 27.05.2026

Haglund Mia

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 14 allekirjoitusta)

Arajärvi Pentti

Lindgren Minna

Kallio Natalia

Vuorela Antti

Vanhala Petra

Qvintus Dimitri

Honkasalo Veronika

Lonka Pirjo

Willamo Feniks

Ahtiainen Emma

Tuuva Alma

Puhakka Sirpa

Staffans Lotta

Karhunen Maija

Valtuutettu Mari Holopaisen ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite varhaiskasvatuksen sijaisten riittävydestä

HEL 2026-009174 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarviossa varaudutaan varhaiskasvatuksen sijaisten palkkaamiseen vähintään viiden miljoonan euron lisämäärärahalla.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että varhaiskasvatuksen sijaistoiminta tulee olla toimivaa. Toimiva sijaistoiminta turvaa sujuvan arjen. Varahenkilöiden määrä on viime vuosina kasvanut. Varhaiskasvatuksen sijaiskustannuksiin varattiin 21,4 miljoonaa euroa vuoden 2026 talousarviossa. Toimintakaudelle 2026–2027 varhaiskasvatuksessa on sijaisina omia varahenkilöitä, Nopean avun lasten hoitajia sekä Seuresta tilattavia varahenkilöitä yhteensä 301 henkilöä. Toimintatapana on, että ensisijaisesti hyödynnetään varahenkilöitä ja Nopean avun lastenhoitajia. Ennakoimattomiin henkilöstön poissaoloihin otetaan sijainen, mikäli asetuksen mukainen mitoitus sitä edellyttää. Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus perustuu varhaiskasvatustalouteen. Talousarvioaloitteessa ehdotettavalla vähintään viiden miljoonan euron lisämäärärahalla varhaiskasvatuksen sijaiskustannuksiin pystytään palkkaamaan 125 Seuren varahenkilöä toimintakaudeksi tai 110 omaa varahenkilöä koko vuodeksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen vähintään viiden miljoonan euron lisämäärärahaan varhaiskasvatuksen sijaiskustannuksiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 377](#)

HEL 2026-009174 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta koskien varhaiskasvatuksen sijaisten riittävyttä:

Aloitteessa esitetään, että talousarviossa varaudutaan varhaiskasvatuksen sijaisten palkkaamiseen vähintään viiden miljoonan euron lisämäärärahalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatuksen sijaistoiminta on toimivaa. Varhaiskasvatuksen sijaisjärjestelyt perustuvat kaupungin omiin ja Seuren varahenkilöihin, Seuresta tilattaviin sijaisiin sekä Nopean avun lastenhoitajatoimintaan. Varahenkilöiden määrää on viime vuosina kasvatettu. Vuoden 2022 alusta käynnistettiin uutena kaupunkistrategian mukaisena saatavuustoimenpiteenä toimialan oma Nopean avun yksikkö, joka on sisäinen sijaismalli.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus perustuu varhaiskasvatustalouteen. Henkilöstömitoitukseen vaikuttavat lapsen ikä ja mahdolliset tuen tarpeet. Päiväkodin johtaja vastaa lain ja asetuksen mukaisen henkilöstömitoituksen toteutumisesta päiväkotitasolla johtamassaan yksikössä. Jos lapsimäärään perustuva mitoitus ei toteudu päiväkotitasolla (käyttöaste ylittää 100), on haettava sijaista. Päiväkodin johtaja vastaa siitä, että tiedossa ja ennakoitavissa olevien henkilöstön poissaolojen tilalle on tehty suunnitelma ja tarvittavat sijaiset on hankittu. Ensisijaisesti hyödynnetään aina varahenkilöitä ja Nopean avun lastenhoitajia. Ennakoimattomiin henkilöstön poissaoloihin otetaan sijainen, mikäli asetuksen mukainen mitoitus sitä edellyttää.

Kustannusvaikutukset

Varhaiskasvatuksen sijaiskustannuksiin on varattu 21,4 miljoonaa euroa vuoden 2026 talousarviossa. Varhaiskasvatuksessa toimintakaudelle 2026-2027 on sijaisina omia varahenkilöitä, Nopean avun lastenhoitajia sekä Seuresta tilattavia varahenkilöitä yhteensä 301 henkilöä. Talousarvioaloitteessa ehdotettavalla vähintään viiden miljoonaan euron lisämäärärahalla varhaiskasvatuksen sijaiskustannuksiin pystyttäisiin palkkaamaan esimerkiksi 125 Seuren varahenkilöä toimintakaudeksi tai 110 omaa varahenkilöä koko vuodeksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen vähintään viiden miljoonan euron lisämäärärahaan varhaiskasvatuksen sijaiskustannuksiin.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatuksen sijaistoiminta on toimivaa. Toimiva sijaistoiminta turvaa sujuvan arjen, joka on keskeinen työhyvinvointitekijä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen vähintään viiden miljoonan euron lisämäärärahaan varhaiskasvatuksen sijaiskustannuksiin.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Petteri Räisänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 20349
petteri.j.raisanen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Varhaiskasvatuksen sijaisten riittävyys

Helsingin kaupungin budjetissa ei ole riittävästi varauduttu varhaiskasvatuksen sijaisten palkkaamiseen. Sijaisten saatavuus tulee turvata mahdollisimman pysyvillä sijaiskäytännöillä. Varhaiskasvatuksen arkea ei tule vaikeuttaa tiukoilla ja hankalasti tulkittavilla ohjeistuksilla siitä, milloin sijainen on mahdollista kutsua paikalle. Ryhmien suunnitellun toiminnan järjestäminen ei onnistu, mikäli henkilökuntaa siirretään lyhyellä varoitusajalla ryhmästä toiseen tai jopa päiväkodista toiseen. Varhaiskasvatus perustuu pysyvään ja pätevään henkilökuntaan. Sijaisten riittävyys tulisi huomioida ja arvioida budjettia suunniteltaessa. Sijaisten riittävyyden turvaamiseen tulisi varata vähintään viisi miljoonaa euroa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että talousarviossa varaudutaan varhaiskasvatuksen sijaisten palkkaamiseen.

Helsinki, 27.5.2026
Mari Holopainen

Helsingissä 27.05.2026

Holopainen Mari

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Lindgren Minna

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloite kaiteellisten teräsluiskien rakentamisesta kaupungin pitkille hiekkarannoille

HEL 2026-009431 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin pitkille hiekkarannoille rakennetaan kaiteelliset teräsluiskat helpottamaan heikosti liikkuvien sekä pyörätuolia tai kävelyapuvälineitä käyttävien henkilöiden pääsyä uimaan. Aloitteessa mainitaan mahdollisina kohteina muun muassa Hietaniemen, Aurinkolahden, Hernesaaren ja Lauttasaaren Kasinorannan uimarannat sekä Vuosaaren Invalidien kesäkodin uimaranta.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että aloitteessa esitetyt esteettömyyttä parantavat toimet on jo tähän soveltuvien uimarantojen osalta käynnistetty. Aurinkolahden uimarannalla ja Hietaniemen uimarannalla on käytössä esteettömät kulkumatot sekä uimatuolit, joiden avulla liikuntaesteiset henkilöt voivat siirtyä veteen. Lisäksi tuleva Kruunuvuorenrannan uimaranta on suunniteltu esteettömäksi, ja sinne toteutetaan aloitteessa esitetyn kaltaisen veteen ulottuva ramppi kaiteineen. Uimarannan palveluiden rakentamisen arvioidaan käynnistyvän vuosina 2027–2028. OmaStadiäänestyksessä toteutettavaksi valittu Eiranrannan uimapaikan kehittämishanke sisältää kaikille käyttäjärhyhmille soveltuvan veteen johtavan rampin rakentamisen. Hankkeen toteutus on suunniteltu vuosille 2027–2028.

Kasinorannan uimaranta ei sovellu esteettömän rampin rakentamiseen rannan mataluuden vuoksi. Vuosaaren Invalidien kesäkodin uimaranta ei puolestaan ole kaupungin hallinnassa.

Esteettömien uimapaikkojen ja uimarantojen saavutettavuuden kehittämistä jatketaan osana kaupungin uimarantojen kehittämistä käytävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.08.2026 § 141](#)

HEL 2026-009431 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää aloitetta kannatettavana. Aloitteessa esitettyjen hankkeiden toteuttamiseen ei ole osoitettu erillistä määrärahaa vaan uimarantojen esteettömyyttä edistetään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Tällä hetkellä Aurinkolahden ja Hietaniemen uimarannoilla on käytössä esteettömät kulkumatot, joita pitkin liikuntaesteiset henkilöt voivat siirtyä veteen uimatuolia käyttäen. Molemmilla rannoilla on myös uimatuoleja asiakkaiden käytettävissä.

Tuleva Kruunuvuorenrannan uimaranta on suunniteltu esteettömäksi. Rannalle toteutetaan aloitteessa esitetyn kaltainen veteen ulottuva ramppi kaiteineen. Uimarannan palveluiden rakentamisen arvioidaan käynnistyvän vuosina 2027–2028. Hankkeen investoinnit sisältyvät Kruunuvuorenrannan projektialueen infrarakentamiseen varattuihin määrärahoihin.

Hernesaaren asemakaavan odotetaan saavan lainvoiman lähitulevaisuudessa. Tämän jälkeen alueen nykyinen hiekkaranta muuttuu viralliseksi uimarannaksi ja sen hallinta siirtyy liikuntapalveluille. Hallinnan siirtymisen jälkeen rannan palveluiden kehittäminen voidaan käynnistää. Lisäksi OmaStadi-äänestyksessä toteutukseen valittu Eiranrannan uimaportaita koskeva hanke on tarkoitus toteuttaa rakentamalla rantamuurin yhteyteen kaikille käyttäjäryhmille soveltuva veteen johtava ramppi. Hankkeen enimmäisbudjetti on 250 000 euroa, ja sen toteutus on suunniteltu vuosille 2027–2028.

Myös Hietaniemen uimarannan viereen suunnitellun hotellihankkeen yhteydessä olevalle ranta-alueelle on tavoitteena toteuttaa kaikille avoin esteetön uimapaikka. Hankkeen toteutusaikataulua ei ole vielä vahvistettu.

Näiden hankkeiden lisäksi liikuntapalvelut selvittää mahdollisuutta rakentaa esteetön ramppi Aurinkolahden talviuintipaikan yhteyteen.

Kasinorannan uimaranta ei sovellu esteettömän rampin rakentamiseen, koska ranta on laajalta alueelta hyvin matala. Tämän vuoksi rampista tulisi poikkeuksellisen pitkä, mikä nostaisi rakentamiskustannukset huomattavan korkeiksi.

Vuosaaren Invalidien kesäkodin uimaranta ei ole kaupungin hallinnassa. Tämän vuoksi lautakunta ei ota kyseisen uimarannan osalta kantaa tässä lausunnossa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Kaiteelliset teräsluiskat huonosti liikkuvien tueksi kaupungin pitkille hiekkauimarannoille

Me valtuutetut esitämme, että kaupungin pitkille hiekkarannoille rakennetaan kaiteelliset teräsluiskat mahdollistamaan heikosti liikkuvien ja pyörätuolin tai kävelyapuneuvojen käyttäjien uimaan pääsemiseksi. Näin vedestä nauttimaan pääsisivät myös pyörätuolia käyttävät henkilöt ja seisten veteen asti kaiteen tuella kävelevät.

Uimarempit ovat käytössä monella eurooppalaisella uimarannalla sekä esim. Urhean Pajulahden liikuntakeskuksessa.

Helsingissä paikkoja olisivat mm. Vuosaaren Invalidien kesäkodin uimaranta, Hietaniemi, Aurinkolahti, Hernesaari ja Lauttasaaren Casinon uimaranta.

Helsingissä 27.05.2026

Karhuvaara Arja

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Ahde Hiikka

Valtuutettu Sari Helinin ja kolmen muun valtuutetun talousarvio-aloite ydinkeskustan elinvoiman, logistiikan ja työpaikkojen pelastamisesta

HEL 2026-009449 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki varaa vuoden 2027 talousarvioon määrärahat ydinkeskustan maanalaisten tilojen hyödyntämiseksi liikenteen, logistiikan ja huollon järjestämisessä. Aloitteessa todetaan, että ydinkeskustan elinvoima ja vetovoima ovat pitkään heikentyneet ja että kävelykeskustan laajentamisen sekä muun pintaliikenteen rauhoittamisen rinnalle tarvitaan toimivia ratkaisuja keskustan saavutettavuuden, huoltoajon, jakeluliikenteen, yrittäjien toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että ydinkeskustan liikennettä ja logistiikkaa kehitetään määrätietoisesti olemassa olevien suunnitelmien pohjalta. Maanalaisilla tiloilla ja yhteyksillä on tässä kokonaisuudessa tärkeä rooli, ja ydinkeskustan liikenteellisestä sekä logistisesta kokonaisuudesta voidaan huolehtia nykyisen käyttötalouden raamin ja investointibudjetin puitteissa.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että ydinkeskustan elinvoimaisuuden keskeiset indikaattorit ovat viime aikoina kehittyneet myönteisesti. Kävijämäärät ovat matkapuhelindatan perusteella nousussa, kävelijämäärät ovat mittauspisteillä pandemiaa edeltävien vuosien tasolla, matkailu on ennätystasolla ja kivijalkaliiketilojen vuokrausaste on erinomainen. Kaupunki on panostanut ydinkeskustan kehittämiseen muun muassa perustamalla kaupunginkansliaan erillisen ydinkeskustaprojektin, organisoimalla toimialojen ja kaupunginkanslian yhteistyötä uudelleen sekä osallistamalla laajasti sidosryhmiä. Kaupunki on myös mukana perustamassa uutta ydinkeskustan kehittämisyhdistystä (Helsingin Ydin ry) alueen kiinteistönomistajien, yritysten ja muiden toimi-joiden kanssa. Ydinkeskustassa toteutettavat liikenteelliset muutokset, mukaan lukien Kaivokadun muutokset, perustuvat kaupunginhallituksen 16.12.2024 hyväksymään ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Liikennejärjestelmäsuunnitelman ja sen pohjalta laadittujen tarkempien suunnitelmien taustaksi on laadittu vaikutustenarviointeja liikenteen, logistiikan ja yritysvaikutusten näkökulmasta. Arvioiden mukaan liikenteelliset vaikutukset ovat verrattain maltillisia, keskustan saavutettavuus paranee ja huoltoon liittyvät kysymykset ovat ratkaistavissa sekä maanpäällisiä että maanalaisia olosuhteita kehittämällä. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa linjataan muun muassa huoltoliikenteen kuormauspaikkojen

lisäämisestä, autoliikenteen ohjaamisesta keskustan maanalaisiin pysäköintilaitoksiin sekä keskustan huoltotunnelin kehittämisestä huollon ja logistiikan toimivuuden turvaamiseksi. Huoltotunnelin kehittämistyö on käynnissä, ja sen ulottamista Hakaniemeen selvitetään.

Huoltotunnelin kehittämiseen, ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman linjauksiin ja kaupungin parempaan sisäiseen yhteistyöhön on varattu tarvittavat resurssit talousarviossa 2027.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 09 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2026 § 464](#)

HEL 2026-009449 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään määrärahoja ydinkeskustan maanalaisten tilojen hyödyntämiseen ydinkeskustan liikenteen, logistiikan ja huollon järjestämiseen. Aloitteessa todetaan Helsingin ydinkeskustan elinvoiman ja vetovoiman olevan pitkäaikaisessa laskussa ja kannetaan huolta erinäisten tulevien liikenteellisten muutosten ja kaupunkikehityshankkeiden negatiivisista vaikutuksista pienyrittäjien toimintaedellytyksiin, keskustan logistiikan toimivuuteen ja edelleen muun muassa verotulojen kertymään.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että ydinkeskustan liikennettä ja logistiikkaa kehitetään määrätietoisesti olemassa olevien suunnitelmien pohjalta, joissa myös maanalaisilla tiloilla ja yhteyksillä on tärkeä rooli. Ydinkeskustan liikenteellisestä ja logistisesta kokonaisuudesta sekä

sen kehittämisestä kyetään huolehtimaan nykyisen käyttötalouden raamin ja investointibudjetin puitteissa.

Covid-19-pandemian myötä tapahtunut ydinkeskustan kävijämäärien lasku sekä taloudellisen tilanteen yleinen epävarmuus ovat näkyneet edellisinä vuosina runsaana negatiivisena uutisointina keskustan otakutusta näivettymisestä. Vuonna 2026 ydinkeskustan elinvoimaisuuden tärkeimmät indikaattorit sekä yleinen keskusteluilmapiiri ydinkeskustan osalta ovat kuitenkin muuttuneet selkeästi positiivisemmiksi.

Ydinkeskustan kävijämäärät ovat matkapuhelindatan perusteella nousussa, kävelijöiden määrä on mittauspisteillä pandemiaa edeltävien vuosien tasolla, turismin määrä on kaikkien aikojen ennätystasolla ja mm. kivijalkaliiketilojen vuokrausaste on erinomainen. Ydinkeskusta nähdään houkuttelevana sijaintipaikkana yrityksille ja esimerkiksi uusia pääkonttoritason toimintoja on siirtynyt tai siirtymässä ydinkeskustaan muilta yritysalueilta. Makasiininrannan rakentuminen ja muut merkittävät maankäyttöhankkeet sekä lisääntyvät raideliikenneyhteydet ja erilaiset yleisten alueiden viihtyisyyttä lisäävät toimenpiteet turvaavat ydinkeskustan elinvoimaisuutta ja saavutettavuutta pitkälle tulevaisuuteen.

Kaupunki on myös panostanut merkittävästi ydinkeskustan kehittämiseen sekä ydinkeskustan elinvoimatyöhön perustamalla erillisen ydinkeskustaprojektin kaupunginkanslian aluerakentamisyksikköön. Lisäksi eri toimialojen ja kaupunginkanslian yhteistyötä ydinkeskustassa on organisoitu laaja-alaisesti uudelleen, ja kehitystyöhön on osallistettu laajasti eri sidosryhmiä. Kaupunki on myös mukana perustamassa uutta ydinkeskustan kehittämisyhdistystä alueen kiinteistönomistajien, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Ydinkeskustassa toteutettavat liikenteelliset muutokset, mukaan lukien Kaivokadun muutokset, pohjautuvat kaupunginhallituksen 16.12.2024 tekemään päätökseen ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta. Liikennejärjestelmäsuunnitelman sekä sen pohjalta laadittujen tarkempien suunnitelmien taustaksi on laadittu mittavat vaikutustenarvioinnit sekä liikenteellisestä, logistisesta että yritysvaikutusten näkökulmasta.

Vaikutustenarvioinnin ja liikennemallinnusten perusteella liikenteelliset vaikutukset ovat verrattain maltillisia. Aukkaiden liikkuminen ohjautuu toimivasti muille väylille, keskustan saavutettavuus parantuu ja huoltoon liittyvät kysymykset ovat ratkaistavissa sekä maanpäällisiä että maanalaisia olosuhteita kehittämällä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa linjataan, että huoltoliikenteelle lisätään kuormauspaikkoja turvaamaan huollon ja logistiikan sujuvuutta.

Lisäksi todetaan, että ydinkeskustaan saapuvaa autoliikennettä ohjataan keskustan lukuisiin maanalaisiin pysäköintilaitoksiin ja että keskustan huoltotunnelia kehitetään turvaamaan huollon ja logistiikan toimivuutta. Huoltotunnelin kehittämistyö on käynnissä, ja sen ulottamista Hakaniemeen selvitetään.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman linjaukset, huoltotunnelin kehittäminen sekä kaupungin parantunut sisäinen yhteistyö käyttötalouden raamin ja investointibudjetin puitteissa muodostavat toimivan kehyksen ydinkeskustan elinvoiman ja logistiikan vaalimiselle.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ilppo Soininvaara, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 35834
[ilppo.soininvaara\(a\)hel.fi](mailto:ilppo.soininvaara(a)hel.fi)

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Ydinkeskustan elinvoiman, logistiikan ja työpaikkojen pelastaminen

Helsingin ydinkeskustan elinvoima ja vetovoima ovat olleet pitkään huolestuttavassa laskussa. Keskustan kivijalkaliikkeiden, kulttuuritoimijoiden ja ravintoloiden ahdinko ei ole pelkästään elinkeinopoliittinen haaste, vaan se on vakava työllisyyskysymys.

Kaupunki on tehnyt merkittäviä päätöksiä kävelykeskustan laajentamiseksi ja pintaliikenteen rauhoittamiseksi, joista tuoreimpana esimerkkinä on Kaivokadun sulkeminen moottoriajoneuvoliikenteeltä. Jotta nämä pintatason uudistukset eivät johda ydinkeskustan lopulliseen näivettymiseen ja saavutettavuuden murenemiseen, on kaupungin kyettävä tarjoamaan korvaavia, toimivia ratkaisuja. Kun pintakatuja suljetaan, meidän on uskallettava hyödyntää maanalaista tilaa yrittäjien ja asukkaiden arjen turvaamiseksi. Raskas jakeluliikenne, yrittäjien huoltoajo ja asukkaiden välttämätön liikkuminen on pystyttävä ohjaamaan sujuvasti pinnan alle. Tämä on myös Helsingin strategian mukainen suunta.

Helsingillä on maanalaista infratilaa. Viemällä logistiikkaa, huoltoajoa ja välttämätöntä asukasliikennettä järjestelmällisesti maan alle, saavutamme merkittäviä hyötyjä:

Mahdollistamme pintatason kävelykeskustahankkeet (kuten Kaivokadun uudistuksen) ilman, että kuumistamme alueen pienyrittäjien elinedellytyksiä ja logistista saavutettavuutta.

Turvaamme keskustan yrittäjien arjen toimintaedellytykset ja asukkaiden sujuvan liikkumisen, jolloin pelastamme kivijalan työpaikat ja varmistamme verotulot helsinkiläisten hyvinvointipalveluihin.

Meillä ei ole varaa antaa pääkaupungin sydämen rappeutua.

Ehdotan valtuustotaloitteella, että Helsinki varaa ensi vuoden budjettiin määrärahat tämän hankkeen toteuttamiseen.

Helsingissä 27.05.2026

Helin Sari

Jäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Kumpula-Natri Miapetra

Vuorela Antti

Hassan Ahmad

Valtuutettu Petri Suhosen ja neljän muun valtuutetun talousarvio-aloite Pajalahdenpuiston kentälle konttirakennus koululaisille ja päiväkotilapsille

HEL 2026-009458 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Pajalahdenpuiston kentälle toteutetaan lämmitettävä konttirakennus koululaisten ja päiväkotilasten välineille ja luistinten vaihtoon.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Lauttasaaren alueen koulu- ja päiväkotirakennusten yhteyteen on jo toteutettu toiminnan vaatimat varastotilat ulkoiluvälineille. Lisäksi alueella on Lauttasaaren liikuntapuisto, jonka monipuolisessa varustelussa on otettu huomioon myös pukutilat. Lämmitettävän ja lukittavan kontti- tai muun rakennuksen vuokra kaupunkiympäristön toimialan arvion mukaan on vuodessa noin 3500–4000 euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisävuokrakustannuksiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Ira Kaukanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 77757
ira.kaukanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.09.2026 § 389](#)

HEL 2026-009458 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Petri Suhosen talousarvioaloitteesta koskien

Pajalahdenpuiston kentälle toteutettavasta lämmitettävästä konttirakennuksesta koululaisten ja päiväkotilasten välineille ja luistinten vaihtoon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta. Lauttasaaren alueen koulu- ja päiväkotirakennusten yhteyteen on toteutettu toiminnan vaatimat varastotilat ulkoiluvälineille, joten lisää varastotiloja ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa. Lisäksi alueella on Lauttasaaren liikuntapuisto, jonka monipuolisessa varustelussa on otettu huomioon myös pukutilat.

Kustannusvaikutukset

Lämmitettävän ja lukittavan kontti- tai muun rakennuksen vuokra olisi kaupunkiympäristön toimialan arvion mukaan noin 3500–4000 euroa vuodessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisävuokrakustannuksiin.

Yhteenvedo

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitteen ehdotusta, koska Lauttasaaren alueen koulu- ja päiväkotirakennusten yhteyteen on jo toteutettu toiminnan vaatimat varastotilat ulkoiluvälineille. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2027 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisävuokrakustannuksiin.

[01.09.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Pajalahdenpuiston kentälle konttirakennus koululaisille ja päiväkotilapsille

Tulevaisuudessa voimakkaasti kasvavan Vattuniemen ala-asteen oppilaiden mahdollisuudet ulkolii-kuntaan ovat puutteelliset, etenkin talvella. Kävelymatkan pituus Vattuniemen ala-asteelta Lauttasaa-ren liikuntapuistoon on yli kaksi kilometriä ja vie aivan liian kauan kesken koulupäivän.

Oppilaiden urheilukenttänä toimiikin pääasiassa Lauttasaaren kirjaston takana sijaitseva Pajalahden hiekkakenttä, joka jäädytetään pakkasjaksoilla. Kentällä ei kuitenkaan ole sisätiloja tai muuta suojaa esimerkiksi luistinten vaihtoon.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Pajalahden kentälle perustetaan lämmitettävä, esimer-kiksi koodilukittava kontti- tai muu rakennus, jossa ensisijaisesti koululaiset ja päiväkotilapset voivat vaihtaa luistimensa ja muut varusteensa.

Tähän hankkeeseen kaupungin tulee varata riittävät varat ensi vuoden talousarviosta.

Helsingissä 27.05.2026

Suhonen Petri

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Penttinen Katri

Vuorela Antti

Halttunen Tiina

Tuuva Alma

Valtuutettu Krishna Regmin ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloite maksuttomasta joukkoliikenteestä vappuna

HEL 2026-009460 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki neuvottelee HSL:n kanssa maksuttoman joukkoliikenteen toteuttamisesta vappupäivänä 1.5. sekä selvittää mahdollisuuden ulottaa maksuttomuus vappuaattoon 30.4. klo 18.00 alkaen. Aloitteen mukaan maksuttomuudella turvattaisiin erityisesti vähävaraisten ja lapsiperheiden mahdollisuus osallistua kaupungin yhteisiin tapahtumiin sekä tuettaisiin sujuvaa, turvallista ja ilmastotavoitteiden mukaista liikkumista. Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. HSL päättää toimialueellaan noudatettavasta tariffijärjestelmästä, mukaan lukien lippuvalikoimasta, alennusryhmistä, lippujen hinnoista ja muista maksamisen perusteista. HSL:n lippu- ja taksajärjestelmän lähtökohtana on seudullisesti yhtenäinen järjestelmä, jossa maksun määräytymisen periaatteet ja hinnat ovat samat kaikissa jäsenkunnissa.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että Helsingin kaupungin yksipuolinen poikkeaminen yhteisestä taksasta ja joukkoliikenteen maksuttomuuden toteuttaminen Helsingin alueella ei ole nykyisen järjestelmän puitteissa mahdollista. Maksuttomuuden tai alennettujen hintojen toteuttaminen edellyttäisi seudullista valmistelua ja vaikutusten arviointia. Arvioinnissa tulisi tarkastella muun muassa teknisiä ratkaisuja, kustannuksia, vaikutuksia joukkoliikenteen kysyntään ja liikenteen järjestämiseen, vaikutuksia HSL:n talouteen kokonaisuutena sekä sitä, miten toimenpide kohdistuisi eri käyttäjäryhmiin.

Helsingin kaupunki tekee HSL:n kanssa säännöllistä yhteistyötä, mutta lippujärjestelmää koskeva päätösvalta kuuluu HSL:n toimivaltaisille toimielimille. Kaupunki voi tuoda näkemyksiään esiin yhteistyössä HSL:n kanssa sekä HSL:n toimielimissä toimivien edustajiensa kautta. Talousarvioaloitteessa esitetyn asian toteuttamiseen ei ole varauduttu kaupungin talousarviossa 2027.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Daniel Sazonov

Lisätiedot

Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 09 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2026 § 465](#)

HEL 2026-009460 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Krishna Regmin tekemässä talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin tulisi neuvotella HSL:n kanssa maksuttoman joukkoliikenteen toteuttamisesta vappuaaton iltana ja vappupäivänä, jotta voidaan turvata kaikkien, erityisesti vähävaraisten ja lapsiperheiden, mahdollisuus osallistua esteettömästi kaupungin yhteisiin tapahtumiin.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Osana tätä tehtävää HSL päättää toimialueellaan noudatettavasta tariffijärjestelmästä, mukaan lukien lippuvalikoimasta, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista sekä kaikista muista maksamisen perusteista.

HSL:n lippu- ja taksajärjestelmän tavoitteena on ollut seudullisesti yhtenäinen järjestelmä, jossa maksun määräytymisen periaatteet ja hinnat ovat kaikkien jäsenkuntien kesken samat. Helsingin kaupungin yksipuolinen poikkeaminen yhteisestä taksasta ja esimerkiksi maksuttomuus joukkoliikenteessä Helsingin alueella ei siten ole nykyisen järjestelmän puitteissa mahdollinen.

Maksuttomuuden toteuttaminen edellyttäisi seudullista ratkaisua ja sen vaikutusten arviointia. Arvioinnissa tulisi huomioida muun muassa toimenpiteen toteuttamisen tekniset ratkaisut, kustannukset ja vaikutukset joukkoliikenteen kysyntään, liikenteen järjestämiseen ja HSL:n talouden kokonaisuutena sekä se, miten maksuttomuus kohdistuisi eri käyttäjäryhmiin.

Helsingin kaupunki tekee HSL:n kanssa säännöllistä ja tiivistä yhteistyötä. Lippujärjestelmää koskevissa kysymyksissä yhteistyö on

luonteeltaan tapauskohtaista, ja päätösvalta näissä kuuluu kokonaan HSL:n toimivaltaisille toimielimille.

Kaupunki voi osaltaan tuoda näkemyksiään esiin yhteistyössä HSL:n kanssa sekä HSL:n toimielimissä toimivien edustajiensa kautta. Koska päätökset lippujärjestelmästä tehdään HSL:ssä, myös mahdolliset muutokset joukkoliikenteen maksuttomuuteen on tarkoituksenmukaisinta valmistella ja ratkaista siellä. Muutosten edistäminen tapahtuu tehokkaimmin HSL:n toimielimiin vaikuttamisen kautta. Talousarvioaloitteessa esitetyn asian toteuttamiseen ei ole varauduttu kaupungin omassa talousarvioehdotuksessa 2027.

Kaupunkiympäristölautakunta kehotti kaupunkia yhteistyössä HSL:n kanssa edistämään selvityksen tekemistä vappuliikenteen maksuttomuuden tai alennettujen hintojen toteuttamisesta niin teknisestä, taloudellisesta kuin liikenteellisestä näkökulmasta.

Käsittely

[08.09.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Jenni Hjelt: Kaupunkiympäristölautakunta kehottaa kaupunkia yhteistyössä HSL:n kanssa edistämään selvityksen tekemistä vappuliikenteen maksuttomuuden tai alennettujen hintojen toteuttamisesta niin teknisestä, taloudellisesta kuin liikenteellisestä näkökulmasta.

Kannattaja: Saana Rossi

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äänet: 3

Veli-Pekka Dufva, Matias Pajula, Petri Suhonen

Ei-äänet: 9

Tuomas Harju, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Isaac Jyväsjärvi, Elina Kaupila, Sami Kuusela, Johanna Laisaari, Matti Lehto, Saana Rossi

Tyhjä: 1

Hanna-Leena Hietanen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 9 – 3 (1 tyhjä).

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puh: 09 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

Maksuton joukkoliikenne vappuna – yhdenvertainen juhla tekijöille ja perheille

Vappu on suomalaisen työn, tekijöiden ja kevään suurin kaupunkijuhla. Tällä hetkellä kohonneet elinkustannukset ja joukkoliikenteen hinnat asettavat kaupunkilaiset kuitenkin eriarvoiseen asemaan. Erityisesti vähävaraisille ja lapsiperheille usean lipun ostaminen on taloudellinen kynnyks, joka voi estää osallistumisen kaupungin yhteisiin tapahtumiin.

Vapun tulisi olla kaikkien tekijöiden vapaus tuloista riippumatta. Maksuton joukkoliikenne varmistaisi sen, että myös vähävaraiset ja perheet pääsevät liikkumaan lasten kanssa vapaasti ja osallistumaan juhlintaan. Samalla maksuttomuus vähentäisi yksityisautoilua, sujuvoittaisi ruuhkaista liikennettä, lisääisi katuturvallisuutta ja tukisi kaupungin ilmastotavoitteita.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki neuvottelee HSL:n kanssa maksuttoman joukkoliikenteen toteuttamisesta vappupäivänä (1.5.), jotta turvataan kaikkien: erityisesti vähävaraisten ja lapsiperheiden – esteetön osallistuminen.

Kaupunki selvittää mahdollisuuden ulottaa maksuttomuus vappuaattoon (30.4. klo 18.00 alkaen) turvallisen liikkumisen ja kotiinpaluun takaamiseksi.

Kaupunginhallitus arvioi kokeilun kustannukset ja varaa tarvittavan rahoituksen tulevissa budjettineuvotteluissa.

Helsingissä 27.5.2025

Krishna Regmi, kaupunginvaltuutettu, SDP

Hillevi Kilpeläinen, helsinkiläinen, Suomen kielen opettaja ja aktivisti, SDP

Helsingissä 27.05.2026

Regmi Krishna

Jäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Ahde Hilikka

Vuorela Antti

Vanhala Petra

Harjanne Atte

Tuuva Alma

Valtuutettu Harry Bogomoloffin talousarvioaloite jääurheilun olosuhdekustannuksista

HEL 2026-009464 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että jääurheiluseurojen tukemiseen osoitetaan vuodelle 2027 kahden miljoonan euron lisämääräraha, jotta jääurheilua harrastavien lasten ja nuorten osallistumismaksuja voidaan alentaa seurojen maksamien olosuhde- ja vuokratilakustannusten pienentämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että liikunnan avustuskriteerit uudistuvat vuodesta 2027 alkaen. Uudistuksessa jääurheiluun kohdennettu erillinen avustusmuoto poistuu, mutta avustuksia kohdennetaan aiempaa enemmän yhdistyksille, joissa on paljon junioritoimintaa, sekä yhdistyksille, joiden tilankäyttökustannukset ovat keskimääräistä korkeammat. Uudistuksen valmistelussa tehtyjen vaikutusarvioiden perusteella jäälaajien seuroille kohdentuu jatkossa aiempaa enemmän liikunta-avustuksia.

Helsingin kaupungin liikuntatoimintaan osoittama olosuhdetuki muodostuu kaupungin omien liikuntatilojen subventoiduista käyttövuoroista sekä seuroille ja yhdistyksille myönnettävistä avustuksista. Helsinkiläisissä jääkiekko- ja taitoluisteluseuroissa on yhteensä noin 6 700 aktiiviharrastajaa, mikä vastaa kuutta prosenttia liikunta-avustuksia saavien yhdistysten aktiiviharrastajien kokonaismäärästä. Vuonna 2025 liikunta-avustuksia myönnettiin 9,171 miljoonaa euroa, josta jääkiekko- ja taitoluisteluseurojen osuus oli 1,34 miljoonaa euroa eli 14 prosenttia.

Liikunnan avustusten lähtökohtana on eri liikuntamuotojen tasapuolinen kohtelu. Yksittäiselle lajiryhmälle kohdennettava erillinen lisämääräraha asettaisi liikuntalajit keskenään eriarvoiseen asemaan. Liikunnan avustusten tavoitteena on edistää mahdollisimman laajojen väestöryhmien liikuntaa ja liikunnallisen elämäntavan omaksumista. Yhden lajiryhmän avustamisen vaikutukset kohdistuisivat rajattuun harrastajajoukkoon, kun taas yleisten avustuspäämäärärahajen kehittäminen tukee laajemmin kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksia.

Jääurheiluseuroille kohdennettua kahden miljoonan euron erillistä lisämäärärahaa ei sisälly kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tekemään vuoden 2027 talousarvioesitykseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari

Daniel Sazonov

Lisätiedot

Toni Nordström, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 52512
toni.nordstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2026 § 166](#)

HEL 2026-009464 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Liikunnan avustuskriteerit uudistuvat vuodesta 2027 alkaen, jolloin jääurheiluun kohdennettu avustusmuoto (jääkiekon ja taitoluistelun clearingavustus) poistuu. Avustusta tullaan vuonna 2027 myöntämään aiempaa enemmän yhdistyksille, joissa on paljon junioritoimintaa, sekä yhdistyksille, joiden tilankäyttökustannukset ovat keskimääräistä korkeammat. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, ettei yksittäiselle lajiryhmälle kohdistettu lisämääräraha ole perusteltua lajien tasapuolisen kohtelun näkökulmasta. Lautakunta kuitenkin katsoo, että liikunnan yleiseen avustuspäämäärärahaan tulisi tehdä korotus, jotta urheiluseurat pystyvät entistä paremmin lisätä kaupunkistrategian mukaisesti kaupunkilaisten liikuntaa.

Helsingin kaupungin liikuntatoimintaan osoittama olosuhdetuki koostuu pääasiassa kaupungin omien liikuntatilojen vahvasti subventoiduista käyttövuoroista sekä seuroille ja yhdistyksille myönnettyistä avustuksista. Uudistuksen valmistelussa tehtyjen vaikutusarvioiden perusteella jäälaajien seuroille kohdentuu jatkossa aiempaa enemmän avustusta.

Helsingin kaupungin jääkiekko- ja taitoluistelu-seuroissa on yhteensä 6 700 aktiiviharrastajaa, mikä on 6 % aktiiviharrastajien kokonaismäärästä liikunta-avustuksia saavissa yhdistyksissä. Vuonna 2025 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan määrärahoista myönnettiin liikunta-avustuksia 9 171 000 euroa. Niistä 1 340 000 euroa eli 14 % myönnettiin jääkiekko- ja taitoluistelu-seuroille.

Julkisena viranomaisena Helsingin kaupungin tulee toimia tasapuolisesti. Liikunnan avustusten periaatteet ovat samat kaikille liikuntamuodoille. Yhdelle lajiryhmälle myönnettävä erillinen määräraha asettaisi

lajit eriarvoiseen asemaan. Yksittäisten lajien avustamista tasapuoliseksi tapa pyrkiä madaltamaan harrastamisen kustannuksia olisi kohdentaa mahdolliset lisämäärärahat olemassa oleviin avustuslajeihin, jolloin lisätuki kohdistuisi kaikkiin avustuksen hakijoihin tasapuolisesti.

Liikunnan avustusten tavoitteena on liikuttaa laajoja väestöryhmiä. Lapset ja nuorena omaksuttu liikunnallinen elämäntapa voi kantaa läpi elämän, ja mitä useampi lapsi löytää mielekkään liikuntaharrastuksen, sitä enemmän hyötyjä yhteiskunnalle koituu. Yhden lajiryhmän avustamisen hyödyt kohdistuisivat pienelle ja rajatulle joukolle, mikä ei edistäisi laajojen väestöryhmien liikuttamisen tavoitetta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut lausunnon vastaavista jääurheilun kustannusten kohtuullistamista koskevista talousarvioaloitteista myös aiemmin (2025, 9. / 113 §; 2022, 9. / 151 §; 2017, 7. / 19 §).

Käsittely

[08.09.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Esittelijä muutti lausuntoehdotusta poistamalla kappaleesta 3 seuraavan kohdan, joka sisältö mainitaan jo lausunnon alussa:

"Liikunnan avustusten kriteerit uudistuvat vuodesta 2027 alkaen, jolloin avustusta myönnetään aiempaa enemmän yhdistyksille, joissa on paljon junioritoimintaa, sekä yhdistyksille, joiden tilankäyttökustannukset ovat keskimääräistä korkeammat. Jatkossa kalliimmissa tiloissa toimivat lajit saavat siis enemmän tukea."

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen kaksi loppuun:

"Lautakunta kuitenkin katsoo, että liikunnan yleiseen avustusmäärärahaan tulisi tehdä korotus, jotta urheiluseurat pystyvät entistä paremmin lisätä kaupunkistrategian mukaisesti kaupunkilaisten liikuntaa."

Kannattaja: Janne Rauramo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

[25.08.2026 Pöydälle](#)

Esittelijä

liikuntajohtaja

Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Miika Kyllönen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 09 310 38320
miika.kyllonen(a)hel.fi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.05.2026

Talousarvioaloite

JÄÄURHEILUN OLOSUHDEKUSTANNUKSET

Erityisesti jääurheilun osalta ovat olosuhdekustannukset korkeat. Ne siirtyvät de facto jääurheilua harrastavien lasten vanhempien maksettaviksi ja muodostavat monen perheen osalta taloudellisen esteen harrastamiselle.

Esitän, että jääurheiluseurojen tukemiseen osoitetaan nykytasoon verrattuna kahden miljoonan (2.000.000) lisämääräraha vuodelle 2027, jotta harrastajien osallistumismaksuja (seurojen maksamien vuokrien muodossa) voidaan alentaa.

Helsingissä 27.05.2026

Bogomoloff Harry

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)